

Tirabirarik gabeko
gobernu programa
lortu dutela dio Kepa
Aulestiak / 4

Militar baten auto
azpian ipinitako
bonbak egin zuen
eztanda Donostian / 7

Albert Pla,
errealitate asmatuen
kantari
kataluinarra / 32

Egunkaria

Osteguna, 1991ko urtarrilak 24 / II. urtea / 41. zenbakia / Salneurria: 75 pta. / 4,5 libera

EUSKALDUNTZEA

AEKk manifestaziorako dei zabala egin du

AEKk otsailak 2 Bilbon egingo duen manifestaziorako deia luzatu du. Bere lana onartu, administrazioarekiko elkarriketak zabaldu, eta euskalduntze-alfabetatzen ari direnen arteko ezadostasunak leuntzea ditu helburu manifestazioak. / 8

Gipuzkoako Batzar Nagusiek ez dute eztabaidatuko HBren mozioa

Gipuzkoako Batzar Nagusietako Batzorde Iraunkorrek ez zuen onartu HBk aurkeztutako mozioa Batzar nagusietako bilkuran eztabaidatzea. Mozioan Gipuzkoa-Nafarroa autobidearen gatazka gainditzeko neurriak proposatzen zituen HBk. Mozioa defenditu zuen Elkorok esan zuenez, UTELANek Muruaren iniziatiba segituz egin zuen trazaketa alternatiboa. / 5

Etxebestek eta Bidartek deklaratu zuten Pariseko Epaitegian

Filipe Bidartek «Estatu frantsesaren zapalkuntza» salatu zuen atzo Pariseko Epaitegiaren hirugarren auzi egunean, eta Iparralderako egitura administratibo bateratuaren beharra aldarrikatu zuen bertan. Ttote Etxebestek, Iparretarrek-eko kide dela aitortu eta gero, boterearekin mintzatzeko beti prest direla adierazi zuen. / 5

Cadizek Athletic Kopa txapelketatik kanpo utzi du 1-2 irabazi ondoren

Porrot ikaragarria izan zuen atzo Athleticen San Mamesen. Cadiz 1-2 nagusitu zen, eta Clementeren taldea Errege Kopatik kanpora utzi du, final hasi zen hala ere Clementeren hamaikakoa. Estraineko hogeitun minutuetan bospasei gol aukera ere egin zituen, baina Cadiz bi goleko abantailarekin sartu zen aldagelara.

Oraingo ez baina erantzun egingo dio Israelek Iraki

Scud misilek berriro jo zuten Tel Aviv atzo gauean

Irakek egindako erasoei erantzun egingo dietela adierazi zuten atzo Israeleko Gobernuak iturriek, baina oraindik erabakitzeke dutela mendekuaren unea eta modua. «Israelek ez du Saddam Hussein-en jokoan partehartuko oraingo, ez dugu ping-pong-ean bonbekin jokatu», azaldu zuen atzo Israeleko lehen ministroaren kontseilari batek. Yitzhak Shamirren gobernuak misil irakiarren hirugarren erasoaren ondoren premiazko bilera egin zuen, eta mendekua iragarri bazen ere, ez zuen aldatu orain arte Israelek mantendu duen «kontentzio politika». Atzo gauez, scud misil irakiarrek berriro jo zuten Tel Aviv, hegazkin aliatuek Irakeko hiriak bonbakatzen segitzen zuten bitartean.

Hala ere, erasoei erantzuteko eskubidea dutela errepikatu dute zenbait politikari israeliarrek. «Guk nahi dugun unean eta nahi dugun eran» erantzungo diegu irakiarrei, esplikatu zuen Avi Pazner-ek, Shamirren kolaboratzaile batek. Beste batzuren arabera, erantzuna segurua da, baina ez da orain izango, Mendebaldeko aliatuek hala eskatu izan bait diote Israeli.

Astearte gaueko erasoak, Irakek Israelen kontra egindako latzena izan da. Hiru hildako eta ia ehun zauritu eragin zituen leherketak Tel Aviveko auzo oso populatu batean. Iturri militarren arabera, Scud bakarra jaurti zuten irakiarrek, eta defentsan botatako bi Patriot misil iparramerikarrek kale egin zuten.

Lehertutako misilak ez zeraman gai kimikorik. Hala ere, herritarrek gas maskarak oraindik eskura izan behar dituztela gogorarazi du Armada israeliarrek.

Kuwait inguruko erasoaren «zero ordua» hurbil delako seinalea gero eta argiagoa da. Komunikabide sare bat osatzen ari dira nazioarteko indar aliatuak lurreko ekintzak hasi ahal izateko. / 15-18

Basamortuko lokatzetan aurrera egin ezinik geratu zen tanke amerikar hau Arabia Saudian.

PETER DEJONG/REUTER

Odolik ez telebistan

Telebistatik zuzenean ematekoa zen gerra, gezur handi batean bihurtu da, zentsura estua dela eta. Ez dakigu benetan zer gertatzen ari den. Irakek bezala Estatu Batuek eta baita bere aliatuek ere, zentsura gogorra ezarri dute gatazka gunean, eta ez dago irudi edo kronikarik militarren zentsura pasatzen ez duenik. CNN telebista kate estatubatuarrek ematen dituen irudietan ez dugu oraindik aliatuen bonbek hil dituztenen irudi bat bera ere ikusi. Zazpi egunetako bonbaketa etengabearen ondoren, Iraken zenbat hil ote diren ez da zabaldu. Ezta gutxi gorabehera ere. Viet Nam-eko gerraz kazetariak hedatutako informazioak eritzi puz-

bliko amerikarra gerraren kontra jarri zuela eta, hori berriro gerta ez dadin, neurri gogorak hartu dituzte EEBetako militarrek.

Bagdaden jadanik Mendebaldeko bi kazetari baino ez dira geratzen. El Mundo-ko Alfonso Rojo da bata, eta CNNko Peter Arnett bestea. Hauek eskaintzen duten informazio guztia pasatzen da militar irakiarren eskuetatik.

Israeleko Gobernuak debekatu egin dio NBC telebista kate amerikarrari aurrerantzean emanaldirik egitea, scud misil irakiar baten Tel Aviveko zein puntutan jo zuen esateagatik. Iraketik botatutako misilek non jotzen duten azaltzea erabat debekatua dute kazetariak.

Xerox kanporatu egin du Elgorriagak (23-20) / 32

BESTERIK

P O L I T I K A

Karmen Gisasolaren estradizioa
otsailaren 20an aztertuko dute
Parisen / 5

G I Z A R T E A

Bilbon trafikoa informatikoki
kontrolatzeko sistema martxan
dago atzotik / 8

K U L T U R A

Els Joglarsen 'Columbia Lapsus'
Barakaldon gaur eta bihar / 26

Eskubidea

KOLDO IZAGIRRE

BAINA ni euskalduna nauzu...! Eta bigarren zafalda eman zidan. Euskaldunok ezetza eman genion NATOn sartzeari... Orduan ukabilkazo bat eman zidan okotzean. Lasai mon copain, ez duzu ikusten nire ile kirrua? Oza naiz zu baino zurbilagoa... Belaunarekin estomakan zakar. Arnasa. Ito. Barka... ahan-tzi egin zait... horixe galdetu behar nizun inkontru zoragarri hau profitatuz... Nola du izena Arafatek modan jarritako fular horrek? Halako bat diot eresia amoranteari... Kaskagorrazen! Ederki frogatu zuten nire hortzek...! Ezin nuen hitzik, ahoa beste odola eta ezpainak lehertuak... Amigo, hermano, mon frère, ni ez nauzu gerlaren aurka... ez arabeek garaitzeko posibilitate mendre bat badute behintzat... Ostikoz oldartu zitzaizkidan. Lurrean kurubilkatu nintzen, sugorri makilatu baino herabeago. Ahapeka hasi nintzaion ahal beste ozenduz: almohada, alkandora, alkate, madinabeitia... Gorra behar zuen. Tu egin zidan begietara: Murmurikatu nion: harritzko herri hau... harria eskuan da herrien eskubidea... sakela bete harri ibiltzen nauzu gure herriko sionistak akatzeko... Intifada euskal hitza da... Zimitarra atera zuen txilabapetik. Eskubidea zuela pentsatu nuen.

Botuemaileak manifestariak

ANTTON AZKARGORTA

POLITIKAREN modu parlamentarioak politikaren funtsa forma gisa aurkezten du. Forma hori errepresentazioa izanik, sistemaren oinarrian dauden gizabanakoak botuemaileak ditugu, baina beti kopuru edo zenbaki bihurturik. Sistema honek ez du —normalean— manifestari edo —are gutxiago— militanterik behar. Botuemaileari eskatzen zaion bakarra hau da, noizean behin hautestontzira hurbildu eta bere paper-txoa sartzea. Hori da sistemaren sujetu-euskarriari eskatzen zaiona. Mundu guztiak onartzen dena konpontzen da gehiengo-gutxiengoaren jokoarekin. Baina norbait beste logika batetik aritzen bada, eta arazoaren ebazpena maila sakon eta barnekoagoan planteiatzen badu, botu kopuruaren logikaren azakeria eta mugak begi bistan agertzen dira.

Zerk bultzatzen ditu, botuen gehiengo «in-mensoak» dituzten horiek manifestazioen bitartez legitimatzen? Eta alde bateko deitzailea, inor behartzen ez duen koordinadora herriar xumea izanik, zer egiten du beste aldean Estatuak bere mandatari, partidu, propaganda, botu eta botere koaktibo guztiekin? Zergatik behartu nahi dituzte beren botuemaileak manifestari izatera? Akaso instituzioen legezkotasuna kalean neurtu beharko da hemendik aurrera.

SUD OUEST

Hausketa maila

Atzo gauean Tel Aviv-eko auzo erresidentzial bat biktima gertatu den erasoaren ondorioei buruz agintari israeldarrek izandako zalantzek, ez dute ahalbideratzen erantzun bizkor bat egongo denik. Israel-ek nahi eta nahi ez, eta ez arrazoirik gabe, Saddam Hussein-i argudio berriak eman diezaizkion informazioa kontrolatzea nahi du.

Hala ere, adierazpenik egin ez arren, Israelek ezingo du luza-roan Irak-ek ezarri nahi dion burnizko besoari erantzun gabe egon.

JOEL AUBERT / 1991-1-23

EL DIARIO VASCO

Inoiz ikusi gabeko argazkiak

Aliatuen abazioak gaur hamar mila erasoaldi eginak ditu Irak eta Kuwaiten. Bi herrialde horietan militar zentru eta inguruko guztiak suntsitu dituen toneladaka bomba eta misil jausi

FERRERES / LA VANGUARDIA / 91-1-22

dira. Zenbat milaka hildako kontatu dira? Non daude suntsiketaren argazkiak? Non ihesi doazen soldadu eta herritarren histori hunkigarriak, hondakinen artean sakabanatutako haurren gorpuak? Ba al daude argazki horiek? Bai. Ipar Ameriketako zerbitzuek dituzte, agintari irakiarrek, erasoaldien guneetan kontrol ofizialik gabe lanean diharduten erreporte-roek.

Baina guzti horren berri jakiteko denbora igaroko da, bi alderdi ofizialek gerraren irudirik dramatikoena azaldu nahi ez du-

telako: gizakiaren suntsitze bortitza.

ANTXON
SARASQUETA / 1991-1-23

Diario de Navarra

Kuwait-eko butzuak

Kuwaiteko petrolio butzuen produkzio osoa, gauzak normaltasunera itzultzen direnetik, bi urtez luza daiteke, petrolio iturrien arabera.

(...)

Eraso horrek ordea, eragin ekonomiko izugarriak (herri baten aberastasun osoari eragiten bait dio, Espainiari sei hila-betetan udara bete-betean turismoaren dirusarrerak kenduko balizkiote bezala), finantzazko ondorio larri samarrak izan ditzake KIO taldearen inbertsio plangintzei eta munduan kuwaiteko inbertsio guztiei eragin dakiekeen neurrian.

PRIMO GONZALEZ
ORTIZ / 1991-1-23

DEIA

Esperientzi berri, pragmatiko eta daitekeena

Eusko Alderdi Jeltzaleak, uen honetan behintzat, ez du inolako asmorik Gobernu nazionalistarik bultzatzeko, zeinak autode-terminazio eskubidea gauzatzea pentsatu beharko zukeen, eta hortik «aurrera eta goraka». Ez du asmorik herria «lituanizatzeko», ez behintzat ETA dagoen bitartean, eta inoiz ez, behar-beharrezkoa ez bada.

JOSE FELIX
AZURMENDI / 1991-1-23

ZUZENDARIARI

LAB-en gutun irekiari

Joan den astean, Diputazio LAB sailaren izenean (bertan sinatu gabe baldin badago ere) gutun ireki bat jaso nuen eta egia oso urruti darabilenez, labur labur erantzutera natorkizue.

Diputazio sindikato saila zaretenez, ezagutzen duzue, besterik esaten baduzue ere, Nafarroa eta Gipuzkoa lotzeko autobaien proiektua ez dela zuek esaten duzuen bezala Imanol Muruaren proiektua, Institutio Demokratiko guztien proiektua baizik. Hori herri honetan denak dakite, baina hala ere, zuek nire dela diozue. Nire aurka jardutea Institutio guztien aurka jardutea baino errazagoa delako ote?

Gainera, zuek ondo asko dakizuen bezala, proiektu hau egokitzen jotzen dute Institutio demokratiko guztiek, alderdi politikoei (HB ezik) eta indar sozial eta ekonomiko gehienek, egokitasun hau bai ekologi aldetik eta beste ikuspuntutatik azterketa anitz, serio eta sakonetan oinarritzen bait da.

Anti-Autobia koordinatza-

korakoei Gipuzkoako Foru Aldudian ez dute proiektorik sartu eta Nafarroako Gobernuan sartu duten dokumentazioa ez da aurreproiektora ere iristen. Ezta gutxiagorik ere hori ederki dakizue.

Nafarroako Parlamentuan aurkeztu dutenari, aurreproiektua izateko ere gauza asko falta zaio. Behar beharrezko dokumentazioa falta du: planoak, neurketak, aurrekontu zehaztua eta banatua, ingurugiroarekiko ikerketak, geologia, eta abar. Dokumentazio guzti hura falta dela ikusita, nola kontsidera dezakezue proiektu bezala?

Herri honetan, txarrerako edo onerako gehienak eza-gutzen dugu elkar, eta maltzurkeriaz eta gezurrekin nork jokatzeko duen ere bada-kite gehienek. Bestalde, indar sozialei guk ez diegu hitzik kendu eta «nere Batzar Nagusiak» deitzen dituzuen horiek, denon Batzar Nagusiak dira, zuek nahi ez baldin baduzue ere, Herriak aurreratuak bait dira.

Hemen, bai Batzar Nagusiak, bai Herriari eta herritarrei, hitza kendu nahi diena, beldurra sartu nahi diena, eta komeni zaionean bizitza

kentzen diona «indar armatua» da. Zuek defendatzen duzuen «indar armatua». Nahiz zeuek zaudeten Diputazio zenbait langile eta beste askori mehatxu beldur-garriak bota, behin ere salatu ez duzuen «indar armatua» hain zuzen ere.

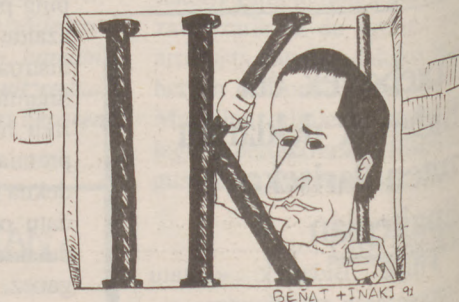
Eta hemen dago gako edo auzia. Zuek, eta zuek bezalako beste batzuk, herriak aukeratutako agintariak eta Institutioak ez dituzue onartzen, bere erabakiak ez dituzte aintzakotzat hartzen, eta gutxiago errespetatzen, ETA-ren mehatxuak eta atentatuak onartzen dituzuen bitartean.

IMANOL MURUA
ARREGUI
GIPUZKOAKO
DIPUTATU NAGUSIA

Oharra:

Eritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 25 lerro baino luzeago idatztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta Nortasun Agiriaren zenbakia argi eta garbi agertu beharko dira gutunean.

PERTSONAIA

Filipe Bidart

Ipar Euskadi hiltzen ari ta lo zauden aunitz herritar, erne ta azkar borrokan hasi delarik Filipe Bidart. Baina Frantziak mendean dauzka hau dugu hemen zoritxar, zuzentasunak sortuta hartzen balu noizbait aski indar, Euskadi eder batean libro genduke Filipe bihar.

MIXEL AIRE «XALBADOR»

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDEKontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAIKontseilari Ordezkarria:
JOXE MIEL ZUMALABEGerentea:
INMA GOMILAZuzendaria:
PELLO ZUBIRIAZuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIAN ETXEHARRETA
IÑAKI URIAPublizitatea:
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E
Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Egoitza soziala eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1 / 20010 Donostia / ☎ 45 59 57 / Faxa: 46 90 25
Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea, 01-02 Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Publizitatea: Loiola, 14-1.3 / 20005 Donostia / ☎ 42 69 96 / Faxa: 42 93 18

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎ 17 80 78 / 79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. ezker. / 48002 Bilbo / ☎ 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Gerra baten zenbait arrazoi

IRAKEN kontrako erasoaren egun be-
rean petrolioaren prezioaren
jaitsierak harridura ekarri du. Hala ere, pe-
trolioaren merkatuan prezioen kontrola
—herrialde inperialisten interesen arabera—
ohizkotzat har daiteke. Oraingoan, gordina-
ren multzo handia merkatuan ezartzea, pre-
zioak beheruntz jaitsi arazteko, ez da oso zaila
gertatu, aspalditik petrolioaren soberakin
iraunkorrek bait ziren.

Hainbat arrazoi politiko-estrategiko iza-
teaz gain, inperialismoak Golkoan —eta Ku-
waiten bereziki— duen interes ekonomikoa
ezaguna da. Gaur egun, Kuwait eta Irakek,
batera hartuta, munduko petrolio erretserba
ezagun guztien bostena dute, erregioaren he-
rrialde guztiek erretserba guztien erdia gain-
ditzen dutelarik. Gainera, hurrëngo hamarka-
dei begira, estatu kapitalistek ez dute alter-
natiba nahikorik petrolio energi iturritzat
ordezkatzeko. Beraz, sistemaren logikari ja-
rraiz, Iparraldeko herrien eguneko energi
iturri nagusiaren prezioen erabakiak ezin dira
utzi, ideologikoki zein politikoki kontrolezi-
nak diren herrialdeen eskutan.

Azken urteetako historiak erakusten due-
nez, Herri Petrolio Esportatzaileen Erakun-
dea (HPEE-OPEP) osatzen duten hiru he-
rrialde —Saudi Arabia, Kuwait eta Emirgo
Arabiar Batuak— petrolioaren prezioa go-
rantzako joera epeltzen saiatu dira. Horrela

oztopatu dute karteleko herri nazionalisten
eta pobreenen (Aljeria, Libya, Iran,...) jokae-
ra, prezio garaien bidez beren garapenerako
beharrezkoak diren sarrerak lortu nahian
dabiltzanak. Lurraldearen produktugile na-
gusiak, Saudi Arabia, mendebaleko onura
beti ordezkatu du, epe luzearako prezioen
egonkortasuna bultzatuz. Horrela, herrialde
kapitalistetako inflazioaren aurkako politika
ekonomikoen arrakasta bermatu da.

Halere, endaburuzagi saudiar eta kuwai-
tarrak erregioan inperialismoak duen intere-
sen ordezkariak ezezik, interes horien fun-
tsezko partaideak ere badira. Izan ere, urte
beltzaren merkataritzak sorturiko soberakin
monetarioak ez dira erabili herri petrolio es-
potatzaileen barneko garapena bultzatzeko.
Gaineratik horiek, aldiz, honako helburuak
izan dituzte: a) EEBBetako Altxorren de-
fizitaren finantzapena (gastu militarren go-
rakadaren eraginez gero eta handiagoa dena);
b) nazioarteko bankari maileguak ematea,
zeinen ondorioz mendebaleko finantz era-
kunde nagusietan partaide bihurtu bait dira;
eta, azkenik, d) mendebaleko industriari in-
bertsio eskergak egitea. Azken honetako
adibide argiena KIO taldea da; izan ere, in-
dustri enpresa europar garrantzitsuetan parte
hartzen du (ezin da ahanzi azken boladan
Estatu espainoleko atzerri inbertsiogile nugu-
sia dela) eta Wall Street eta Tokioko Bursan

agente gorenetarikoa da. Horregatik, hegaz-
kin britaniarrek Irak bonbakatzen dutenean
interes ekonomiko «nazionalak» ere defen-
datzen dituzte, zeren eta kapital kuwaitiar eta
saudiarraren zati bat British Petroleum en-
presa ezaguna bezain britainiarra bait da.

Bestalde, petrolioaren enpresa transna-
zional handiak ('Zazpi Ahizpak deritzenak')
oraingoz jaun eta jabe agertzen dira eta gor-
dinaren banakuntza munduan zehar kontrola-
tzen dute. Euren finantz ahalmenagatik es-
tatu askotan gobernatzen duten eliteengan
eragin sendoa dute. Kasu nabariena EEBBe-
tako lehendakaritza da; izan ere, zenbait
agintarik petrolioaren lobbyren babes zuzena
izan dute boterea lortzeko. Jakina denez,
Bush jaunaren ondasuna bera petrolioaren
negoziotik dator.

Beraz, erregioan inperialismoaren intere-
sak defendatu eta ordezkatzeko dituzten esta-
tuak diren bitartean, Nazio Arabiar aurrera-
ko baten eraikuntza ezinezkoa izanen da.
Hori dela eta, etorkizun hurbilean herri ara-
biarrak ez du ezagutuko bertatik —eta ez he-
rrialde kapitalisten dinamikak— eraginiko
bidezko garapen orekatua.

**MIKEL GOMEZ ETA
GOIO ETXEBARRIA**
EHU-KO IRAKASLEAK

Oilaritean kukurruku

EUSKO Alderdi Jeltzalea-Euskadiko
Ezkerrik bikoitak Eusko Jaur-
laritzaren legealdi berrirako (1990-1994)
landu eta onartu duten egitasmo politikoak ez
du, antza, Euskadiko Alderdi Sozialistaren
baitan oihartzun handirik lortu. Negoziazioei
PSEtasuna aldarrikatzen hasiera eman zien
alderdiari PSOEkeria guztiak nabarmendu
zaizkio negoziazioek iraun duten ia ehun
egun luzeetan zehar: Madrilekiko menpeko-
tasuna, politika egiteko era lardasgarria, Es-
tatuko Erakundearen kontsulen jarrera... Eske-
rrak PSE baden!

Zenbait sasi-igarlerenak egin du orain-
goan: EAJ-PSOE Jaurlaritza-ituna hautes-
kunde aurretik izenpeturik zegoela entzun eta
irakurri behar izan genuen —irain gisa, nos-
ki— HBko bozeramaleen iturrietatik; PSOEko
estrategia EAJK ez zuela EA-
rengana joko dogmatizat jotzen zen: «disi-
dentiarekin ez da inoiz paktatzen». Hautes-
kunde osteko emaitzak aztertu ondoren Eus-
ko Jaurlaritza berria «EAJ-...» izango zela
esan zuenak bakarrik du, bada, igarlegintzan
etorkizunik. EAJ-EA-EEren «apostuaren al-
de» zenbaitu azaldu arren.

PSOEren jarrera ikusita, alderdi honetako
kideek hankak Euskal Herrian izan baditza-
kete ere, burua, bihotza eta patrika Estatuan
dituztela nabarmendu beharko litzateke lehe-
nengoz eta behin. EAJren gidaritzapean 1986
1990 agintealdian aurrera eraman duten
adostasunaren aldeko politika ez zaie Alderdi
bezala errentagarri gertatu: galdu egin dituzte
hauteskundeak EAJren mesedetan. Danbo-
renean Alderditik kanpora bota bazuten ere,
bizardun predikatzailer espainolaren diskur-
tsua errentagarria zitzaizen Jauregiren ume-
aurpegi izutiarena ez bezala.

Horregatik esan daiteke legealdi berriak
haize eta ekaitz gogorrek ekarriko dituela
gure artera: alde batetik, adostasun-politika-
ren berealdiaren amaiera iragarri zaigu da-
goeneko Madrileko prentsan, zer eta Eusko
Jaurlaritza berrirako egitasmotik hizkuntz
normalkuntzarako atala aipatuz; eta bestetik,
autonomi garapenaren ate guztiak erabat itxi
ditu Estatuko Gobernuak Autonomi Elkar-
teko biztanle gehienon gogo-asmoen aurrean
Estatu-arrazoiak hobetsiz.

Hala eta guztiz ere, Euskadiko Autonomi
Elkartean herriarren gehiengo osatzen du-

ten Alderdien Ordezkariak gauza izan dira
lau urtetarako egitasmo politiko baten baitara
bilduz, Estatutik aurkezturiko erronkari aurre
egin nahirik egokieran jartzeko.

Gernikako Estatutuaren ituna izango dute
iturburu eta abiaburu: autogobernuaren alde-
ko eta aberri-eraikuntzaren aldeko Eusko
Jaurlaritza izango dugu, beraz.

Erreferendumen aldeko jarrera de-
mokratikoa gure herrietako ormak zikintzen
ari den honetan zilegi bekit bukatzeko Ger-
nikako Estatutua erreferendumez onartu zela
herri honetan gogora ekartzea. Badirudi
PSOE ongi damututa dagoela bide horri ekin
izanarekin. HBk ez du inoiz bide horren zi-
legitasuna eta herrikoitasuna onartu nahi
izan. Ondorioz EAJ-EA-EEren gobernu-
programak PSOE eta HB jarriko ditu oposi-
zioan. Ezin zitekeen bestela izan; olairitean
kukurruku!

**JOXE JOAN GONZALEZ
DE TXABARRI MIRANDA**
EAJ-REN GBB-KO BOZERAMALEA

BERRIAK ZIRI

MICHEL JOBERT
SUD OUEST
1991-23

«Estatu Batuen
ezarketak Arabia Saudian ohizko era
kolonialistak bultzatzen ditu»

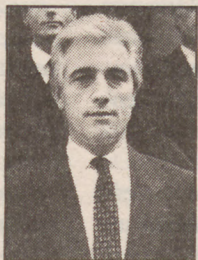
JOSEBA GOMEZ
EGIN
1991-23

«Goardia
Zibilak eta Polizia Nazionalak lortu
ez zutena, ez du Ertzantzak ere
lortuko»

ANTON MADARIAGA
DEIA
1991-23

«Kontsumis-
moak drogazalearen bergizartera-
tzea oztopatzen du»

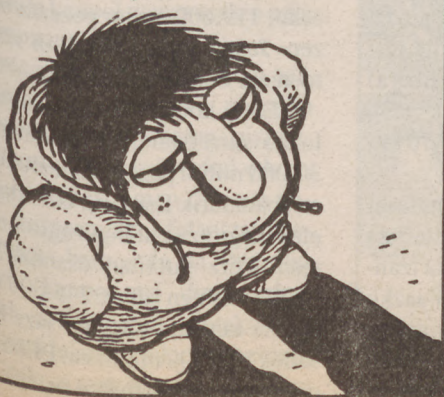
GABRIEL URRALBURU
NAVARRA HOY
1991-23

«Hurrengo
hauteskunde autonomikoetan
PSN-PSOE lehen baino jezarleku bi
edo gehiago lortuko ditu»

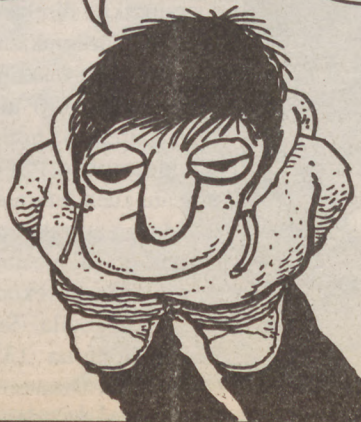
ZAKILIXUT

© Olariagak

OSABA SAMENTZAT...

... BETIDANIK IZAN
DITUK GARRANTZITSUAK...

... BASEAK.

Aulestia: «Gobernu honek oreka eta iraunkortasun izaera dauka»

Bere ustez programak EEren ikuspuntutik ukitzen du autogobernua

Kepa Aulestia EEko idazkari nagusiak atzo ziurtatu zuen alderdi honek EAJ eta EArekin batera Euskal Autonomi Elkartearen (EAE) osatuko duen Gobernu koalizioak «oreka eta iraunkortasun izaera» daukala.

BILBO

Aulestiak prentsaurrekoa eskaini zuen atzo Juan Maria Bandres alderdiko presidentearekin, Martin Auzmendi idazkariordearekin eta Jon Larrinaga diputatuarekin batera, EEko Gobernurako akordioari buruz daukan jarrera azaltzeko.

EEko buruzagiak azaldu zuen koalizioko gobernuaren historian «lehenengo aldiz» lortu dute «tirabira aztarrik» ez duen programa. Programa, berriaz, «ideologia ezberdinetatik politika bakarra» bezala definitu zuen.

Programa egiteko orduan «negoziazio-trukea» barik, hiru alderdien «elkar ulertzea» egon zela argudiatu zuen Aulestiak. Bere ustez honek nagusiki oreka ekartzen du. «Gobernu hau legealdirako oferta sendo bezala agertzen da eta egonkortasunaren berma eskaintzen du, barne uztarketa eta akordioarako prest dauden borondateak, hain zuzen», esan zuen.

EEko idazkariaren ustez, hiru alderdiek hitzarmendu duten programa «herri honi aurkeztu zaizkion artean sentsibiltate sozial handiena duena» da, bertan biltzen bait dira «hain argi inoiz agertu ez diren lehentasun sozialak», beronen hitzetan.

Euskadiren kokapena kontutan ez hartzea dela eta egindako salaketei

EEko buruzagiak azaldu ziren lortutako gobernu egitasmoarekin.

EFE

✓ Bandresen ustez programa honen bidez EEk 6 parlamentariarekin beste batzuk 19rekin baino gehiago egin ahal izango du.

erantzunez, Aulestiak aditzera eman zuen «Euskadi bere inguru hurbilean kokatzeko ikuspegi erabat errealistan» oinarritzen dela programa.

AUTOGOBERNUAREN IKUSPEGIA

Aulestiak baietsi egin zuen gai honi dagozkion puntuak «EEK betidanik defendatu izan duen ikuspuntutik» ikutzen direla. «Euskal hiritarren-tzako ongizate sozialerako baldintza bezala, arrazionaltasunetik zuzen-

dutako autonomiak beti berma gehiago eskeintzen duelako hiritarren arazoei irtenbidea emateko eraginkortasunean», EEko buruzagiak azpimarratu zuenez.

Estatuarekin izan nahi diren harremanei buruz, EEko idazkariak esan zuen koalizio Gobernu honek «exijitzen duten harremanak, baina normalizatuak» izango dituela.

Era berean, agertu egin zuen oinarritzko adostasunak ezin direla «koalizioaren mugetan ezarri, indar politiko guztietara zabaldu baino». Zen-

tzu honetan «eremu kultural eta hezkuntzakoan falta diren adostasunak» aipatu zituen.

«EE Bandresen berretsi egin zuen Gobernu honi ezin zaiola nazionalista izenik eman, eta azpimarratu egin zuen bere alderdiak eskuratu dituen kontseilaritzak —Lana eta Asegurantzia Soziala, Hirigintza, Etxebizitza eta Ingurugiroa— «ia alderdi hau izateko arrazoiak» direla.

«Autonomia defendatzeko Gobernua da —erantsi zuen—, jakina; Autonomi Elkartea batetarako exekutibo da eta autonomia lehertaraztea baino ez zen falta. Alderantziz, autonomia eta autogobernua bultzatuko ditugu, baina euskal hiritar guztientzat, nazionalistak izan ala ez».

Sozialisten ustez EAJ barruan gobernu nazionalista osatzeko estrategia zegoen

BILBO

PSE-PSOEn eritzian, sozialistak ezin izan dira gobernuan egon «EAJ barruan gobernu nazionalista osatzeko aurretiko estrategia zegoelako», alderdi honetako Batzorde Nazionalaren arabera.

PSE-PSOEn Batzorde Nazionala atzo bildu zen Batzorde Eragilea eta Negoziazio Batzordearen azalpenak entzunda, Euskal Autonomi Elkarteko negoziazio prozesuari buruzko eritzia emateko, atzo komunikatu baten bidez adierazi zuten.

Alderdi honen ustez, logikaren gainetik, EAJn nagusi bihurtu zen gobernu nazionalistaren aldeko eritzia, «Ardantzak berak hauteskunde kanpainan agertzen zuena».

EAEko sozialisten Batzorde Nazionalistak negatiboki baloratu zuen

Gobernu formula hirukoitz hau eta «borondate frontista argia eta nazionalista ez den sentsibiltate guztia baztertzeko» izaeraz jaiotzea leporatu zion beroni.

«Bertan erabiltzen diren izaera integratzaileko espresioak —segitzen du komunikatuak— estilo klausula hutsak dira, euskara eta kultura arloko erabaki lokalista eta aginduak ezartzeko balio dutenak».

Bide honetatik, hezkuntza eta osasunaren arloan «desberdintasuna» bultzatzea leporatzen dio EAJ-EAEE gobernu koalizioari, eta ekonomia eta industria arloetan, berriaz, «ezeraginkorrak» izatea leporatzen die. PSE-PSOEek ziurtatu egiten du komunikatuan «bere paper berria euskal politikan naturaltasunez» asumitzen duela, nahiz eta bere borondatea hori izan ez dela erantsi.

Ramon Jauregi.

KEPA

Jeltzaleek Eusko Jaurlaritzako aurrekontuen % 61 kudeatuko dute

F.I. / GASTEIZ

EAJk Eusko Jaurlaritzako aurrekontuen % 61,2 kudeatuko du dagozkion zortzi kontseilaritzen bitartez. Eusko Alkartasunak aurrekontuen % 31,3 izango du bere eskuetan, eta EEk gelditzen den % 7,5. Zenbaki hauek 1990. urteko aurrekontuak kontuan izanik egin dira, aurtengoak oraindik ez direlako kaleratu, gobernu berrien eginkizuna izango bait da.

Iazko aurrekontuak 400 mila milioi pezeta (20 mila milioi libera) izan ziren, eta horietatik EAJk % 30 kudeatu zuen, PSE-PSOEek % 70 kudeatu zuen bitartean.

Iazko aurrekontuen arabera, Osasuna eta Kontsumoa kontseilaritza izango da aurrekontu handiena izango duen Saila. Sail honetan iazko diru kopurua 135.400 milioiakoa izan zen. Diruaren arabera, EAJren esku egongo den bigarren kartera

Ollora, Auzmendi eta Goio Monreal Kontsailari izan daitezke

F.I. / GASTEIZ

Eusko Jaurlaritza zeintzuk osatuko duten jakin bezain pronto, hain zuzen karteren jabe berrien izenak aipatzen hasi dira. Antza denez, aldaketa esanguratsuak emango dira jeltzaleen artean, eta horrez gain EA eta EEkoek izen «berriak» aurkeztuko dituzte.

Jeltzaleen aldetik ziurtatzen ematen da Juan Ramon Gebarak orain arteko Lehendakaritza eta Garapen Autonomiko Saila utziko duela, bere anaiarekin duen abokatu bulegoan aritzeko. Baina ez da erraza izango ordezkorik bilatzea, Gebarak hartu duen esperientzia estatutoaren garapenaren gainean, eta EAJren baitan duen pisu politikoa kontuan hartuz. Alfonso Basagoitiak Gebararen urratsak jarraituko dituela uste da. Ziur jarraituko dutenen artean Joseba Arregi, eta Jose Luis Goikoetxea, Kultura eta Nekazaritzako sailburuak aurkitzen dira.

Berrien artean Federico Bergaretxe, Bizkaiko Herrilaneako diputatua eta Juan Mari Ollora aipatzen dira. EAJk Industria kartera eskuratu du, eta kargu hori betetzeko arabarra da gehien aipatzen dena.

EAK eta EEk izendatuko dituztenak airean badaude ere, besteak bezalaxe, hasi dira jadanik lehen izenak aipatzen. Hirigintzako karterarako Javier Olaverri Donostiako zinegotzia izan daiteke leku hori bete dezakeena, baina kontuan harturik ez datorrela ez Aulestia ezta Bandresen tendentziekin bat, zaila ikusten da kartera hori eskuratzeko, nahiz eta Aulestiak alderdi barne egoera ez dela kontuan hartuko esan. Beste kartera okupatzeko, Lana eta Seguratasun Soziala, Martin Auzmendi izena entzun da. EAren barne, Hezkuntza kontseilari buru izateko hainbat izen aipatzen dira. Bata, Goio Monreal, ezagutza zabala dauka egungo unibertsitateari buruz eta bera izan daiteke istilutsu izan daitekeen kartera honen sailburua.

garrantzitsuen Barne Saila izango da, iaz 30.600 milioi pezeta izan ziren. Gero lehen sozialisten esku eta orain jeltzaleen esku dagoen Industria izango da, jarraian Garraioa eta Herrilanak eta Kultura eta Turismoa. Azken honen iazko diru kopurua 15.600 milioitara heldu zen.

EAK hiru kontseilaritza izango ditu, horietatik diru kopuru altuena Heziketak izango du. Iaz, sozialisten esku, 119.600 milioi pezetaz baliatu zen. Justiziak 4.300 milioi izan zituen eta Ekonomiak 1.150.

EEk bi kontseilaritza izango ditu. Iazko aurrekontuak kontuan izanda 30.000 milioi pezeta kudeatuko ditu, erdibanaturik Lana eta Gizarte Saila eta Hirigintza eta Ingurugiroaren artean. Hitz gutxitan esanda, EAJk hartuko dituen sailek 245.000 milioi pezeta kudeatu zituzten iaz; EAren sailek 125.000 milioi eta EEk izango dituenak 30.000 milioi pezeta.

Irurtzun-Andoain autobidea

Batzar Nagusiek ez dute onartu HBren mozioa eztabaidatzea

UTEren trazaketa alternatiboa Muruaren inizatibaz egin zela dio Elkorok

Gipuzkoako Batzar Nagusietako Batzorde Iraunkorrak ez zuen onartu Herri Batasunak aurkeztutako mozioa Batzar nagusietako osoko bilkuran eztabaidatzea. Mozioan Gipuzkoa-Nafarroa autobidearen gatazka gairatzeko neurriak proposatzen zituen HBk.

P.U. / DONOSTIA

Gipuzkoako Batzar Nagusietako Batzorde Iraunkorrak atzera bota zuen atzo arratsaldean Herri Batasunak osoko bilkuran eztabaida zezan aurkezturiko mozioa. Beronetan, Gipuzkoa-Nafarroa arteko autobidearen trazaketa proiektu ezberdinak aztertzeke teknikari komisio bat sortzea proposatzen zuen, HBk.

Mozioa errefusatuta gelditu zen HB ez diren beste alderdi guztien kontrako botoekin. Alderdi hauek gaitz hau osoko bilkura batetan «gustura» eztabaidatuko zuketela adierazi zuten, baina «hartu duren erabaki guztiak hartu aurretik».

HBren mozioa defendatu zuen Jose Luis Elkorok elkarriketa bidezko irtenbidean insistituko dutela esan zuen bilera amaizutakoan. «Jarrera hauek instituzioetatik kanpo defendatu izan ditugu, eta defendatu

Jose Luis Elkorok defendatu zuen HBren mozioa batzordean.

C. VILLAGRAN

tzen jarraituko dugu egokia iruditzen zaigun tokian», esan zuen Elkorok.

BERASTEGIKO PROPOSAMENA MURUARENA

UTELAN elkarteko enpresariak bultzaturiko trazaketa proposamena, Leitzaran haranatik pasatu beharrean Berastegitik desbideratzen zuena, «Imanol Muruaren eta Juanjo Zubimendiren inizatibaz» burutu zela esan zuen Jose Luis Elkorok.

«UTELANek bideratu zuen eta gero EAKo exekutibak, arrazoi politikoak nagusi, batertu egin zuen»,

gehitu zuen HBko junteroak. Mozioa «autobidearen inguruko gatazka argitu eta elkarriketaren bidez irtenbidea aurkitzea» zuten helburu. Mozio horretan teknikari komisio bat sortzea eskatzen zen. Teknikari komisio horrek Nafarroa eta Gipuzkoa lotu behar duen autobidearen trazaketaz aurkeztu diren proiektuak aztertu beharko zukeen. Hori lehen urratsa litzateke. Bigarrenik, kosimisiok bere ondorioak argitara eman beharko zituzken. Hirugarrenik, kontsentsu mahai bat osatzea proposatzen zuen.

Diputazioak kontaktuak egin ditu enpresa eraikitzaile berrien bila

P. URZELAI / DONOSTIA

Gipuzkoako Diputazioak kontaktuak egin ditu zenbait enpresekin Irurtzun-Andoain autobideko gipuzkoako lanen adjudikazioa ziurtatzeko asmoz. Julen Goikoetxea, Herrilaretako foru diputatuaren esanetan, egindako gestioen aurrean «harmonia» egin da. «Bai, badaude kontaktuak, baina ulertuko dituzuen arrazoiengatik, ez sakontzea eskatzen dizuet», esan zuen Julen Goikoetxeak atzo, UTELAN elkarteko enpresariarekin lortutako akordioa azaltzeko deituriko prentsaurrekoan. Era berean, Herrilaretako diputatuak uko egin zion kontaktu horiek bertako ala kanpoko enpresekin egin diren erantzutari.

Enpresariak aurreko egunean adierazten eman zuten, bi aldetiko adostasunez, autobidearen gipuzkoako tramuairen lanak egiteko kontratuak hautsitzat eman dira eta enpresak aurreratutako fidantzak berreskuratzea baimendu da. Akordio honetatik kanpo utzi dira, ordea, enpresek ondasunetan jasotako kalteei legezkiekeen indemnitazioak. Julen Goikoetxeak baieztatu zuenez,

Enpresariak astearteko prentsaurrekoan aipatutako elkarriketa bidearen egokitasunaz, «esanda dago esan beharrekoa», erantzun zuen Herrilaretako foru diputatuak.

ARAGON: JAURLARITZAK BADU ZERESANIK

Herrilaretako kontseilariak Irurtzun-Andoain autobidearen auzian

Gasteizko Jaurlaritzaren papera azpimarratu zuen atzo Telenavarrari eskainitako elkarriketan. «Zeresan handia du Eusko Jaurlaritzak afera honetan, beste errepede arrunt bat ez bait da», esan zuen Antonio Aragon. Bestalde, Jose Antonio Ardanza eta Gabriel Urralburuk Autobidearen proiektu instituzionalaren alde otsailaren 16an izango den manifestazioa joateko deia jasoko dute.

Diputazioak eta enpresariak kontratuen haustura sinatu zuten asteartean.

16 lagun Parisen epaituak

«Zapalkuntza» frantsesez behar izan zuten salatu inkulpatuek

XAN GOENAGA / BAIONA

Euskaldun militanteen hirugarren auzi eguna Parisen, giro elektrikoan iragan zen atzo. Aintzineko egunetan bezala, auzitegian sartzeko, izena ematea eskatzen zuten polizia eta abokatek legez kontrako egin molde hori berriz salatu zuten.

Inkulpatuek, beren ikusmoldea agertu ahal izan bazuten, euskaraz mintzatzeko eskubidea aldi ukatua izan zitzaizen. Errepresioak ez lezakeela sekulan aterabiderik ekar, frantses Estatuaren zapalkuntza salatu zuten denek, Iparralderako egitura administratibo baten beharra azpimarratu zuten behin eta berriz.

BIDART: JEAN MARC ABADI, ARGEL GAZOSTEKO

aferan inkulpatua, mintzatu ondoren, Bokaleko gertakizuneri lotu ziren epaitegiak. Frantses hitz egitera behartua, Filip Bidartek, frantses Estatuaren Euskal Herri eta euskararekiko

mespresua, historian zehar, Frantziak euskaldunen nortasunaren deuseztatzeke jokamoldoan kokatu zuen.

1960etik goiti, suntsitze lana horri buru egiteko, kultura, ekonomia eta sozial mailan abertzaleek kontra podereak eraihi zituztela erakutsi zuen. Filiperen erranetan, horien sustengatzeko eta indartzeko sortu zen Iparralderako erakundea 1963an. Talde horrekin bat eginik, autonomia dela Iparraldeak ardietsi behar duen lehen urratsa erratan zuen Filip Bidartek.

Totote Etxebestek ere, bere militanzia errebendikatzen zuen: «IKko militantea naiz eta euskalduna naiz. Euskalduna naizelako dut borrokatzen». Nahiz eta borroka gogor jarraiki, Iparraldekoak, beti prest direla poderearekin mintzatzeko erran eta, «Gora IK» oihukatuz bururatzen zuen bere deklarazioa. Publikoak hitz berekin ihardetsi bait zien Tottereren azken erraneri, gaitziturik, epaileek gela husteko agindua eman zuten.

Parisen epaitutakoei sostengua adierazi diete zenbait elkarteak

J. LAUTRE / BAIONA

Pariseko auzitegian, joan den astelehen arratsaldean geroz, iragaitzen diren hamasei abertzaleen sostenguz, Errefuxiatuen sustengu komiteak eta Herri Ekintza elkarteek ageri bana atera dute.

Errefuxiatuen sustengu komiteak salatzen du militante hauek gaitztagin batzuk bezala epaitzea eta horren bidez euskal borroka gaitzetsi nahia. Azpimarratzen du Euskal Herriak ezagutzen dituen arazoei buruz, frantses eta espainiar gobernuak duten erantzun bakararra errepresioa dela, «itsu-

keri horren lekuko ditugu frantses eta espainiar presondegiatan diren 500dik gora euskal presoak». Herri-Ekintza elkarteak, girixtino guztiei dei bat luzatzen die kondenaioaren sendimenduak ez uzteko nagusitzen. Jakinerazten du «gazte horiek Euskal Herriarengatik borrokatu direla eta ez beren interesengatik».

Amnistiarren Aldeko Batzordeek eritzi diote «epaiketa politikoa» izango dela Pariseko eta «Gobernu Frantsesak Euskal Herriaren askatasun gogoaren aurrean hartu duen zapalketa bidearen adierazgarri nagusia».

Karmen Gisasolaren estradizioa otsailean aztertuko da Parisen

PARISE

Karmen Gisasola Solazabalen aurka Espainiak egin duen estradizio eskakizuna otsailaren 20an aztertuko du Pariseko Apelazio Epaitegiak. Epaitegiak atzo ezagutarazi zion espainiar justiziaren eskaera.

Azaroaren 17an atxilotu zuten Karmen Gisasola Landatan eta espainiar poliziaen ustez, «ETAKo komandoen koordinatzaile» izan da. Leporatu zaizkion gertaerak ez zituen atzo onartu Pariseko epailearen aurrean, eta euskal nazionalitatea zuela esan zion.

Estradizio eskaera iazko abenduaren 28an aurkeztu zen. Fiskalak atzo azaldu zuenez, estradizio hiru eskaera dituen sumarioa aurkeztu du espainiar justiziari, baina bati buruz-

ko informazioa baino ez du jaso Pariseko Apelazio Epaitegiak eta hori izango da otsailaren 20an aztertuko dena.

Karmen Gisasola Roberto Murgiondo, Alberto Plazaola eta Simona Odriozolarekin batera atxilotu zuten eta prozesu judizial bat dute zabalik Frantzian. «Gaizkile elkarteko partaide» izatea eta «armeri buruzko araudia ez betetzea» leporatu diete.

Okendo, 4 - 20004 DONOSTIA
Telf: 42 82 89 / Faxa: 43 12 56

Persiar Golkoko gerraren aurrean

HB: «Nazio aberats eta pobreen arteko guda izango da Golkokoa»

Alderdi honen ustez guda luzea izango da eta lurrean erabakiko da

HBren eritzian Israelek gudan parte hartzea erabakitzen badu, nazio aberatsak eta pobreak aurrez aurre jarriko dituen III. Mundu Gerra bihurtuko da Golko Pertsiarrekoa. Era berean «gerra luzea» eta «hildako ugari» sortuko dituela ziurtatu zuen alderdiko ordezkariak.

Z.ZAMAKOLA / BILBO

Jon Idigoras HBko eledunak eta Jose Antonio Egido kanpo harremanetarako arduradunak atzo eskeinitako prentsurrekoan ziurtatu egin zuen Irak-ek gogor eusten diela nazioarteko indarren erasoei eta guda-aren emaitza lurrean erabakiko dela.

Egoera honetan Egidok esan zuen zenbatuezinako sarraskia bihur daitekeela guda, eta honek ez daukala beste helbururik «Israelgo Estatua babestu eta Mendebaldearen eta EEBBren nazioarteko ordenua mantendu eraztea baino».

«Nazioarteko indarrez» ezin dela hitz egin eritzi zion HBko ordezkariak. «EEBB agindutako indarrez hitz egin behar da, eta gainontzeko nazioak eransgarri hutsak baino ez dira», argudiatu zuen.

Egidok erantsi zuen gaur egun Irak dela inguru horretan Israelgo armadari aurre egiteko gai dena, eta horregatik gaur egun ezin dela pen-

tsatu «Irak-ek Kuwait utzi arren, berearen armada deuseztu arte» guda amaituko denik.

«BUSH EPAITU BEHAR» Jon Idigorasek Bush-i leporatu zion «nazioarteko terrorismoari» ekitzea, Irakeko hiritarren aurka egindako bonbaketak jarritz horren adierazgarri. Era berean, EEBBko lehendakariari Nazio Batuen Erakundea «bakeraren mintzaleku izatetik guda mintzaleku» bihurtzea leporatu zion. Guzti hau dela eta Bush «epaitu» egin beharko litzatekeela eritzi zion.

Alabaina, Idigoras ziurtatu egin zuen HBk ez duela Sadan Hussein defendatuko «Kuwaiteko inbasioa ez bait da ulergarria», baina halere irtenbidea inguru hartako herrien ar-

tean aurkitu behar luketela erantsi zuen.

Nazio Batuen Erakundearen bihurtetza onartuta ere, HBko eledunak baieztatu zuen Kuwait ez dela inguruko arazo bakarra. Gatazkak orokorrean aztertu beharko litzatekeela esanda, Libano, Gaza eta Zis-jordania eta Kuwait ipini zituen adibide bezala. Prentsurrekoan, Landa HBko diputatuak Europako Legebiltzarrari egindako galderaren berri ere eman zuten alderdi abertzaleko ordezkariak. Galdera honetan Landa jakin nahi du ea EEEK eta bertako partaideek medikamentu eta elikagaien enbargoan parterik duen, «Gerra Nuklearraren prebentzioarako Medikuen Elkarteak» egindako salaketa kontutan izanda.

Golkoko gerraz hitzein zuten Jon Idigoras eta Jose Antonio Egidok.

ALDAI

Soviet Armada Lituaniar sartzeak kritikak eragin ditu Euskal Herrian.

SESBri europar diru laguntza kentzea eskatu du Azkarragak

DONOSTIA

Soviet Batasunari eman beharreko laguntza ekonomikoa bertan behera uztea eskatu du Joseba Azkarraga, Eusko Alkartasunako diputatuak Madrileko Kongresuan, «baldin eta bere eraso utzi eta nazio baltikoetako gehiengoaren borondatea errespetatzen ez badu».

Europar Elkartearen bileran Espainiako Gobernuak laguntza horiek bertan behera uztea eska dezan nahi du Azkarragak, eta horrela azaldu dio kongresuari ez legeko proposamen baten bidez. «Armada sovietarrak herrialde baltikoen kontra, Lituania, Estonia eta Letoniaren kontra, burututako erasoak» Europar Elkarteak salatu dezala ere proposatu du Joseba Azkarragak.

EAKo diputatuaren ustez, «Soviet Batasuneko Armada ez dago lejitima-

matua errepublika baltikoen borondatearen gainetik inposatzeko». Ez legeko proposamen honetan dioenez, «Perestroikaren lorpenak zailtzean jartzen ditu» Soviet Batasunaren jarrerak.

Lituania, Estonia edo Letoniaren aurkako beste eraso bate «nazioarteko komunitatearekiko probokazioa litzateke» Azkarragaren ustez, eta auzi hau Golkoko Gerrarekin batera etorri bada ere, ezin dela baztertu esan zuen Madrileko Kongresuan.

Pasa den urte hasieran Joseba Azkarragak hiru errepublika hauen askatasunen aldeko iniziatiba bat aurkeztu zuen espainiar kongresuan, baina atzera bota zuten. HBk ere Lituania eta Letonian Sovietar Armadak izandako jokaera salatu du. HBren ustez, «errepublika hauen subironatasun aldarrikapena ezin da eraso militarren bidez erantzun».

GALDEGAIA

Pello Irujo

EGUNKARIA.— Nola ikusi duzue Gasteizko Gobernuaren osaketa Nafarroatik eta zer eragin izan dezake Foru Komunitatean? Eta foru hauteskundeak begira, zer deritzozue PSOE eta UPNren sondeo dantzari?

PELLO IRUJO.— Eusko Jaurlaritzaren osaketa EAEkoen izpiritu berdinarekin bizi izan dugu Nafarroan, guretzat Euskadi Euskadi da eta. Gobernuak jendearekin harreman pertsonalak edukitzean, Nafarroa eta EAEaren arteko harremanak ere estuagoak izan daitezkeela uste dut. Azken hauteskundeetan Nafarroako EAKoak Euskadiko Ezkerrarengana hurbildu ginen eta, alde horretatik ere, ate gehiago zabaltzen ditu.

UPN eta PSOEren sondeoei dago-kienez, nekez baloratu dezaket ikusi ez dudana zerbait. Argi dagoena zera da, gure ohizko botua, botu leiala, mantentzen dela eta oraindik erabakitzearen dauden hautesleek izango dutela hitza. EAK, alderdi demokratik bezala, hobeto agindu eta guri arreta gehien eskainiko dion alderdiaren garaipena nahi du. Zentzu horretan, uste dut bai batekin edo bestearekin argi xamar dugula euren jarrera. Printzipioz PSOEren eskuinarekin baino hobeto konpondu behar gina-

Pello Irujo

JOXE

teke. Ezin dugu ahaztu UPN, bere Estatutuen bigarren artikulua diotenez, «Nafarroa nozitzen dituen eraso abertzaleei aurre egiteko» sortu zela. Eta PPari buruz, zer esanik ez. Del Burgoren agindupean dirauen bitartean, badakigu ze espero dezakegun.

Lerro artean

Larogitasei Legunetako prozesua luzea egin zaie komunikabideei eta, bereziki bilakaera gertutik egunez egun segitu dutenei. Negoziatei buruzko aipamenak ugari izan dira, irakurle interesatua aspertzeko hainakoa, baina hemendik aurrera leloa aldatuko da. Akordioaren sinaketa eta aurkezpina izan zen atzoko egunkarietako gai nagusia. Salbuespen bezala, *Sud Ouest* aipa daiteke ez bait zuen berria jaso. Akordio bera izanik, modu ezberdinez isladatu da egunkarietan. *Deia* eta *El Diario Vasco* egunkariak gerra alde batera utzi dute eta leku nagusian jarri dute gobernu hirukoitzaren akordioa. «EAJ, EE eta EAK gobernu akordio 'autonomista eta ez frentista' sinatu zuten atzo», zioen DVB lehen orrialdean. *Deiak*, ordea, beste puntu hau azpimarratu zuen lehen orrialdeko titularrean: «EAJ Gobernu be-

Bazen garaia

rriazen hamairu kontseilaritzatik zortziren kargu egingo da». Egin egunkariak lehentasuna gerraren informazioari eman dio eta behekaldeko lauki batetan honako titularra eskaini du: «EAJ, EA eta EEk izaera 'ez nazionalista', 'autonomista' eta 'moderatu' duen Gobernu osatuko dute». Madrilego egunkarietan oihartzun zabala izan du hitzarmenak. *El Paisek*, adibidez, «España» sekzioaren lehen orrialdean kokatu du. Titularraren, Exekutibo berriak «inoren kontra, eta denen alde gobernatzea prometitua» duela nabarmentzen du. Aparteko artikulua bat Arzalluzen adierazpenak eta azalpenak jasotzeko.

Jakina, bertako egunkarietan, gaiaren tratamendua zabala izan da eta orrialde kopurua handia izan da. Sinadura, aurkezpina eta lehendabiziko adierazpenez gain, artikulua bereziak eskaintzen dira. Agian, *Deiak* egin du despiegerik handiena: editoriala, Amatiñoren zutabea («Habemus Jaurlaritza» izenburuko), Gobernu hirukoi-

tzaren programaren laburpena (orrialde osoa), negoziatzen bilakaeraren laburpen bat. Amatiñok Xabier Arzalluz foralismoa eta nazionalismoari buruz egindako zehaztasunak azpimarratzen zituenean, Jose Felix Azurmendik «esperientzia berria, pragmatikoa eta posibilista» dela seinalatzen zuen. Honez gain, «PSE-PSOEkoak eta HBkoak ez daude pozik. Soberako arrazoiak dituzte horretarako», gehitzen zuen Azurmendik komentarioa borobiltzeko.

Beste egunkarietan ez dira komentarioak falta. *Eginek*, «Ustekabe baten kronologia» izenburuko lan bat eskaintzeaz gain, gai honi buruz analisiak eta komentarioak egin ohi dituen Juan Manuel Idoigaren eritzia eskaini du. «Tarta banaketa» aipatzen du Idoigak. Bere ustez, «pastelaren mamia» EAJrentzat izan da. EAJrentzat «konpetentziarik ez duten kontzeilaritzak» (Justizia eta Ekonomia) eta Hezkuntzaren «marroia» gelditu direlarik.

PELLO URZELAI

Bonba batek egin zuen eztanda atzo Donostian militar baten auto azpian

Ez zuen zauririk jasan barrura sartu aurretik eztanda egin zuelako

Espainiar Armadako kapitain baten auto azpian jarrita zegoen lehergailu batek egin zuen eztanda atzo Donostian. Militarrek ez zuen zauririk jasan ibilgailuaren atzeko atea kanpotik istean egin zuelako eztanda bonbak.

DONOSTIA

Gipuzkoako Gobernu Militarrean lan egiten duen Arias Kapitainak zauri arinak jasan zituen bere kotxe azpian ezarrita zegoen lehergailuak eztanda egitean. Atentatua goizeko zazpiak aldera izan zen Donostiako Amara auzoan dagoen Azpeitia kalean. Militarren etxebizitza bloke aurrean zuen kapitain honek autoa, barrura sartu aurretik atzeko atea ireki zuen. Atea ixterakoan egin zuen eztanda lehergailuak, militarra oraindik autora sartzeko zegoela. Zauri arinak jasan zituen hanka batean, eta ospitalera eraman beharrik ere ez zuten izan.

Gipuzkoako Gobernu Zibilak ez zuen Espainiar Armadako kapitainaren izenik ezagutzera eman nahi izan atzo, baina Burgoseko Kapitania Nagusitik zabaldu zenez, hogeitamauroko urteko Arias kapitaina da atentatua jasan zuen militarra. Gobernu zibilak adierazi zuenez, amosal hiru kiloz osatua zegoen lehergailua eta zuri koloreko Talbot Horizon auto azpian jarria zegoen. Eztanda atea ixtean sortu zen mugimendak eragin zuen, nahiz eta martxan jartzen zenean lehertzeko prestakuntza egon. Autoak kalte handiak jaso zituen eta ondoan zeuden zenbait ibilgailuren kristalak hautsi ziren.

Leherketa izan eta geri oinez urrundu zen Arias kapitaina atentatuaren lekutik lekukoek esan zuten. Galtzak urratuta baina zauririk ez zuela zirudiela zehaztu zuten. Gobernu zibileko iturriek diotenez,

Eserlekuaren azpian ezarritako lehergailuak amosal hiru kilo zituen.

EFE

atzeko atearen kolpeari esker «ez zuen militarrek bizi galdu», autoan sartu aurretik eragin zuelako eztanda. Amosal hiru kilo zituen lehergailua gidariaren eserleku azpian zegoen jarria pendulo sistema baten bidez lehertzeko zegoen prestatuta.

LEHERGAILUA IRUNEKO BHA-N

Arias Espainiar Armadako kapitainak bi urte darमतza Gipuzkoako Gobernu Zibileko ekonomia sailan lanean, eta Donostiako Azpeitia kaleko 2. zenbakian bizi da, militarrentzat soilik egokitua dagoen etxe batean. Hemen bizi zen baita ere pasa den hilaren 2an atentatuz hil zen Luis Garcia Lozano, Donostiako Gobernadore Militarren ordezkaria egiten ari zena.

Banco Hispano Americanok, Arrotxapea auzoko Marzelo Zelaia

etorbidean duen sukurtsalean, lehergailu batek eztanda egin zuen herenegun gauen. Hiru botila gasolina, petardo lehergarriak eta kanpinbonbona txiki bat izan ziren eztanda sortu zutenak. Leherketaren ondorioz bankuaren atea eta sabaia eta alboko etxeko ataria kaltetuak gertatu dira.

Udaltzaingoa eta Polizia espainiarrek kalea moztu zuen, adituek lehergailuen hondakinak aztertzen zituaz bitartean.

Sukurtsal horren aurka egiten den hirugarren ekintza da herenegunkoa, 1986ko urrian eta 1990eko ekainan ere erasoak jasan bait zituen.

EAJren Napar Buru Batzarrak Arrotxapeako ekintza salatu du, «giza kalterik ez eragin arren, indarkeriaren bidea kondenatu behar dela» esanez.

Notario hirugarrenez eraman dute Basurtoko larrialdietara

Z.Z. / BILBO

Koldo Notario, polizia nazionalak astelehen arratsaldean Bilbon atxilotutakoa, hirugarrenez eraman zuten Basurtoko Hospitalako larrialdietara atzo goizean, Amnistiaren Aldeko Batzordeko (AABB) iturriek adierazi zuten.

Notario beste birritan eraman dute hospitalera inkomunikatuta dagoen Indautxuko komisaldegitik. Lehena atxilotu zuten gauean bertan bost orduz eta bigarrena astearte goizean sei orduz baino gehiago.

Atzo goizean Notario aipatutako hospitalako 'Jado' egoitzan ingresatu zuten, kardiologia, si-kiatria eta liseri aparatuko osagileek aztertzeko, AABBko iturrien arabera. Gobernu Zibileko iturrien arabera, berriz, 'urduritasuna' dela eta ingresatu dute Koldo Notario.

Gai berberari eutsita, Errekalde eta Bilbo Zaharra auzoetan egunero burutzen ari dira asanblada informatiboak bataz beste

hirurehun pertsona bilduta leku bakoitzean. Txurdinagako ertainetako institutueta administraziozko langileek Koldo Notario bertako langilearen osasun egoeraz «oso kezkatuta» zeudela agertu zuten atzo igorritako komunikatu batetan, eta berarekiko eta familiarekiko elkartsuna erantsi zuten.

ERREFUXIATU BATEN ATXILOKETA

Sergio Yegorov Aranzeta, 'El Ruso', errefuxiatu politikoa atxilotu zuen frantses polizia herenegun Parisen. Poitiers-en konfinatua zegoen Yegorov Aranzeta eta Roissy-ko aireportuan atxilotu zuten beste emakume batekin zegoela. Polizia judizialaren eskutan daude biak.

El Ruso, hogeitazapi urteko euskal errefuxiatua 1989ko urtarrean atxilotu zuten Poitiersen Begoña Sanchez de Arco eta Gabriel Lopez Perezekin batera. Behin behineko gartzela zigorra jaso ondoren kontrol judizialpean konfinatu zuten.

Aste honetan Ortzadar alderdiaren eskutik hiru ekitaldi

X. GOENAGA / BAIONA

Gizartea aldarazteko, ekonomia eta politika sailetan, bide berriak urratu, egiteko molde berriak asmatu, horiek dira Ortzadar taldeak bere buruari finkatu dizkion helburuak. Egun hauetan, Ortzadar astea dela, alderdiak hiru hitz ordu finkatu ditu publikoarekin. Lehena, atzo arratsan iragan zen Baionako Santa Ursula gelan, alderdiaren izena dakarren berri hilabetekariaren irakurleak ziren bereziki gomitatutak. Irakurlearen kezka eta galderei nola erantzun hobekien aipatua izan zen.

Gaur arratsko bederatzi oronetan, Angeluko VVFen, aktualitateak

hartuko du gaina. Gilles Perrault, "Notre ami le Roi" liburuaren idazleak mintzaldi bat emanen du, giza eskubideak zertan diren Marokan aztertuko du bereziki, bainan pentsa daiteke, Ekialdea eta Golko Persikoaren egoeraz ere aipamen frango izanen direla.

Astearen bururatzeko, festa batera gomita luzatzen dute Ortzadarrekoek. Igandean, goizeko 11etatik arratsaldeko 5ak arte, Kanboko Herriko Etxeko jantegian, erakusketa mahainak muntatuak izanen dira eta jendea apairu on baten partikatzera deitua da. Bazkaltzeko, tokia atxiki behar da aintzinetik 59 31 87 67 telefono zenbakira deituz.

Foru Zuzenbide Zibila aldatzea erabaki du Bizkaiko Diputazioak

BILBO

✓ Legedi honek bereziki eragiten dituen arloak matrimonioaren barneko ondasunen egoera, ezkontza, eta ondorengoen araudia dira.

diren akatsak zuzentzea eta dibortzioa bezalako lege formula berriak erantsi ahal izatea izan dira. Legedi honek bereziki eragiten dien arloak, matrimonioaren barneko ondasunen egoera eta ezkontza eta ondorengoen araudia dira. Bizkaiko eta Arabako Foru Zuzenbide Zibilak 1978ko Espainiako Konstituzioak jasotzen du eta «herri xumea» deitutako kasuetan dauka indarra.

Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernu Kontseiluak atzoko bilkuran onartu egin zuen Bizkaia eta Arabako Foru Zuzenbide Zibilaren eguneratzea proposatzen duen lege proiektuaren testua onartzea, asteazkeneko prentsaurrekoan erakunde honetako iturriek aditzera eman zuten.

Testua jakitun talde batek osatu du eta Gasteizko Legebiltzarrak oneritza eman ondoren lege indarra eskuratu du. Testu honek 1959an bildutako araudia eguneratuko du; araudi hau, berriz, 1452 eta 1526ko Foru Zahar eta Berrietan oinarritzen da eta bi hauek, oster, lehenagoko ohituren zuzenbidetik datoz.

Aldaketa hau eragiteko arrazoi nagusiak 1959ko bilduman aurkitu

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

GASTEIZKO
HABE
EUSKALTEGIA

EUSKARAZKO IKASTARROAK

MATRIKULAZIOA: Otsailak 1 arte

Goiz, arratsalde eta gau ordutegiak.

Maila guztiak, EGA barne.

Informazio gehiago: Elvira Zulueta, 4
Telf: 23 09 44

Bilboko trafikoa erregulatzeko sistema informatikoa martxan dago

Jendetza handiak biltzen dituzten ekintzen berri ere jaso dezake

Atzo eguerditik martxan dagoen Bilboko Trafikoa Erregulatzeko sistimarekin, moldatu egingo dira hiribarrutiko semaforoen programak, trafikoaren premiei egokitzeko. Horrez gainera, «jendetza haundia biltzen duten ekintzetan zer gertatzen den jakiteko ere balioko du» Espainiako Trafiko zuzendariordearen eritziz.

GORANE AGIRRE / BILBO

 Atzodanik martxan dago Bizkaiko Hiriburuko trafikoa gestionatuko duen Semaforo Zentralizazio sistema. Bilboko semaforoen aginduak moldatu egingo dira trafikoaren premietara egokituz. Trafiko erregulatzailerak 460 milioitako kostua dauka, horietatik hirurogei udal bilbotarrak ordainduko ditu eta beste 400ak Espainiako Trafiko Zuzendaritza Orokorrak, administrazio biak sinaturiko konbenioaren arabera.

Atzo martxan jarritako sistema 536 semaforoen zentralizazio informatizatuan datza. Semaforo gehienak Bilboko hirigunean eta hiri sarreretan kokatzen dira. Semaforo sarearen zentralizapenaren bitartez, semaforo hauen programa moldatu da trafiko premien arabera.

Sistimaren helburuak hiribarrutiko bidaien denborak murriztea eta kalegurutzetan zain egoteko denbo-

Hiribarrutiko semaforoen programak moldatu egingo dira, trafikoaren une bakoitzeko premiei aurre egiteko.

rak laburtzea dira. Hala ere, Trafiko Zuzendaritza Orokorrak zuzendariordeak hirugarren funtzio bat eman zion sistima honi, «trafikoa gestio-natzeaz gain, jendetza haundia biltzen duten ekintzetan zer gertatzen den jakiteko tresna».

HEMERETZI TELEBISTA KAMARA Bilboko Trafikoa Erregulatzeko Sistima osatzen duten elementuak hauek dira: kontrol gela, hemeretzi telebista kamara, bost zonalde zentral, laurogeitamasei bideturte erregulagailu, ibilgailuak detektatu eta trafiko intentsitatea

neurtzeko 139 neur puntu eta 260 neur espora. Ibilgailu detektatzaile hauek espiren eskurik hartzen dute informazioa, erregulagailu eta zonalde zentralen bitartez, ordenagailu zentralak zirkulazio intentsitatearen datuak jasotzen ditu. Horrela, zirkulazio intentsitatearen arauera trafikoa azkartzeko neurriak hartuko ditu operadoreak.

Semaforoen zentralizapen eta informatizazioa, hirigunean eta beste zenbait puntu estrategikotan jarritako hemeretzi telebistako kamarekin osatzen da. Hamabost bat metrotako altueran jarritako kamara hauen bi-

tartez kontrolatzaileek zirkulazio egoera azain den ikusi ahal izango dute.

Kontrol gelan guztira udaleko lau funtzionariok lan egingo dute, horietako bat udaltzaina izango delarik. Dimas Sañudo zinegotzi sozialistak aditzera eman zuenez, denboraldi bat beharko da sistima hau Bilboko errealitateara egokitzeko. «Hasiera batean datu pilaketa bat burutuko da, hauek aztertu ondoren hiriburuko trafikoa buruzko informazioa lortu eta beharrezko neurriak hartu ahal izango dira», azpimarratu zuen Sañudok.

Nafarroan 190 hegazti desberdinek paratzen dituzte beren habiak

A. BARANDIARAN / IRUNEA

 'Hegaztiak salba ditzagun' lelopean, erakusketa bat zabaldu du Nafarroako Gobernuko Ingurugiro Zerbitzuak Iruñeko Gotorlekuko Arma Aretoan, astelehenean hasi eta otsailak zazpitarate. Erakusketan hegaztien habitat desberdinak dira ikusgai, bai Penintsula nola Europakoak.

Erakusketa egiteko asmoa Herbereetan sortu zen, Antonio Novas Garcia ICONAko zuzendariordearen esanetan. Orain dela gutxi, ICONAren egoitzan milaka eskutitz hasi ziren jasotzen, Espainiako hegaztiak salbatzeko neurriak hartzeko eskatzen zutenak. Eskutitz guzti horiek, Herbereen ikasleek ziren bidaliak, Espainian hiltzen ziren mota guztietako hegaztien datuek bultzatuta. Antonio Novasen esanetan, eskaria aztertu eta onartu zen ICONA-n, eta hortik erakusketa hau, ehi-za murrizteko beste neurri batzuen artean.

NAFARROA TOPAGUNE OPAROA Espainian dagoen natura ondasuna EEKko aberatsenatarikoa da, bertan 10.000 landare-es-

pezie aurki bait daitezke. Hegaztiei dagokionez, 350 mota desberdin daude penintsulan eta horri gehitu behar zaio Europa guztiko hegaztien topagune dela, migrazioen inguru estrategikoa bait da. Hau are nabarmenagoa egiten da Nafarroan, Pirinioak hemen oso baxuak eta zeharka errazak bait dira. Urtero, horrela, hegazti kopuru handiak ikus daitezke Etxalar, Kintoa, Luzaide, Irati eta Belagoako atakak igarotzen.

Honen garrantzia ulertzeko datu batzuk dira lagungarriak. Ignacio Elorrieta Ingurugiro Zerbitzuko zuzendariaren esanetan, 190 hegazti mota desberdinek paratzen dituzte habiak Nafarroan. Kontutan hartuz penintsula osoan 250 mota direla, erraz ulertzen da Foru Komunitateak duen garrantzia arlo honetan.

SAI SAILAK GARRANTZITSUENAK Nafarroak dituen ingurugiro ezberdinetan hegazti mota asko babilen dira, eta honek kantitatea ez ezik aberastasun handia ematen dio. Erronkari-Saraitzun dauden elurretako eperretatik Bardeetan bizi diren basoilotaraino. Baina, dudarik gabe, Nafarroak dituen hegazti garrantzi-

Hegaztien habitat ezberdinak ikus daitezke erakusketan.

tsuenetakoak saiak dira, hemen biltzen bait dira sai zuri eta sai arreen Europako sail oparoenak. Ugatzak, ordea, nahiko urriak dira gaur egun. Elorrietaren ustez, hegaztien egoera ez da Nafarroan beste leku

anitzetan bezain txarra, eta hau mantendu ahal izateko, jadanik hartuak dira zenbait neurri. Hortik beraz erreserba bereziak, ehizaren kontrako isunak, eta kanpaina berri hau, bereziki ikasleei zuzendutakoa.

Erreterria eta Pasaia lotzen dituen bidean lanek jarraitzen dute

J.G. / DONOSTIA

 Erreterria eta Pasaia lotzen dituen errepidearen zati baten zabalera eta hobekuntza proiektua behin betiko onartu du Gipuzkoako Foru Aldundiak. 700 metrotako luzera duen errepide honetako lanen bigarren faseari ekingo zaio. Bestalde, lur hauek hartzeko premia Eusko Jaurlaritzari adieraztea erabaki du Diputazioak.

Errepide eta Garraio Zuzendaritza orokorrak egindako proiektuak hiru fase zituen. Lehendabizikoa oinezkoentzako bidea egiteko lanek osatzen dute. Bigarren faseak, errepidearen zabalera eta zati-rik txarrenaren konponketa aurreikusten du eta hirugarren fasean berri, espaloia berri-zea ekarriko du. Lan hauen aurrekontua 76.363.555 pezetakoa da.

BARRENDIOLAKO EROATEAREN ALDAKETA

Legazpia-Zumarraga-Urretxu bitartean Barrendiolako ur eroatearen aldaketarako lanen kontratazioa onartu du baita ere Gipuzkoako Foru Aldundiak aste honetan egindako bileran. 1990eko maiatzaren behin betiko onartu zen proiektu hau. Hartan jasotzen zenez, Barrendiolako ur edangarri geltokitik Zumarraga, Legazpi eta Urretxura ur eroatearen atal batean berrikuntza aurreikusi zen.

Angeluko Xiberta proiektuaren aurka urrats berri bat

L.E. / ANGELU

 Bihar, arratsaldeko ordubietan, Angeluko udaletxera Ingurumenaren Defentsarako Kolektiboa joan da, Xibertako proiektuaz arduratzen den Komissario inkesta egilearekin hitzegiteko. Inkesta Publikoaren galderei ihar-despenak eman nahi dituzte, Angeluko proiektu erraldoi horren ezeztarazteko.

Hogei elkarte biltzen dituen Kolektiboak, Xiberta-Barrako proiektuari buruz, hilabete ondarra arte egiten ari den Inkesta Publikoa baliatu nahi du ezeztako borobil bateko. 42,5 hektarea okupatuko dituen proiektuak, 16,7 atsegin portuarentzat eta 5.000 biztanle bilduko dituenak, «ingurumenari kalte handiak» ekarriko dizkiola esplikatu nahi diote.

Azalduko dute ere Eskualde Klarsatu eta itsas Bazterrari buruzko legea «ez dela errespetatua, ondasun publikoen desjabetze bat dagoela, bide trafikua eta auzoak kaltetuta izanen direla, hondartzen erabilpenak, ondore naturala bai ta ere finantzia kolektiboak».

Golkoko gerraren kontrako protesta eguna izango da gaur Euskal Herrian

Lantegietan bi orduko geldialdiak egiteko deia egin dute sindikatuek

Lantokietan geldialdiak, irakaskuntzan greba eta Euskal Herriko hainbat herritan konzentrazio eta manifestazioak egiteko deialdia egin du gaurko Gerraren Aurkako Euskal Batzordeak. Atzo Sindicato de Estudiantes elkarteak egindako greba deialdiak eragin eskasa izan zuen leku gehienetan.

JOXANJEL ALDAI / DONOSTIA

Golkoko gerraren kontra protesta egiteko mobilizazio egun izendatu du urtarrilak 24 hau Gerraren Kontrako Euskal Batzordeak. Eskola eta lantegietan batzarrak deitu dituzte eta hainbat herri eta hiritan eguerdi zein iluntze partean egitekoak diren konzentrazio eta manifestazioetarako deia luzatu dute. Etxetako leihoetan zapi beltzak dituzten bandera zuriak jartzeko eskatu du Batzordeak eta gaueko hamarretan argiak itzali eta burrunba atzeratzeko. Sindicato de Estudiantes elkarteak ere greba orokorrerako deialdia egin dauka gaurko.

CCOO, LAB, eta CNT sindikatuek ere gaur gerraren kontra egingo

Autobus hau erretiratu du Iruñeko Udaltzaingoak.

JOXE

diren ekintzetan parte hartzeko deia egin dute bakoitzak bere aldetik. Lantegietan batzarrak egiteko asmoa dute, eta horietan erabakitzen denaren arabera, geldialdiak egiteko. Asteazken zehar egindako adierazpenetan, greba orokorra egiteko kome-niantziarik ez dute ikusi ordezkari sindikalek, baina gehientsuenak pare bat orduko geldialdiak egitearen aldeko agertu dira.

Sindicato de Estudiantes ikasle elkarteak «langile eta ikasle jendearen protestak batzeko» deia egin zien

atzo UGT eta CCOO sindikatuei. Aipatu taldeak greba deialdia egin zuen atzo irakaskuntzan, baina nahiko erantzun eskasa jaso zuten. Hego Euskal Herriko probintzietan Araban izan zuen greba deialdian erantzunik zabalena, baina han ere ikasle-tarik % 10ak baino ez zuen greba egin.

Iruñeko Udaltzaingoak eraman egin zuen atzo goizaldeko hirurak aldera Gerraren Kontrako Euskal Batzordeak Gaztelu plazan zuen informazio autobusa.

Euskara

AEK: «Euskararen egoerari irtenbide bateratua eman behar zaio»

GORANE AGIRRE / BILBO

Euskararen egoera txarra baina hobegarria dela adierazi eta hori lortzeko baliabideak jartzeko premia aldarrikatu du AEKk datorren otsailaren bian Bilbon egingo duen Manifestazio Nazionalan.

Administrazio eta herri erakunde- artek elkarriketak zabaltzea, helduen euskalduntze alfabetatzean dauden ezadostasunei konponbidea topatzea, euskarak aurrera egitea eta AEKk egin eta egiten duen lana onartua izan dadila aldarrikatzea du helburu datorren otsailaren biko manifestazioak, atzo AEKko ordezkari- ek aditzera eman zuten.

«Euskararen egoera eta euskaldun guztiok gure hizkuntzak aurrera egiteko dugun nahia kontutan hartuta, benetako ahalegina egin behar dugu gaur eguneko ezadostasunei denon arteko irtenbide egoki bat bilatzeko. Euskarak adostasun maila hori eskatzen digulako, AEK prest dago hori lortzeko, eta HABEren erantzun edota proposamen berri baten zain dago», adierazi zuten atzo AEKko ordezkariak.

Sabin Gaztañaga Bizkaiko arduradunak euskararen egoera txarra baina hobegarria dela azpimarratu zuen. Honela egun euskarak pairatzen duen egoeraren zenbait adibide adierazi zituen, «Euskal Herrian ezinezkoa da euskara hutsean bizitzea, gure hizkuntzaren erreproduzio

sozialaren mekanismoak huts egiten ari dira, euskararen erabilera oso maila txikietara jeitsi da eta abar».

Hala ere, egoera honek aterabidea baduela oharerazi zuen Gaztañagak, zentzu honetan, Nafarroako irati euskaldunen aferan giza sektore ezberdinek agerturiko jarrera bateratua eta herrialde horretako sindikatu- en akordioa aipatu zituen.

Osatu berria den Gasteizko Gobernuari dagokionez, «printzipioz alderdi abertzaleek osatzen dute, eta koherenteak badira, euskararen egoera hobeto ulertuko dute. Hobe ulertu beharko lukete, euskararen egoera larria dela eta guztien arteko kontsentsua beharrezkoa da», zehaztu zuen Gaztañagak. Dena den, zalantzak ere agertu zituzten AEKkoek, «orainarte Kultura EAJren esku izan da eta orain esku berberetan jarraituko duelako».

Nafarroako egoerari dagokionez, E. Condek alde negatibo eta positiboak zehaztu zituen, lehenengoen artean Vascuncearen legea, Administrazioaren jokaera kontraesankorra eta abar azpimarratu zituen heinean, positiboen artean, AEK eta Gobernuaren arteko akordioa eta AEKko ikaslegoaren gorakada zehaztu zituen.

Iparraldean egoera zeharo tamalgarria dela adierazi zuen Condek, «euskarari ez zaio ematen inolako ezagumen ofizialik, nahiz eta popularen % 28 euskararen jabe izan».

EHEk udal bozketetarako eskakizunak egin dizkie alderdiei

BILBO

Euskal Herrian Euskaraz taldeak udal hauteskundeetarako proposamen zehatzak luzatu dizkie alderdi politikoei, besteak beste, hautagaiak euskaldunak izatea, Euskara Zerbitzu irekiak sortzea edo herri bakoitzaren egoera soziolinguistikoaren arabera ordenantzak aurkezteak.

«Alderdi politikoek hauteskundeetan euskara tresna politiko bezala baino ez dute erabiltzen. Alderdien artean inor gutxi arduratzen da norberaren alderdia euskalduntzen eta horren praktika euskalduna aurrera ateratzen ahalegintzen», azpimarratu dute EHEko ordezkariak.

Euskal Herrian Euskaraz- ek ezibestekotzat jotzen du hautagaiak euskaldunak izan daitezkeen, «boto ematea gure eskubidea da, baina horretaz aparte Euskal Herrian bizirik, boto emaleok baditugu beste hainbat eskubide orainarte bete ez direnak, hala nola hautagaiak euskaldunak izatearen eskubidea».

PSE-PSOE: «Iruzur ikaragarria egin dio Cuerdoak Gasteizi»

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

«Gasteizko herriari Cuerdoak egin dion iruzur ikaragarria da» Udaleko talde sozialistaren ustez nabari gelditzen dena, hiriko Udalak hamairu udal eremu salgai jartzearen aurka, atzo ezagutzera eman zen sententzia dela eta. Andres Sanchez zinegotzi gasteiztarra pozik azaldu zen «arrazoia ematen digun epaileen emaitz honexekin baina Cuerdoak erantzunkizun larria hartu du honez gero, eta biztanlegoari sortu dion arazoari aurre egin beharko dio». PSE-PSOEko kide honen ustez, gazteriarri eta orohar hiritargoari, etxebizitza lortu ahal izaterakoan arazo handiak eragin dizkie Alkateak.

Orain dela bost urte, sozialisten eritziz Udal eremuen «neurrik gabeko salmentaren» bidez, 2.000 milioi pezeta inguru (100 milioi libera) lortu zuen Gasteizko Udalak. Cuerdoak sententziaren berri eman zuen herengungo prentsaurrekoan, eta Alkatearen hitzetan, «enkante publiko hari esker egun hiriak duen azpiegitura mordoa eraiki ahal izan dugu».

Aldiz, Butron PSE-PSOEko zinegotziak dienez, «ez da egia dirutza hori ekipamenduan be-

rrinbertitu egin dutenik. Hiriko ondasuna eraldi dute eta Cuerdoaren jokaera irudizko etxebizitza-politika besterik ez da izan». Zinegotzi sozialistarentzat, gaur egun Lakuan dagoen eremua baino ez dago lur publikoari dago-kionez, «eta lau urtetan agortuko dela jakinik, horrez geroztik egongo den egoera ilun xamar dakusat».

«Gizarteari sorturiko kalteak nork eta nola ordainduko zaizkion» zen sozialistek agertzen zuten zalantza, EAEko Epaitegiak zabaldu duen sententzia zein neurritan martxan jarriko den ezagutzeke. Epaitegi Gorenean gobernuako udal taldeak iragarri zuen errekursoaz, «baita geuk ere bertara joko dugu» baieztu zuten sozialistek, oraingo sententziak ematen dien «babes politiko zein legalaz» baliatuta mozioak eta bestelako neurriak erabiliko dituztela gaineratu zuten bitartean.

Sententzia Cuerdoaren esku soilik zegoela eta lehendabizikoz PSE-PSOEri abisua eman behar zuela adierazi zuten alderdi hone-tako iturriek. Halaber, alkateak komunikabideetara ahalik eta azkarren jo izana salatu zuten sozialistek, hartara, «zulo batzuk estaltzeko».

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

IRAGARKIA

ANTOLATZAILEA: TANDEM

Gizarte Ongizate eta Enpleguaren Sustapen Alorrak Alemanieraz Hezkuntz Ikastaro batean praktikakin (Alemanian) inskribatzeko matrikula irekitzen du.

Eskatzailen baldintzak:

- 25 urtetik beherako gazteak, langabezian eta Donostian egoitza izan.
- Gutxieneko ikasketa maila, FP-1.
- Inglesa FRIST CERTIFICATE maila edo Hizkuntz Eskolako 3. maila
- Mekanografia edo ikasteko konpromezua.
- Egoera soziala eta familiakoa baloratuko da.
- Matrikula: 15.000 pezeta.

ARGIBIDEAK

TANDEM, Iztueta kalea, 7(1.oina)

11 orduetatik 13etara eta 18etatik 19'30etara.

Tfn.: 29 12 58

Izen emateko data: Otsailaren 16a arte.

Lekua: Udaleko Erregistroa.

Plaza Kopurua: 15

Finantzakidea: Fondo Social Europeo.

IRAGARKIA

LURAZPIKO APARKAMENDUA MARMOLES CANTABRIA-n

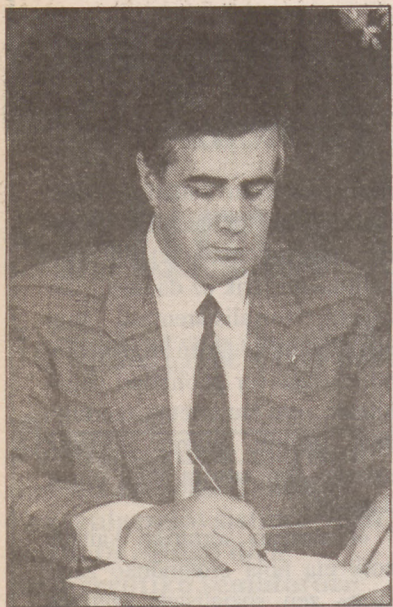
Donostiako Udaleko Trafiku Departamentuak jakitera ematen die Marmoles Cantabriako aparkamendu plazaren jabe izatea nahi duten pertsonen Udaletxeko TAO Bulegoan izen eman behar dutela.

IRAGARKIA

Donostiako Udal Plenoak, 1990ko Abenduaren 27an ospatutako batzaraldian, haserako onespina eman zion, eranskin batzuz sartuz, 5/2 zonako (Ibaeta) Benta Berri sektoreko Plan Partzialari, zeina Eusko Jaurlaritzako Hirigintza, Etxebizitza eta Ingurugiro Sailak aurkeztu zuen eta Krier jaun arkitektoa buru duen taldeak erredaktatu.

Espedientea jendaurrean ezarrita egongo da hilabete batez, iragarki hau Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratu ondoren, Planeamendu eta Hirigintza Kudeak Bulegoan, Igen-tea kalean, eta epe horretan dagozkion alegazioak aurkeztu ahal izango dira.

Donostia, 1991ko Urtarrilaren 11. HIRIGINTZAKO ZUZENDARIA

Javier Chourraut.

EGUNKARIA

Chorrautek music-halla nahi du ihauterietan

A.B. / IRUÑEA

Javier Chorraut Iruñeko alkateak udalaren Gida Batzordea eta bozeramaileen batzarrarekin erabakiko du ihauterietan music-hall ekartzea edo ez. Alkateak iragan astean azaldu zuen ikuskizun hau Iruñera ekartzeko asmoa, «alde zaharrean ibiliko den jendeari dibertimenduren bat eskaintzeko». Erabakiak, hala ere, behala piztu du eztabaida, Maribel Beriain (UPN) kultura zinegotzia kontra agertu bait da.

Beriainen ustez, horrelako ikuskizunak antolatzea, «udal taldearen kultura politikaren kontra doa». Gogoratu behar da duela zenbait urtetik hona Iruñeko udalak ez duela ezer antolatzen ihauterietan, Beriainen esanetan «ez bait da Iruñeko festa». Halaber, UPNko udal taldeak agiri bat egin zuen alkateari bidaltzeko, bere kontrako jarrera agertzeko, baina azkenean ez zuten bidali.

Music-halla labrit pilotalekuan egingo litzateke, eta dagokion aurrekontua 9 milioi pezetakoa (400.000 libera inguru) da. Chorraut alkatearen esanetan, «ideia ez da bapatekoa izan», eta oraindik uko egin ez badio ere, «zinegotziekin hitz egin beharko da, udalaren erabakia izan behar duelako, ez erabaki pertsonala».

LEIOAKO UDAL EUSKALTEGIA ERAKUNDE AUTONOMOA

EUSKARA IRAKASLEEN KONTRATAZIOA (Otsaila - Uztaila)

Baldintzak:

EGA edo balio bereko titulua. Unibertsitate Diplomatu edo Magisteritza.

Eskaerak

aurrezteko epea:

Urtarrilak 30, eguerdiko ordubata arte, Leioako Udal Euskaltegietan.

Irakasleak

aurrezteko froga:

Otsailaren 1ean goizeko 9etan Leioako Udal Euskaltegian.

Atzeratu egin EHUKo hauteskundeak balioa erabakitzeke epaiketa

Gasteizen atzo egin zen irakasle asoziatuen kontratuei buruzko bigarren

Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU) hauteskunde sindikalak baliorik gabe utzi edo ez erabakitzeke epaiketa atzeratzea erabaki zuen atzo Bilboko Lan Arloko Seigarren epaitegiak. Gasteizen EHUK kaleratutako irakasle asoziatuen kontratuen izaera erabakitzeke bigarren epaiketa egin zen.

BILBO

EHUKo hauteskunde sindikalen balioa erabaki behar zuen epaiketa ez zen atzo egiterik izan, eta martxoaren 6ra atzeratzea erabaki zuen epaileak. Unibertsitatea ez zen agertu, eta hori dela eta prozesua nuloa gerta zitekeen.

EHUKo LAB eta STEE sindikatuek abenduan egindako hauteskunde sindikalen kontrako errekurtsua jarri zuten, irakasle asoziatuen auzia argitu arte bozketarik ezin zela egin argudiatuz. Bilboko Lan Arloko Epaitegiak arrazoi eman zien baina Hauteskunde Batzordeak egindako epaiaren interpretazioan, hauteskunde haiek kontratu laborala zuten ez beste guztiek egin zitzaizkela erabaki zuen. Horregatik atzeratu zen EHUKo administrazio eta zerbitzu langileei dagokien bozketa. Gai nontzeko langileek ordea egin zituzten bozketak eta aipatu sindikatuek errekurtsua jarri zuten eta bozketa baliorik gabe uzteko eskatu.

EHUKo irakasleak atzo Gasteizko epaiketan.

OIALDE

«Atzerapen honek EHUKo administrazio eta zerbitzuetako langileek egin behar dituzten hauteskundeetan ere atzerapenak ekarriko ditu», ELA sindikatuak salatu duenez. ELAK, LAB eta STEEren bizkarrera bota ditu ez ohizko egoera honek ekar ditzakeen langileentzako ondorio kaltegarriak. ELAK salatu duenez, «atzeratu egingo dira baita ere lan komenio berria sinatzeko negoziazioak».

BIGARREN EPAIKETA GASTEIZEN

Joxe Aizpurua eta Miguel Angel Martinez Cermeño Magisteritza eskolako irakasle asoziatuen kontratuen izaera erabakitzeke epaiketa egin zen atzo Gasteizen. Aurretik Donostian egin zen eta oraindik egiteke dago Bilbo eta Iruñean. Ka-

leratzeak nulo erradikalak izatea eskatu zuten irakasleen abokatuak, «lege-iruzurra, diskriminazioa eta botere gehiegikeria» argudiatuz. Al-diz, EHU eta Eusko Jaularitzako abokatuak «interinotzat» jo zituzten asoziatuak.

Berronartu beharko dituztelakoan zeuden irakasle asoziatuak «soldata eta abar ordainduz». Halere, sententziak euren aldekoak izatekotan ere kalera bota eta indemnizazioak ordainduko ote dizkieten beldur direla esan zuten. Irakasleek ez dutela halakorik onartuko eta «beste probokazio berri bat» dela baieztu zuten. «Hemendik aurrera Unibertsitatean gerta daitezkeen iskanbilen eta egoera anormalaren errudun bakarra Errektore-dutza» dela azpimarratu zuten.

Errepideak

Zenbait mendatetan kateak erabili behar izan zituzten autoek

J.G. / DONOSTIA

Arabaren, Herrera eta Urduñaren mendateak igarotzeko, ezinbestekoak ziren kateak atzo. Opakua zabalik bazegoen ere kontu handia eskatzen zen, batez ere gaurkorako elurra iragarritako dagoela kontutan izanda.

Nafarroan, Isaba eta Franzia lotzen dituen errepidearen 22. kilometrotik aurrera ziren beharrezkoak kateak, Aralarreko joateko bidean bederratzigarren kilometrotik gora bezalaxe. Iparraldean kontu handiz ibiltzeko gomendatzen zuten SOS deiak-ek, besteak beste, gaurkorako 900 kilometrotik gora elurra iragarritako zegoelako. Euskal Herriko gainerako errepideetan ez zen aparteko arazorik izan, baina izotz geruzak eratu zitezkeen, Bizkaialdean batez ere kontuz gidatzea gomendatzen du SOS deiak-ek.

ORDIZIAKO AZOKA

Arkumeak eta babarrunek gora egin zuten Ordiziko azokan

A. IRASORZA / ORDIZIA

Arkumearen prezioa azken asteetan txikia zela eta atzo 410-500 pezetatan jarri zen Ordiziko asteroko azokan. Babarruna 575 pezetatan eros zitezkeen eta bainak ere azken egunetako goranzko joera berretsi zuen, atzo, kiloa eskuratzeko 500 pezetatik gora ordaindu beharra bait zegoen.

Asteazkeneko ohizko azokan aldatzeko patata berria sartu zen atzo, berrogeitamar pezetatan kiloa. Prezioen gorabeheren alorrean, arrainak behera egin zuen eta angulak, iragan astean legez, 17.000 pezetatan eros zitezkeen.

Aberei dagokionez, antxumak kiloa 475 pezeta balio zituen eta untxiak 300. Ehiza oilagorrak 1.800 pezetatan zeuden. Gazta aldiz, behiarena 700 eta 1.000 bitartean, ardi berriarena 1.200 eta 1.250 bitartean eta azkenik, zaharrena 1.300 eta 1.600 pezeta ordainduz gero eskuratu zitezkeen. Gazta nahastua aldiz, 950 eta 1.100 bitartean zegoen atzo Ordizian.

Barazkiei dagokionez, prezioak ondorengo hauek ditugu: aza hogeitamar eta berrogeitamar pezeta artean, atxikoriak berrogei eta berrogetamar bitartean, baratxuriak hogeitamar eta ehun pezetaren truke eskura zitezkeen eta urrak 350 pezetatan.

Azaloreak 150-300 bitartean zeuden eta eskarola berrogeitamar eta hirurogeitamar bitartean, espinakak berrogei eta hirurogeitamar inguru balio zituzten eta babatxikia, zuria 140-150 bitartean eta beltza aldiz, 200-220 bitartean. Sagarrak 200-800 pezeta inguru, intxaurrak 400, patatak 50, porruak 50-100 pezeta bitartean eta azenarioa 100 pezetatan.

Arrainen sailean honako tartekak zeuden prezioetan: makailoa 1.200 pezeta zatitua eta xerrakoa aldiz 1.050. Kariokitak 1.090 pezeta balio zituen eta txitxarroak 550-380 inguru. Txipiroiak 1.050 pezetan zeuden, itsas oilarrak 1.180tan, mihi arraina 1.200 inguru, libita 600, liba 1.000, legatzak 1.750 pezeta inguru balio zituen eta amorrainak 650.

LABURREAN

AIZOAINGO zauritua soldadua denik ukatu dute

Herenegun gauean Zaragozako Miguel Servet ospitalera erredura larriekin iritsi zen gaztea soldadua denik ukatu dute ospitaleko iturriek. Navarra Hoy egunkariak atzo zioenez, Aizoaingo koarteleko hesian soldadu bat elektrokutatu gertatu zen, ihes egin nahian. Iruñeko Gobernu Militarrek eta Aizoaingo koartelak informazio hori ukatu zuten atzo idatzi baten bidez.

OSAKIDETZAN sartu da Arrasateko eritetxe psikiatrikoa

Arrasateko 'Aita Menni' eritetxe psikiatrikoa Osakidetza barnean sartuko da erakundearen eta Jose Manuel Freire, iharduneango Osasun kontseilariaren artean atzo izenpetutako konbenioaren ondoren. Jesusen Bihotzaeren monje gidatutako eritetxeak 503 ohe ditu eta aurrerantz, Deba Garaiko gaixoenentzako ospitalea ere izango da.

AIALAKO Ibarreko ur horniketaren sarea aldatu dute

Aiala, Laudio eta Amurrioko Biltzar Adimistratiboek aurkezturiko alegazioak aztertutik ondoren, Maroñi uharkatik Aialako Ibarreko inguruetara ur horniketarako sarearen aldatzea dakartzen proiektuaz informatu zuen atzo Fernando Buesa Arabako Diputatu Nagusiak. Plana ihaz onetsi zuen Diputazioak, baina orduan aurrera jaso dituen alegazioen arabera, sarearen ibilbidea aldatuko da Luiandoaldean, Nerbioi ibaiako ezkeraldera ahalik eta gehien eramanez, bertako Biltzarrekin iritsi zenakordioan agertzen zen bezala.

GIPUZKOAKO Irako irakasleak ez du azterketarik egingo

Azken egunetan Bilboko Iralen euskalduntzen ari diren eskola publikoko irakasleekin bat etorritik, Gipuzkoako irakasleek ere ez dute «Gasteizko inposatutako azterketa egingo». Gipuzkoako Iralen dauden irakasleek esanetan, gaur egungo irakasle euskalduntze prozesuari emandako denbora ez da behar adinakoa, «euskaraz klaseak behar bezala emateko».

Erlijioa

Misiolarien lanaren garrantzia azaltzen du Joan Paulo II.aren entziklika berriak

J.A. / DONOSTIA

Oraindik ere misiolarien lanak duen garrantzia azpimarratzen duen entziklika atera du aste honetan Vatikanokoak. Joan Paulo II aita santuak adierazi duenez, eta entziklika berak agertzen duenez, «misiolarien lana oraindik hastapenetan baino ez dago, nahiz Kristo mundura etorri zenetik 2.000. urtea betetzera doan». Joan Paulo II.ak Kristo ezagutzen ez dutenen kopurua etenik gabe hazten ari dela esan zuen, eta Kontzilioa bukatu zenetik bikoiztu egin dela.

Vatikanoaren entziklika berri honen helburuak azpimarratzeko gaur egungo gizakumeari egin diezaikeen zerbitzua azpimarratu zuen Aita Santuak. «Errealitate sakonen eta existentzia beraren zentzua galdu egin duela dirudi XX. mende bukaerako gizakumeak» esan zuen Joan Paulo II.ak. Horrekin batera beste helburu batzuk ere aitortu dizkiote entziklikari. Hala nola, kristau ez direnen artean misioek izan dezaketen garrantzia azpimarratzea, misiotarako bokazioak bultzatzea, eta oro har, misioak bultzatzea.

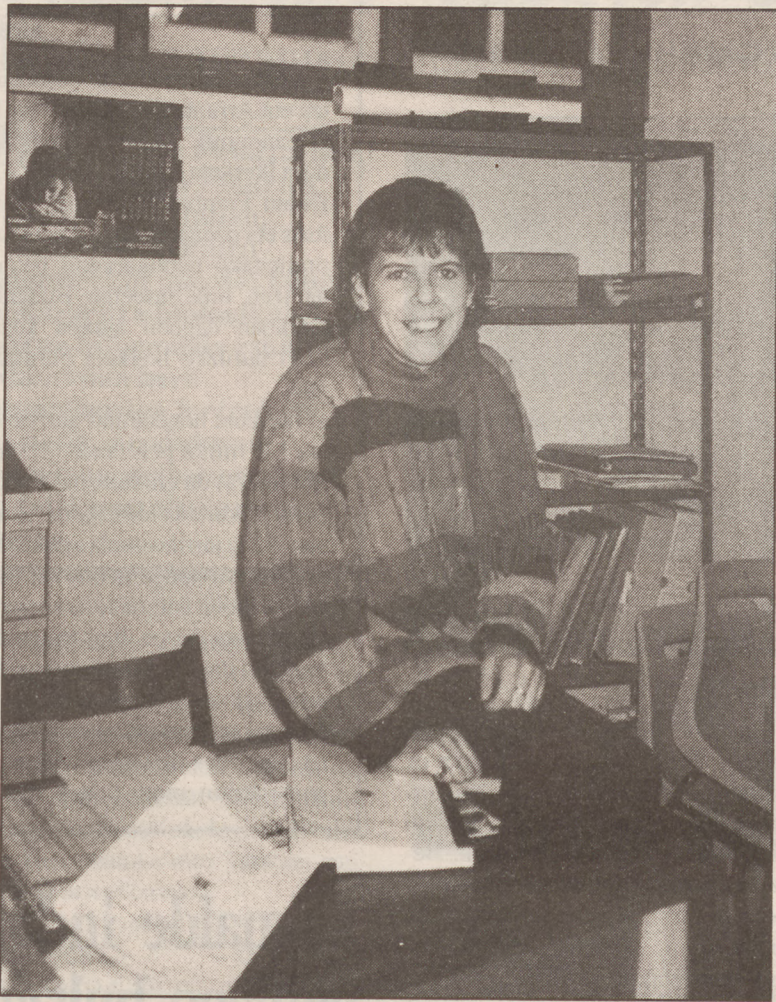
«Udaberria da orain misioentzat esan zuen Aita Santuak» baina hala ere ahuldu egin dira, oraindik Asia eta Afrikan kristautasuna gaztea delako, indarrak gabea. Orain gainera, komunikabideak gehitu egin dira, garapen ekonomiko eta teknikoak ezagutu dugu, baina arima falta da. Ondorioz Jaungoikoari buruzko, gizakumeari buruzko eta bizitzaren zentzuari buruzko egia aurkitzeko inoiz baino behar handiagoa dugu», azpimarratu zuen Aita Santuak.

Guzti horregatik indartu egin behar dira misioak, adierazi du eliz agintariak. «Elizaren historian bizitasun seinale izan da beti misiolarien indarra, eta indar hori galtzea fede krisiaren seinale da, fedearen besteei emanez indartzen delako» esan zuen Joan Paulo II.ak.

JOAN PAULO MISIOLARIA Joan Paulo II aita santuaren zortzigarren entziklika hau ez da elkarriketa ekumenikarako oztupo izango Josef Tomko kardinalaren eritziz. Herrien Ebanjelizazioarako Kongregazioaren prefektua den Tomkok entziklika honek «fedearen indarra, itzaropena eta izugarriko optimismoa» dituela esan zuen berau aurkezteko eginiko ekitaldian.

«Munduko lehendabiziko misiolaria Joan Paulo bera da», esan zuen Tomkok. «Bere bidai luzeetan sentisibla izan da oso, herri probeetako jendeak zioena jasotzeko. Asia eta Afrikako askok ez dute Kristo ezagutzen, baina erlijioaren bidea nahi dute ibili» Tomkoren eritziz. Misiolarien lanak bi oinarri ditu Tomkoren ustez. Alde batetik, mezu berari dagokion zentzu erlijiosoa zabaltzea, Kristo ezagutaraztea. Eta bestetik, mezu etikoa, bake eta justiziaren aldeko konprometuzko etikoa zabaltzea. Mezu etiko hau da gainera kristau ez direnak errazen erakartzen dituen

TEREXA LEKUNBERRI

«Eskolak eta lanak ekarri dizkiote aldaketak emakumeari»

JAKI LAUTRE / BAIONA

EGUNKARIA.— Zergatik horrelako gaia hautatu duzu?

LEKUNBERRI.— Ohartu bait naiz idatziei behatuz, euskal emakumeen gaia aski gutiatsia izan dela historian zehar. Emaztea beti beste gai bati datxikola aipu da, hala nola mitologia edo euskal gizartea bere orokortasunean aipu delarik. Baina, emakumea ez da sekula gai oinarritzko eta antropologiko gisa hartua izan.

Euskaldun emakumeen bi prototipo agertzen dira: egun guztietako emakumea, laboraria, langilea, azkarra, leiala, elizako urratsei jarraikia, senarra eta haurrendako ona; emakumea mitologian: Mari, Laminak. Baina bi prototipo horietatik ateratzen delarik, ez dakigu gauza handirik euskal emakumeetaz eta beren bizitzaz.

EGUNKARIA.— Nola sailkatu duzu lana?

LEKUNBERRI.— Tesian ekartzen ditudan xehetasunak hiru iturri dauzkate. Badira bestek idatzitako gauzak, bai Baigorri eta bai emakumeei buruz; badira kanpoko iturrietan estatistikazko lanak, artxi-bo lanak: hiltze, sortze, ezkontza datuak, emakumeen eskolatzeko heina eta emakumeek berek ekarri dizkidaten xehetasunak. Baigorri eskualdeko emakumeak dira: 55ek galdera tipoari erantzun diote, eta hamar bat, sakonkiago elkarriketatuta ditut. Denak 25 eta 85 urte artean aurkitzen dira.

EGUNKARIA.— Ze aldaketa mota ezagutu ditu emakumeak?

LEKUNBERRI.— Bi elementu nagusik ekarri dute aldaketa: eskolak eta lanak. Azken 30 urte hauetan, emakumeen eskolatzeko heina gehitu egin da. Mende honen hastapenean, Baigorriko bailaran, 10etarik batek zuen CEP edo esamin zertifikatua. Orain, % 35ek daukate CEP edo CAP deituriko lanbide heziketa.

Beste aldaketa inportantea lanaren munduan gertatzen da. Gero eta emakume gehiagok kanpoan egiten dute lan, laborarietaz ere. Bi fenomeno horiek aski inportanteak izan dira, gero beste aldaketa ideologiko batzuen ekartzeko: kohabitazioa, gazteak zaharregandik bereiztea, familiak ttipitzen eta nukleiariztzen bezala ari dira. Famili

'Euskal emazteak eta gaurko gizartea: hausdura eta jarraipena' gaiarekin, aurkeztu zuen, etnologiarako tesia Terexa Lekunberrik. Bere lana Baigorriko bailaran kokatzen da. Helburutzat ukan du ikustea gaurko emakumeen bizian zer den aldaketa ekarle eta ohiturak ze eztabaida eta aldaketa ekarriko dituen ondoko urtetan; emakumeak aintzinamendua bizitzen ahal ote du euskaldun egonez?

lia modelo berri bat sortzen da. Ohartzen da hiri eta herrien arteko mugak eztatzen ari direla.

EGUNKARIA.— Nola aztertzen dituzu aldaketa horiek?

LEKUNBERRI.— Aldaketa hauek sortzen dituzten ondorioak aztertzen ditut. Berezik galdera hauek egiten ditut. Nola egiten dira aldaketak? Emazteak oreka bat aurkitzen ote du? Nola bere garaiarekin bizi aintzinamendua irentsi gabe. Nola begiratu

euskal izatea, eta hor adibide bezala aipatzen ditut Euskal Herrian kultur eta sozial mailan lan egiten duten emakumeak. Horrek agertzen du hautsi-mautsia posible dela, mintzairak kultur eta sozial arloak batzen ditu. Euskal Herrian, gehienetan, emakumearen sozial borroka euskalduntasunari lotua da.

SOSLAIA

Etnologia irakasteko itzaropena

Terexa Lekunberri, Baxenafarroako Ortzaitze herrian sortua da duela 28 urte. Filosofia eta etnologia ikasketak Bordeleko Unibertsitatean eginak ditu. Joan den irailaren 19an, etnologia sailean, Doktoregoa lortu zuen. Gaur egun ekaina arte begirale da Baigorriko ikastetxean. Datorren urterako, etnologia irakasteko itzaropena dauka.

Miranda de Ebro eta Gasteiz lotzeko tren berria egongo da

MIRANDA DE EBRO

Gasteiz eta Miranda de Ebro as-
tegunetan lotuko dituen tren berria
jarriko du martxan Renfek datorren
hilaren 6tik aurrera. Zerbitzu hau
goizeko 7,00etan aterako da Miran-
datik eta hogeitabost minuturen bu-
ruan helduko da Gasteizera. Miran-
dara itzultzeko aldiz, goizeko
7,32etan aterako da Gasteiztik.

Zerbitzu berri honekin, Miranda
de Ebro eta Gasteiz lotzeko hogeitabi
tren izango dira jada eta hauetatik
hamasei jai egunetan ere aritzen dira.

Gabonetatik EHuko Kazetaritzako hainbat ikasle irakasle faltan

J.G. / DONOSTIA

Gabonak geroztik Historiako ira-
kaslerik gabe daude EHuko Kaze-
taritzako 1. mailako Euskal Adarre-
koak. Esan zuten, historiako azken
klasea gabonak aurretik izan zen.
Departamendu buruarenengana jo
ondoren, «haren aldetik ez dugu ara-
zoa konpontzeko ahalbiderik izan»
esan zuten ikasleek eta «hutsunea
bete dezatela baino ez dutela nahi».

Emakumearen Udal Zerbitzuaren laguntzak Donostian

J.G. / DONOSTIA

Donostiako Emakumearen Udal
Zerbitzuak laguntza ekonomikoak
eman diezaike, «senar emazteen ar-
teko gatazken ondorioz zerbitzuko
solairuetan dauden emakumeei,
edota egoera bat edo bestearen ara-
bera laguntza hori behar dutenei».

Gutxienezko soldata interprofe-
sionala bikoiztera iristen ez diren
emakumez gain, arazo zehatz bat
dutenek jasoko dute laguntza ekono-
miko hori eta ezaugarri pertsonalak
erabakikorrak izango dira.

USURBILGO UDALA

Elizalde eta Kalezarreko
kaskoak babesteko Plan
Bereziaren haserako
onarpenera.

Udalbatza osoak 1991ko ur-
tarrilaren 21ean egindako ba-
tzaraldian «Elizalde eta Kale-
zarreko kaskoak babesteko
Plan Bereziaren haserako
onespena» onartu zuen, jendaurrean erakusten da hori
Udaletxeko Idazkaritzan horre-
tarako irekitako espedienteare-
kin batera, hilabetez, epe ho-
rretan erasanda daudela uste
duten pertsonen hura aztertu
eta egoki eritzitako oharrak edo
alegazioak aurkeztu ahal ditzat-
en.

Usurbil, 1991eko urtarrilak 22
ALKATEAK

Papergintza enpresek bat egin beharko dute Europa Batuari aurrean

Nazioartean konpetitibo izateko, teknologia berritzea ezinbestekoa zaie

Euskal papergintza sektoreak etorkizun iluna du Europako Merkatu Batuari aurrean. Nazioarteko merkatuetan konpetitibo izan nahi badu ezinbestekoa zaie paper enpresei beren teknologia berritzea, produkzioa dibertsifikatzea edo, bestela, bategitea.

A. ITURRIOTZ / DONOSTIA

Europako mugetako arantzelak kentzen direnean, papergintza sektoreak beste edozein sektore industrialek baina zailtasun handiagoak izango ditu Europako beste herrien mailan egoteko. Hauxe azpimarratu zen atzo Papergintza sektoreari buruz Donostian emandako prentsaurrekoan.

bertan izan ziren, besteak beste, José María Agirre, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ekonomia arduraduna, Iñaki Tapia Tolosaldeko Eskualde Batzordeko presidentea, Antonio Morán Tolosako Papergintza Ingenieri Eskolako zuzendaria, Enrique Garrán ASPAPELeko —Espainiako Pasta eta Paper Fabrikatzaileen Elkarte—ko kontseilari delegatua eta Javier Larraia IKEI Ikerkuntzarako Euskal Erakundeko ordezkaria.

Larraia azaldu zuenez, IKEI inkesta bat egin du duela denbora gutxi Espainiako hamabost sektore industrial garrantzitsuenetan Europa zabaltzeak bertako ekonomian izango duen eragina aztertzeko. «Zalantzarik gabe paperaren sektoreko enpresariak azaldu zaizkigu ezezkorren. Sektore honetan enpresarien % 5ak bakarrik uste du Europako arantzelan ezabaketa onuragarria izango zaiola» argitu zuen Larraia. Gipuzkoako Ekonomia diputa-

Espainiako eskaria atzerriko produktuen bitartez bete da.

C. VILLAGRAN

duak, Jose María Agirrek, bere alde-tik, azaldu zuen paperaren sektorea duela 15 urtetik hona dagoela krisian murgilduta. Horrez gain, bere hitzetan, «sektorea atomizatu egia dago, beronen kostu energetikoa beste herrialdeetako industriena baino handiagoa da eta gainera produktibitatea benetan da baxua».

«Gauza jakina da —gaineratu zuen— EHko paper industrietan ez dituztela produkzio ekipu modernuegiak. Gainera, langile gehiegi biltzen ditu enpresa bakoitzak. Beraien finantza egitura ahula da eta berauen gestioa ez dago benetazko enpresarien eskuetan, familia-enpresak direlako».

Intenbide bila

1987. urteaz geroztik paper pasta eta kartoiaren eskaria asko handitu da Europan. Hau dela eta, paper industrien beren gaitasun produktiboa zabaldu nahi izan dute, baina horretarako inbertsio berriak egin behar izan dituzte, eskaintza txikiagotuz. Honela, papergintza sektoreak eskaria eta eskaintzaren arteko desoreka sufritu du.

Duela hiru urte munduko paper produkzioa % 44,9 hazi zen. Konpetentziari aurre egiteko Espainiako paper industrien teknologia berri nahi izan zuten. Baina bertoko enpresak txikiak dira —gehienak familia mailako enpresak ditugu— eta ezin izan diete aurrerik hartu nazioarteko multinazionalak.

Europako industriak oso epezializatuak daudenez, EHko paper enpresek tekniko epezializatuak behar dute. Helburu hau gauzatzeko Gasteizko Gobernuak eta EAEko Diputazioek, sindikatu eta hezkuntza ikastetxeen laguntzaz, langileen erreziklaierako programak jarri dituzte martxan. Honako urtean ikastaro hauek zabalduko dituzte: «Paperaren fabrikazioa», «Pasta eta paperaren kalitate kontrola» eta «Paper industrietako uren ikerketa», ingur- giroan sektoreak duen eraginari ezinbesteko garrantzia ematen zaiolako.

CCOO: «Langileen batasuna behar da aurtengo negoziazio kolektiborako»

M.A. / BILBO

CCOO sindikatuko 150 delegatu atzo bildu ziren Bilbon 1991ko negoziazio kolektiboan erabiliko duten estrategia eztabaidatzeko. Sindikatuko lehendakaria den Marcelino Camacho ere hurbildu zen bilerara eta aurtengo negoziazioaren aurrean «langileen batasuna inoiz baino beharrezkoagoa» egingo dela adierazi zuen.

Santi Bengoa CCOO sindikatua-ren Euskal Autonomi Elkarte-ko Idazkari Nagusiak negoziazio kolektiboaren aurrean beren helburuak «eros ahalmena berreskuratzea, %9ko soldata igoera, soldata errebisio klausula hobekuntzak bete ahal izateko eta proposamen sindikalaren lehentasunak martxan jartzea» izango direla azaldu zuen.

Lan kodizioen hobekuntza ezinbestekotzat jo zuen Bengoa «Estatu Espainolak Europako Ekonomia Elkar- teko batz besteko lan-osasun kondizio txarrenak dituela, istripu

kopuru altuenarekin batera» azpimarratuz. CCOOk lan antolaketan eta enpresaren garapenaren definizioan langilegoaren partehartze zabalagoa eskatzen du.

Luis Miguel Bariza ekintza sindikalerako arduradunak negoziazio kolektiborako CCOOren estrategia zehaztu zuen, «enplegua erreflexiorako lehen puntua dela uste dugu. EAEn eta Estatuan sindikatu eta enpresarien arteko elkarriketa soziala urria da. Europako errealtatearekin bat egin behar dugu, ez bakarrik konkurrentzialtasun mailan, lan harreman mailan ere. Testuinguru honetan konbenioaren negoziaketan enplegua sor dadin planteiatzen dugu; ordu estrak gutxitu eta ken daitezke, lanorduak murriztu eta horrela lanpostuak ugartzea lan kalitatearekin batera eskatzen dugu».

CCOOk negoziazio hauetan garatuko dituen puntuen artean osasun kondizioen hobetzea dago. Sindikatuak segurtate planen osaketa eta lanbide heziketaren bitartez enpre-

CCOO, UGT eta ELA plataformak bateratua landuko dute.

KEPA

guaren berraketa eskatzen du, «heziketaz ez da bakarrik enpresaren beharra, langileon eskubidea ere bada».

Soldaten igoerari buruz, Baraizak «inflazioa eta desoreka ekonomikoaren aurkako neurriak soldaten igoerarekin batera eman daitezke» azaldu zuen.

CCOOk UGT eta ELA sindikatu- en konbenioaren aurrean batasun mar- koaren berritzea proposatu die «gure

Ozeanografi institutuek Bizkaiko Golkoko antxoa kopurua neurtuko

BILBO

Eusko Jaurlaritzako Nekazari- tza eta Arrantza departamenduko Ozeanografi, Arrantza eta Elikad- ura Ikerketa Institutuak (AZTI), Estatu Frantses eta Espainoleko itsas eta ozeanografi ikerketa ins- titutuetako teknikariekin batera, datozen hiru urteetan Bizkaiko Golkoan dagoen antxoa kopu- ruari buruzko ikerketa burutuko dute.

Ikerketa honetarako aurrekon- tua 135 milioi pezetakoa (7,5 mil- ioi libera) da eta Europako Eko- nomi Elkar-teak diru kopuru hon- en %28a jarriko duela agindu du.

Ikerketa honen helburua, itsa- soan dagoen antxoa tona kopurua jakitea eta beren biologiari da- gozkion datuak jasotzea, hau da, arrantzak eta ingurugiroak beren bilakaeran izan ditzaketen eragi- na aztertzea litzateke. Honetaz gain, arrain mota honek dituen

espezie ezberdinen identifi- kazioaren posibilitateak ikertuko dira.

Aipaturiko hiru erakundeek antxoaren populazio eta berezi- tasunak ikerketa iktioplanktoni- koen eta sistema akustikoen bitar- tez analisatuko dituzte, azkenean lortutako emaitzak amankomu- nean jarri.

Antxoa, atunarekin batera, euskal baxura arrantzaren erre- kurtso nagusia da, hortik proiektu- en garrantzia. Ikerketa amankomunaren proiektu hau, martxoan aurkeztu zen EEEK lu- zaturiko arrantza ikerketentzako dirulaguntzen deialdira.

Lan honen helburuak Bizkaia eta Gipuzkoako baxura federa- zioekin kontsultatu ziren eta hauek beren baimena eta laguntza eskaini zituzten. EEEren estruk- tura komiteak lan planak onartu ditu eta %28aren finantziakioa bere kuntura izango da.

Eskualde industrializatuak are gehiago bultzatu nahi Gangoitik

STRASBOURG

Jon Gangoiti EAJko eurodiputa- duak diru partida handiagoak lortu nahi ditu eskualde industrializa- tuentzako eta estategia berri bat proposatu du Strasboureko parla- mentuan helburu hau aurrera eramateko. Gangoitiren ustez, eskualde industrializatuaren arazoak bakanka aztertu behar dira eta Administrazio guztiek indarrak batu behar dituzte berauen ekonomia bultzatzeko.

Gangoitirentzat «enpresak ez dira perritxikuak baitliren hazten. Basa- mortuan industriadela bat sortu nahi izanez gero, zihurraski, porrot egin- go genuke. Aldiz, inbertsioa erren-

tagarria litzateke tradizio enpresarial handiko eskualde batetan. Eskualde hauek, honela, beste makroesku- aldeen sustatzaile bihurtuko lirateke, mugarik gabeko Europan».

Horrez gain, Gangoitik «behe- rakako eskualde» izendapenaren or- dez «birmoldaketan dauden esku- alde» edo «berrikuntza eskualde» izendapena erabiltzea proposatu du.

«Ez dira eskualdeak behe- rakakoak, bertako industria tradi- zionalak baizik, hala nola, altzairu, ikatz eta untzigintza industriak. Gau- za da, industria hauek eragin handia dutela eskualde hauen ekonomian. Baina ez da zuzena izendapenaren erabilera» argitu zuen Gangoitik.

Bilbo eta Pasaiako portuetan merkantzia garraioa jaitsi zen iaz

BILBO

1990. urtean zehar Bilboko eta Pasaiako portuetan merkantzia ga- rraioaren trafikoa jeitsi egin da, Espai- niako Gobernuak delegazioak eza- gutzera emandako datuen arabera.

Bilboko portu autonomoan 30 milioi tonatako trafikoa eman zen iaz, hau da, aurreko urtearekin kon- paratuz % 0,8ko jaitziera izan da. Honen arrazoiak, batez ere abenduan eman zen petrolio eratorikinen behe- rakada izan da. Urtearen aurreko hi- labeteetan positiboa izan zen emai- tza. Hala ere, kontutan hartu behar da 1989an portuak bere historian pun- turik gorenena lortu zuela, urtebete gehiagorako estatuko portuen ranking- ean lehen postua bete zuelarik.

Pasaiako portuari dagokionez, merkantzia garraioaren trafikoa izan duen beherakada %7,9koa izan da iaz.

Herrikoak biltzarrak egingo ditu aste honetan

X. GOENAGA / BAIONA

Bere kapitala emendatzeko Herrikoak daraman kanpainaren barnean lau hitz ordu finkatuak dira aste honetan: lehen biak, arrats honetan berean egingo dira 7etan Mauleko Herriko Etxean bata eta 8 l'erditan Donibane Garaziko Herriko Etxean, bestea. Hirugarrena, bihar, ordu berean izango da Ezpeletako Herriko Etxean.

Biltzar horietan, kanpainaren antolatzaileekin batean, eskualdean, Herrikoak lagundu dituen lantegietako zuzendariak mintzatuko dira: Joset Bergara eta Peio Uhalde, Alkiko buruzagiak besteak beste. Enpresariak azalduko dute nolaz, Herrikoak bere kapitalaz, enpleguen sortzen lagundu dituen.

Laugarren eta azken hitz ordua, usaletatik kanpo da. Herrikoak enpleguari botatzen dion desafioak, pilota partida baten itxura hartuko du. Itsasuko Balaki trinketean, Euskal Herriko Ligaren onespenerekin, Herrikoak, esku huskako partida bat eskaini nahi du. Anje eta D. Aguerre, Inchauspere Bordaren kontra ariko dira. Irabazleak, Herrikoako akzioetan sarristatuak izanen dira.

Erregaien prezioek ez dute berehalako aldaketarik izango Campsaren ustez

MADRID

José Luis Díaz Fernandez Campsako presidentek adierazi zuenez erregaien prezioek ez dute berehalako aldaketarik ezaugarrituko. «Dena den, eta erregaien prezioek nolako bilakaera izango duten aurreraterik ez dagoen arren —gaineratu zuen—, orainoak baino askoz altuagoak izango direla zihurtatu daiteke».

Espainiako Industria Ministeriaren herenegun ezarritu zituen gasolinaren salmenta prezio maximoak. Oso aldaketa txikia izan dute erregaien prezioek; gasolina superra 0,3 pezetatan merketu zen, bere prezio maximo berria 90,5 pezetakoa izanik. Normala 87,4 pezeta balio izatetik 87,2 balio izatera igaroko da, eta berunik gabekoa litroko 88,5 pezetatik 88,3ra.

Automozio gasoleoei dagokienez, 1,4 pezeta garestitu da hauen prezio maximoa, 75,8 pezetatan ezarritik. Kalefazio gasoleoak, beren aldetik, bi pezeta garestitu dira.

Prezio maximo hauek urtarilaren 29an jarriko dira indarrean, eta honen arabera ezarriko ditu Camps salmenta prezio berriak.

Nafarroan nekazaritza ekologikoa bultzatzeko elkarteak eratuko da

Tafallan gauzatuko da etzi eta hogeitabost nekazari bilduko ditu

Hilaren 26an Nekazaritza Ekologikoaren Elkarteak eratuko da Tafallan. Elkarteak bi helburu nagusirekin jaio da: batetik, nekazaritza biologikoari buruz informazio eskainiz Nafarroan bere dinamizazioa lortzea eta, bestetik, produktuen banaketa eta salmentaren antolakuntzarako zubi izatea.

ANA UNANUE / IRUÑEA

Nekazaritza Ekologikoaren Elkarteak Nafarroan arlo horretan aritzen diren hogeitabost nekazari eta enpresariaren ekimenemaren emaitza da. Indarra batasunean dagoela eta, Foru Komunitatean sakabanatuak dauden nekazari ekologikoak bildu eta koordinatuko ditu Tafallan gauzatuko den elkarteak.

Manolo Esparza, El Vivero haztegi-eskolako arduradunak EGUNKARIARI adierazi dionez, elkarrearen lehenengo helburua nekazari zein kontsumitzaileei nekazaritza biologikoari buruz argibidea ematea litzateke. Bigarren mailan, nekazaritza biologikoan aritzen direnei salmenta bideak elkarrekin jorratzeko aukera eskainiko lioke elkarteak.

Tafalla eta Erriberri artean bost hektarea dituen El Vivero Nafarroan aitzindari da laborantza biologikoan. El Vivero eta Beroiz Iruñerrian Nafarroako haztegi ekologiko «ofizial» bakarrak dira. Izan ere, Madrileko Batzorde Arautzaileak erabakitzen du nork erabili dezakeen 'ekologiko' jatorri izena.

Aipatu bi haztegiekin batera, bi kontserba industria onetsi ditu Madrileko Batzordeak: Bertizaranko Gutarra eta Alloko kontserbera. Azken honek Atxurta jatorri izenarekin komertzializatuko ditu produktuak.

Bi industria hauek salbuespen dira inguru honetan, Nafarroan ez bait

Askok uste du barazki biologikoak besteak baino garestiagoak direla. JOXE

dago produktu biologikoentzat merkatu sendoa, ezta banaketa sarea ere. Hala ere, El Viverokoek ekoizpen osoa saltzen dute, Iruñeko azokan gehienbat.

Jendearen artean barazki biologikoak bestelakoak baino garestiago diren ideia zabaldua badago ere, hau guztiz egia ez dela dio Esparzak. Bere esanetan, «barazki gutxi batzuk salbu, gehienak antzeko prezioa eskaintzen dira eta horra ez balitz ere, kalitate hobetoak mereziko luke sos gehiago ordaintzea».

LURRAK MEREZI ERRESPETOA Nekazaritza biologikoak izen hori merezi ahal izateko, ezin ditu ohizko nekazaritzan erabiltzen diren ongarri kimikoak, pestizidak, herbizidak, e.a. erabili.

Esparzak jakinarazi digunez, berriak ongarri bezala material organikoak erabiltzen dituzte eta inguruak berezko dituen barietateak bakarrik hazten dituzte. Halaber, ez dute zoria oso sakon lantzen, kalte gutxien

✓ **Nekazaritza biologikoak inguruak berezkoak dituen barietateak bakarrik hazten ditu.**

eragiten duen tresneriarekin. Plagei aurre egiteko, sufrea, kobreaken eratorriak eta antzekoak erabiltzen dituzte.

Nekazaritza biologikoaren filosofia ingurugiroako errespetoan datza: lurra ez erasotzea, natura kutsatzeke bere legeak jarraitzea eta kontsumitzaileei kalitatezko barazkiak eskainiz.

Esparzak dioenez, «betidanik egin da nekazaritza biologikoa. Izan ere, 1900 arte dena nekazaritza biologikoa zen». Ohizko nekazaritzak etorkizun gutxi omen du, «lurra humus falta izugarria nozitzen du eta. Benetako zerrikeriak erabiltzen dira eta jendeak nitrotoa besterik ez du jaten».

Abantailak eta desabantailak

Ohizko nekazaritzaren bideak

- Kapitalaren erabilpen intentsiboa: makinek eta ongarri eta pestizida kimikoen ekoizpen kostuak ugaltzen dituzte. Automatizazioaren ondorioz, lanpostuak murriztu dira.
- Lurra eta uraren poluzioa larritzen ari da produktu kimikoen ondorioz.
- Energia kontsumo handia.
- Multinazional kimiko eta petrokimikoen dependetzia, hazien industria kontrolatzen bait dute.
- Ekoizpen handiena da helburu.

Nekazaritza biologikoaren apostua

- Eskulanaren erabilpen intentsiboa: oinarritzko tresneria eta ongarri organikoak erabiltzen direnez, ez da inbertsio handirik behar. Eskulana, berri, funtsezkoa gertatzen da.
- Ez da ingurugiroa kaltetzen.
- Ez da ia energiarik behar.
- Inguruak berezko dituen barietateak landatzen dira bakarrik.
- Lurra kaltetuko ez duen kalitatezko ekoizpenak du lehentasuna.

EKOIZPEN haundiagoa eta eskulan behar txikiagoa dira ohizko nekazaritzak eskaintzen dituen abantailak. Eta bide hortatik doa gehiengo, agian nahiko begi motz. Diru sarrera gehiago izaten da ohizko nekazaritzan, baina ze portzentai geratzen da sektorean eta zenbat doa industria kimikoen eskutara? Ze neurritan hipotekatzen du biharko ekoizpena gaurko laborantza intentsiboak? Egun, langabetuak soberan dira, dirua berriz garesti, ez al da arrazoizkoa kapitala baino eskulana erabiltzea? Ze kontabilitate liburutuan agertzen dira ingurugiroari eginadako kalteak? Nekazaritza biologikoa ez da gaitz guzien amaiera, bai ordea etorkizuna aintzat hartzen dutenentzat alternatiba. Are gehiago, GATTaren politikaren ondorioz, gure nekazariak lehiarako egoera kaskarrean geratzen ari direnean. Agian planteamendu kuantitatiboak gaiditu eta jatorri izenaren bidetik kalitateagatik bereizteko ordua heldu da.

LABURREAN

PASAIako untzia atxilotu Frantziako itsas armadak

Joan den asteartean itsas armada frantziarrak atxilotu zuen Pasaia (Gipuzkoa) «Joxean» arrantzuntziko marinelak bihar igaroko dira epaitegitik. Frantziako uretan arrantza egitearen akusaziopean atxilotu zituzten pasaitarrak eta untzia Baionako portuan egon da egunotan. Dagoeneko hiru dira azken bi asteotan frantses armadak atxilotu dituen euskal arrantzuntziak.

TABAKOaren prezio berriak indarrean dira atzodanik

EAE eta Nafarroako Gobernu ordezkariak herenegun onartu zituzten tabakoaren prezio berriak eta atzo jarri zituen indarrean Tabacalera. Honela, atzodanik Ducados tabako paketeak 62 pezeta balio ditu, orain arte baino lau pezeta garestiago. Zigarro gorriak ere lau pezeta garestitu dira eta puroak hiru.

NAFARROA»ardoek 1.747 milioi pezeta fakturatu zituzten iaz

«Nafarroa» jatorrizko izendapena duten ardoek 1.747 milioi pezeta (97 milioi libera) fakturatu zituzten atzerrian 1990. urtean, aurrekoan baino % 6,27 gehiago. Guztira 11,8 milioi litro ardo nafar saldu ziren iaz atzerrian, litroa 147,17 pezetatan. Europako herrialdeek jaso zuten euskal ardoaren gehiengoa, Danimarka izanik erosle nagusia. Ardo nafar beltza esportatzen da batipat.

USURBILGO UDALA

Ondoren adierazten diren obrak egiteko, subastan parte hartu nahi dutenei aditzera ematen zaie:

KALEZARREKO URBANIZAZIO OBRAK 1. eta 2. faseak

Aurrekontua:

75.030.447 pt.

Behin behineko fiantza:

1.500.600 pt.

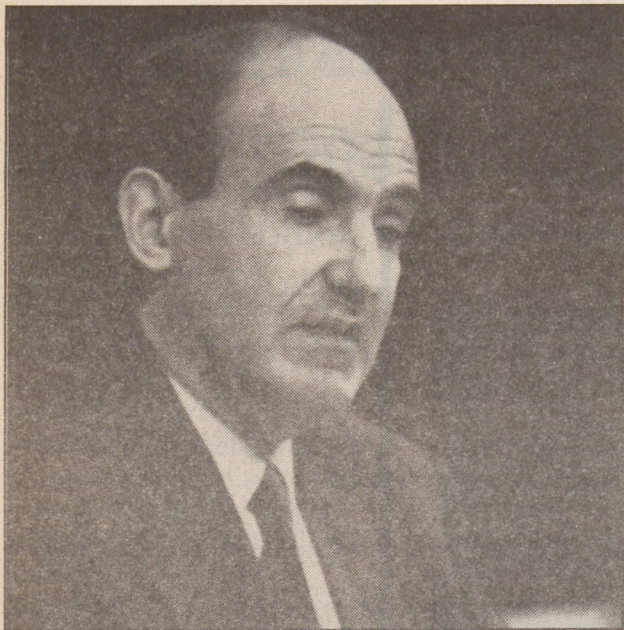
Behin betirako fiantza:

Adjudikazioaren arabera.

Baldintzak aurkezteko epea:

20 egun iragarki hau Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik hasita. Baldintza pleguak eta beharrezko dokumentazioa interesatuen esku aurkitzen dira PLANITEC etxean, Prim kalea, 20 behean (Donostia).

Usurbil, 1991eko urtarrilak 22 ALKATEAK

Roca eta Pujolek alor askotan izan dituzte tirabirak.

EFE

Roca politika uzteko prest Pujolekiko tirabirak direla eta

Alkatetzarako izendatu nahi zutenean, auzia areagotu egin zen

Miquel Roca-k, Jordi Pujol-ekin dituen enfrontamenduak direla eta, politika utz dezake El Pais eta La Vanguardia egunkariak kaleratu dutenez. Udal hauteskundeak ondoren, denbora batez behintzat, CDC alderdiaren idazkaritza nagusia uzteko asmoa azaldu omen die bere laguntzaileei.

BARCELONA

Bi nazionalista katalanen arteko tirabirak politika espainiarra zein ka-

talanean ematen dira. Bere alderdiak, Unio Democrática de Catalunya-rekin (UDC) hauteskundeetarako egin duen paktoaren negoziaketan, Generalitateko lehendakariaren laguntza gutxi izateagatik eta babesik gabe gelditzeagatik sortu da egoera hori. Sakoneko desberdintasunak irailean larritu ziren Barcelonako alkatetzarako hautagaia izendatzera-koan. Pujolek Roca jarri nahi zuen zerrendaburu gisa, baina berak ez zuen nahi izan. Jordi Pujolen inguruko medioetan Rocaren adierazpenak «txantxia» direla diote, bere oinordekoa dela adieraziko lukeen keinu bat egitera behartzeko. Rocaren laguntzaileen ustez berriaz, joan den urteko azken hiruhilabetea-

umatzen joandako erabakia da, tirabirak nahikoa garrantzitsuak izanik.

SOZIALISTEN GOBERNUAREKIKO HARREMANAK

PSOEn Gobernuarekin dituzten harremanek ere badute zerikusirik krisialdi horretan. Rocak harreman onak ditu sozialistekin eta kolaboratzeko aukera ere badu. Pujolek askotan bota dio hori aurpegira. UDCri CiU koalizioan emandako kontzesioek CDCren lehentasuna arriskuan jartzen zutela uste zuen Rocak eta «disziplinaz» bakarrik onartu zituen. CDCko idazkari orokorrak alderdian duen etorkizuna ezagutzeko bide bezala interpretatu dituzte asmo horiek Pujolen ingurukoak.

'Kogenerazioak' elektrizitatean iraultza handia ekar dezake

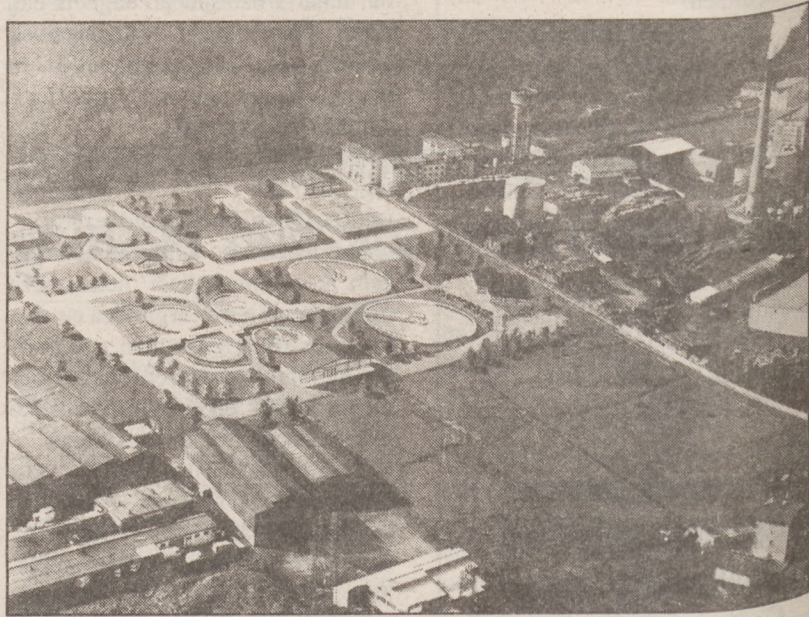
L.E. / BAIONA

Parisen, aste hastapen honetan iragan Ihardunaldi batzuetan azaldu dutenez, elektrizitate produkzioari begira aldakuntza handiak ezagutu daitezke datozen urteetan, 'kogenerazio' metodoa erabiliz. Estatuan, EDF (Electricité de France-Frantziako Elektrizitatea) enpresa nazionalizatuak daukan monopolioa kordokan litzateke ere. Monopolio horrek energi alternatiboen inguruko azterketak blokeatzen dituela salatu izan zuten aspaldian ekologistek, baita enpresa batzuk ere. Horiek oro azaldu dira Parise ondoko La Défenseko CNITen egin Jardunaldi garrantzitsu batzuetan.

Ohargarriena da EDFek berak go-goeta hori bideratu duela. 'Kogenerazioaren' teknika hau da energia eta beroaren produkzioa, denbora berean. Teknika hori, Frantziar gutxi erabiliadana, Ipar Ame-

riketan asko enplegatua da. Ondorio handia da errendimendua % 100era hurbiltzen ahal dela. Ohizko zentralen termikoetan, erretzen den fueletik heren bat kaloria baizik erabiltzen da, bi herenak urera edota airea bota-taz. Elektrizitate produkzio horretan interes berezia daukate industria kimikoak.

Produkzio hori begira erdibikatu dago EDF. Garai honetan, programa nuklearrengatik, energia produkzio gehiegizkoa bait da, iturri berrien prestakuntzaz ez du hainbat interesik. Baina lekuko kolektibitatek horren baliatzeaz interes handia dute: hondakinen tratatzearekin zabortegetan, elektrizitatea eta beroa egiten ahal bait dira, adibidez. Badi-rudi industriari presio indartsu bat egiten ari direla kogenerazioa dela eta, energia iturrien merkatzea delako. Kasu horietan, EDFek elektrizitatea prezio oso apaletan saltzen die, konpetentzia egin nahiz.

Elektrizitate ekoizpenean aldaketa handiak iragarri dituzte Parisen.

Hormaechearen Gobernuko beste eskandalu berri bat argitara

SANTANDER

Juan Hormaecheak, Cantabriako Gobernuko lehendakari ohiak, Maria Luisa Alonso bere koinatak zuzentzen duen Azafatas del Cantábrico sozietateari 25 milioi pezetatoko (1,25 milioi libera) balioa zuten lanak eman zizkion «nahierara». 1990ean zehar egindako lan horiek inkestak eta gida lanak ziren gehienbat.

Alerta egunkariak kaleratu du Hormaechearen azken istilua, batzorde parlamentarioak egindako inbestigazioaren dokumentuetan oinarrituz. Kasu gehienetan Diputatu Nagusiaren artekariak bere eragozpena azaldu zuen behin eta berriro, Kontratazio eta Erosketen Zerbitzuak ez zituela-

ko tramitatu espedienteak, adjudikazio zuzenak izatearen arrazoiak ez zirelako ematen eta beste enpresei preziorik ez zitzaielako eskatu. Azafatas del Cantábrico-ren lan guztietan Maria Luisa Alonsoren sinadura azaltzen da. Lanen artean 4,5 milioi pezeta kosta zen Nekazal Esplotazio Erregistratoko eremu-ikerketak eta Cantabriako egoera politikoaz eta boto intentzioaz hautesleen artean egindako inkestak daude.

Aurreko Gobernu erregionalearen finantza egoeraz txostenak egiten diren auditoreen arabera, David Puebla Ekonomia eta Hazienda kontseilariari 3.365.000 pezeta ordaindu zitzaizkion azken hiru urteetan «justifikatzeko zailak diren gastuak» izenpean.

'Sito Miñanco' eta beste narkotrafikanteak gartzelan

MADRIL

Jose Ramon Prado Bugallo, 'Sito Miñanco', gartzelan dago asteartetik, Entzutegi Nazionalen interogaturia izan ondoren. 'Sito Miñanco' larunbatean atxilotu zuten, narkotrafikoaren sare galiziarren aurka egindako 'Necora' operazio polizialean. Beste hamalau pertsona atxilotu eta 125 kilo kokaina harpatu zituzten. Baltasar Garzon Entzutegi Nazionalako bost zenbakiko instrukzio epaitegiko titularrak interogatu zituen Prado Bugallo, emakume bat eta gizonezko bat. Hirurak gartzelan daude.

'Sito Miñanco' ez zuen deklaratu nahi izan Garzon epailearen aurrean, baina dirudienez oso inplikaturia dago Colombia eta seguraski Panama-tik Espainiara eramandako eta ondoren Poliziak etxe batean eta kotxe batean harapatutako 125 kilo kokainaren kasuan.

Pontevedrako Telefonica enpresako langile bat ere atxilotu zuten kasu horrekin ustez erlazionatuta. Jose Manuel Rodriguez Nuñez Telefonica-ko operadore teknikoak abisatzen zuen narkotrafikanteen

banda epaileak beraien telefonoak pintxatzea agintzen zuenean. Ekipo automatikoekin egiten zuten lana eta Pontevedrako teknikorik hoberenetakoa kontsideratzen zuten. Bere emazteak ere Telefonican egiten du lan idazkari bezala. Rodriguez Nuñez Jose Garrido Gonzalez, Jose Alberto Aguin Magdalena, 'El Rubio' eta Jose Maria Garcia Pacin-ekin batera atxilotu zuten Galician.

'Sito Miñanco' Latinoamerika eta Europako estatu desberdinetan ibili zen joan da udaratik, 'Necora' operazioaren lehenengo atxilotetak izan zirenetik. Justiziatik ihes eginda ibili zenean mugimendu askatasun handia izan zuen eta Madrilen ere ibili zen. Polizia europearek eta DEA polizia amerikarrak izan dute bere bidaiei berri. Brussel-en adibidez izan da. Larunbatean atxilotutako hamalau pertsona, Eugenio Diaz Eimil Tribunal Konstituzionaleko magistratuaren semea dago. Atxilotutako hiru aske utzi dituzte emagaldutako bezala lan egiten zutelako 'Sito Miñanco' eta beste gizon batentzat Las Acacias urbanizazioaren txalet batean, Pozuelo de Alarcon herri madrildarrean.

Malagan hasi ziren berriro ebakuntzak egiten baina odola falta da

MALAGA

Malagako ospitaleak berriro hasi ziren atzo ebakuntzak egiten, asteartean ezin eginik egon ondoren, odol ezagatik. Asteartean hamabi ebakuntza egin gabe gelditu ziren, probintziako lau ospitaletan, arrazoi horrengatik. Osasun agintariak egindako deiari erantzunez 70 bat pertsona azaldu ziren, normalean baino lau aldiz gehiago, eta bakoitzak 450 zentimetro kubiko eman zituen. Hala ere odol beharra dago oraindik. Ebakuntzak egin ahal izan ziren atzo, baina badaezpada ere odola gordeta edukitzearen beharra azpimarratu zuen odol zerbitzuak bozeramaleak. larrialdiko ebakuntzak egiteko.

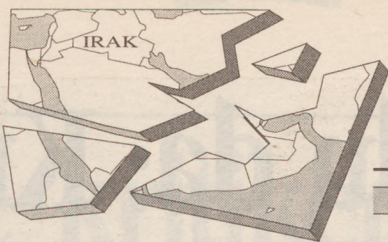
Odol fata sortu zen batez ere asteburuan gertatutako trafikotuen eraginez ebakuntza gehiago izan zelako.

USURBILGO UDALA

LANPOSTUA: 6 PLOI, 3 hilabeterako.

ESKAERAK AURKEZTEKO EPEA: 1991ko Urtarrilaren 23tik 30era bitartean, eguerdiko ordubata arte.

OINARRIAK ETA ESKAERA ORRIAK: Udaletxeko Idazkaritzan 9etatik 13 orduak bitartean.

Mendeku gogoari eutsi egin diote oraingoz Israeleko mandatariek

Tel Aviv gaineko azken misil irakiarren erasoak eragin latzak izan ditu

Tel Aviv-era jaurtitako azken misil irakiarren ondoren, Israeleko gobernuak eutsi egin dio oraingoz mendeku gogoari. Herenegun iluntzean erortia Scud-a, orain arte kalte larrienak sortu dituen izan da: hiru hildako eta ehun bat zauritu. Erantzun ekintza bat eskatu zuen atzo israeliar bizilagun askok.

JERUSALEM

Yitzhak Shamir lehen ministroak gobernuak bildu zuen premiaz. Bilzarrean, orain arteko «kontentzio politika» alda zitekeela espero zen, baina horren berri ez da eman ezagutzera. Shamirren kontseilariak, Avi Pazner-ek, esan zuenez, «Israelek ez du Saddam Hussein-en jokoa jokatu, ez dugu ping-pong-ean bonben jokatu».

Hala ere, azken erasoaren erantzuteke galdutako denik ez du esan nahi horrek. «Guk nahi dugun unean eta nahi dugun eran» erantzutzea diote irakiarrei, gehitu zuen Paznerrek. «Kontentzioa ez da halaberharrez ahultasunaren sinonimoa, zuzentasun eta tinkotasun seinale ere izan daiteke», azpimarratu zuen Shamirren beste kontseilari batek, Yosi Ben Aharon-ek.

Zaurituak ospitalerantz Tel Aviven, Scud-a lehertu eta gutxira. MAX NASH / AP

Iturri militarren arabera, Scud bakarra jaurti zuten irakiarrek, eta defentsan botatako bi Patriot misil iparramerikarrek kale egin zuten.

Beste pertsonaia batzuek, hala ere, berehalako erantzunaren alde hitze- gin zuten. Erasoaren tokian, Tel Aviven, Nachman Shai Armadaren eldunak zera esan zuen: «Bihar, lanera», militarrek Iraken kontra ekin zezakeetela aditzera emanez.

Astearte gaueko erasoak, Iraken Israelen kontra egindako latzena

izan da. Hiru hildako eta ia ehun zauritu eragin zituen leherketak Tel Aviveko auzo oso populatu batean. Iturri militarren arabera, Scud bakarra jaurti zuten irakiarrek, eta ez hiru —esan zen bezala— eta defentsan botatako bi Patriot misil iparramerikarrek kale egin zuten.

Israeliarrek esan dutenez, hiru

hildakoei bihotzekoak jo zien eta horrela hil ziren, ez misilaren leherketarengatik zuzenean. Edozela ere, etxe multzo handi batean kalte handiak eragin zituen misilak eta bizilagun ugari etxerik gabe gelditu da. Bi etxe oso osorik bota eta berriro egin behar izango dituzte. Atzo 27 lagun ospitalean zeuden oraindik, bi oso larri: haur bat eta haurdun dagoen emakume bat.

Lehertutako misilak ez zezan gai kimikorik. Hala ere, gas maskarak oraindik eskura izan behar dituztela herriarrek gogorarazi du Armada israeliarrek.

LIBANORA HEGALDI ISRAELIARRAK

Iraken kontrako ekintza israeliarren berri ez zen atzo eman, baina Libano hegoaldean gerra hegazkinen hegaldi israeliarrek egin zirela konprobatu ziren. Libanoko iturriek informatu zutenenez, Saida hiri inguruko errefuxiatu eremu palestinarren gainean altuera bajuko hegaldiak egin zituzten israeliarrek behin eta berriro.

Libanoko Armadaren eta talde armatu palestinarren aire defentsak erasoari erantzuteko prestatu zen, baina ez zen entzidenterik gertatu. Libano hegoaldean bizi diren palestinarrek alerta egoeran bizi dira azken egunetan. Israelek erantzun kolpea Iraki jo beharrean, ea palestinar errefuxiatuei joko ez ote dien beldur dira.

Bi artillerien arteko lehenbiziko aurkaketa

RIAD

Nazioarteko tropen seigarren komunikatuare arabera, atzo gauzatu zen «indar aliatuen eta irakiar indarren arteko lehenbiziko aurkaketa». Oharrak azaldu zuenez, «sei soldadu irakiar atxilotu ziren eta bi soldadu estatubatuar zauriturik gertatu ziren, baina larritasunik gabe». Irakeko lurreko tropek Saudi Arabian Irakekiko mugatik hurbil dagoen leku bat hartu zutela informatu zuen atzo Irana Iraken agentziak.

Aliatuen agiriak ondoko ekintzen berri zekarren:

1. «Irakeko itsas minari leher eragin zioten Indar aliatuen marineek. Hau dela eta, (bonba hauen) behin behineko kopurua 25ekoa da».

2. «Batzorde militar berezia eratu du indar aliatuen agintaritzak, misil erasotzaileen sistema aztertzeko. Gainera, Iraken misilen kontra eta babes zibilirako bide militarrek aplikatzen dirau».

3. «Azken 24 orduetan, 765 aire-ratze egin dituzte gure aire indarrek. Honekin, indar aliatuek egindako ekintzak 13.000 dira». Aliatuen hegazkin suntsituak 22 dira, irakiarrenak 17, iturri honen arabera.

4. «Artilleriaz bonbardatu zituen etsaiak mugaldeko hainbat leku. Saudi artilleriaz erantzun zitzaion, sua amaitu arte». «Ekintza honetan ez zen galerarik egon», gaineratu zuen aliatuen komunikatuak. «Tropa lagunek borrokan ihardun zuten goizean erasotzailearen tropetako unitatearen kontra. Bertan indar lagunen bi soldadu zauritu egin ziren». Sei soldadu irakiar ere atxilotu zituzten.

Geneve-ko Ituna palestinarrekin errespetatzeko erantzun du Irakek

GORKA ARRESE / DONOSTIA

Gerrako presoak errespetatzeko Geneve-ko Itunari Irakek jaramonik egiten ez diola salatu dute indar multinazionalak azken egunotan. Irakiarren erantzuna ez da berandatu: «Irak prest dago gerra gatibuei buruzko edozein itun eta agiri errespetatzeko, baina berdin errespetatu beharko lukete lurralde okupatuetan bizi diren palestinarrekin ere».

Irakiarren hogeitik gora preso dituztela jakin erazi dute. Horietatik zazpi telebistaz erakutsi zituzten urtarilaren 20an, euren maila militarra, izena, zegokien konpainia eta zeukaten misioa ezagutaraztearekin batera, Geneveko Itunak derrigor-tzen duen bezala.

George Bushek ordea, presoak ez-kutu moduan erabili nahi izatea salatu dio Saddam Hussein. Geneveko Ituneko hemeretzigarren artikulua zera aipatzen bait du, gerra gatibuak ahal bait lehen gerra gunetatik urrun eramane beharko direla zonalde segu-

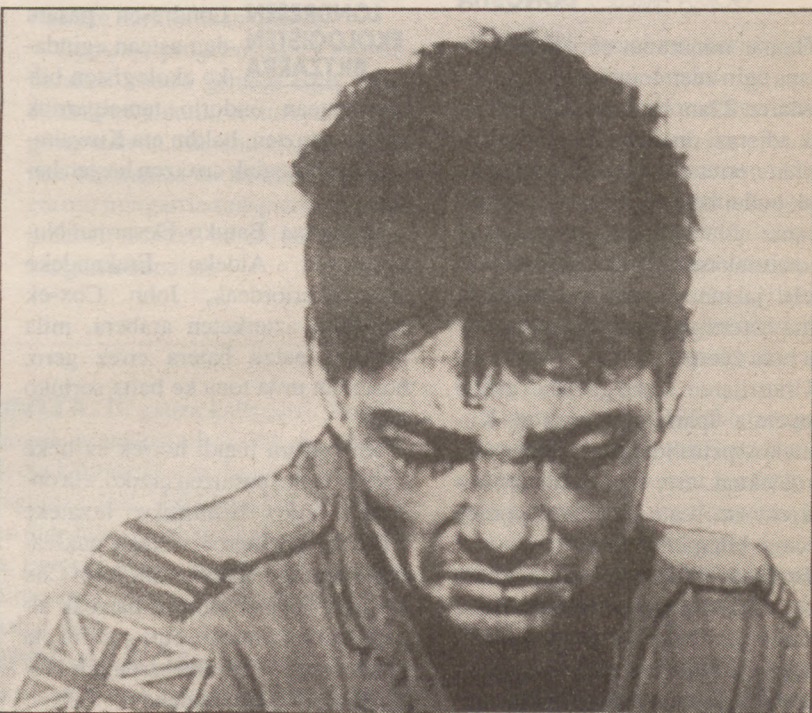
ruetara. Itun honek halaber, gatibuak mehatxatzea eta publikoan agertzea debekatu egiten du.

20.000 PRESO PRESO ESPERO

Estatu Batuek hogeita mila irakiar preso egitea espero du, Kuwaiten aurkako lurreko erasoak hasi eta aste betera. «La soldadu aliatuak balira bezala hartuko ditugu» esan zuen Gary Kosinuk maior iparramerikarrek.

EEBBetako polizia militarren hamalagarren brigada lur sail zabalak prestatzen hasia da, hogeita mila gerra gatibu irakiar hauek hartzeko. Brigadaren erdiak, presoak gerra zonaldeetatik konzentrazio zelaietara garraiatzen ihardungo du, eta beste erdiak zaindari lanak bete beharko ditu.

Indar multinazionalak hogeita gati- bu dituztela adierazi dute iparramerikarrek. «Geneveko Itunak agertzen duen bezalako tratua eman diegu, eta ez ditugu jendaurrean agertu. Eskaini ditugun argazkiak bizkarka dau- dela egin ditugu».

John Peters teniente britainiarra, Iraken gerra gatibuetako bat.

FEUTER

Arabia Saudian dauden preso irakiarrek bisitatuko ditu laster Gurutz Gorriko Nazioarteko Komiteak, eta eurekin solastatuko dira lekuko mi- litarrik aurrez egon gabe. Baina Bag- daden gatibu dauden preso aliatuak bisitatzeko asmorik ez du azaldu

Gurutz Gorriak, «Irakek une hauetan bizi duen egoera larria bait da».

Gerran egindako krimenengatik Saddam Hussein auzipetzeko as- moak ditu EEBBk, Bigarren Mundu Gerra amaitu ostean Nuremberg-en egin izan zuten bezala.

Segurtasun indarrek konplota deuseztatu dute Iraken

LONDRES

Irakeko segurtasun indarrek zazpi lagun hil zituzten osti- ralean Saddam Husseinen kontra iharduteagatik. «The Guardian-ek» atzo argitara eman zuen bezala, zazpi ira- kiarrek telebistaren egoitza hartu nahi izan zuten Bagda- den, populazioari mezu bat za- baltzeko. Bertan lagun hauek Hussein aurka altxatzeko dei egin nahi izan zieten hiri- tarrei, presidenteak nazioa- rentzat kaltegarria izan daite- keen gerra berria hasia bait zuen. Hildako bi agintean da- goen Baaz partidukideak ziren eta beraien ekintzaren helbu- rua herria matxinatu eta Hus- sein boteretik botatzea zen.

«Zero ordua» heldu da: Kuwait lurrez erasotzeko tankeak prest

Apache helikopteroak eta A-10 hegazkinak bidaliko dituzte aurretik

Komunikabide sare bat osatzen ari dira nazioarteko indarrak lurreko ekintzak hasi ahal izateko, Lur, Aire eta Itsas Armaden koordinaketa erabat beharrezkoa da eta. Kuwait liberatzea izanen dute helburu lurreko ekintza hauek. «Zero ordua» hurbil dago. Misilen aurkako defentsa funtsezkoa izanen da.

DONOSTIA

Ehundaka ibilgailu militar abiatu ziren atzo Saudi Arabiako iparralde-
rantz. Hafr el Batin, nazioarteko indarren egoitza, Irak eta Kuwaitekiko mugan, hutsik egon zen atzo Mena egiptiar agentziaren arabera. Patruila militarren, poliziaren eta anbulantzien mugimendua baizik ez zitekeen suma. Honek Iraken aurkako erasotzeko momentuaren hurbiltasuna erakutsi lezake.

Basora eta Fao Irakeko hiriak bonbardatu zituzten atzo aliatuen indarrek, Ina Iraneko albiste agentziaren arabera. Beste bi airezko eraso egin ziren atzo Kuwaiten gainetik Jean Pierre Chevenement Frantziako defentsa ministrariaren arabera.

Bestetik, aipatu Ina agentziak adierazi zuenez, Saudi Arabiako zati

Tanke britaniarrak prestatzen ari dira Kuwaiterantz joateko. MIKE MOORE / AP

bat okupatu zuten irakiar indarrek. Iturri honen arabera, nazioarteko indarretako soldadu batzu harrapa zitzaizkion irakiarrek. Bestalde, Mena egiptiar agentziaren arabera, Dahrhan Saudi Arabiako hirian, gerra hasi zenez geoztik balizko eraso ba-

tzu jasan dituen, normaltasuna da nagusi.

Iraken arsenalak ez du galera askorik izan eta oraindik ere indartsu eta erasotzeko ahalmen handiz dago, Estatu Batuetako armada buruen eritziz. Estatu Batuen arauera, Irakek

✓ Irak eta Kuwait mugan patruila militarren, poliziaren eta anbulantzien mugimendua baizik ez zitekeen suma. Erasoa gertu dago.

600 Scud misil inguru ditu, eta multzo horretako portzentaia txiki bat besterik ez du erabili orainartekoan. Irakek hogeiren bat Scud misil jaurti ditu Arabia Saudia eta Israelen aurka eta almazena oraindino beterik dauka, Ron Richard Estatu Batuetako koronelak azaldu duenez.

Azken bi urteotan Iraki bidali zaion materialerik aurreratuena Alemaniari atera da, gaur Berlingo Die Tageszeitung egunkariak argitaratu duenez. Arma hauek Bremen eta Hamburgoko portuetatik irteten izan dira eta NBERen enbargoa erabaki ondoren Bremendik Txilera bidali dituzte, Iraki teknologia aurreratu bonbak bidaltzen zizkion enpresa baten eskutik jartzeko.

Kanpoko teknologiaren laguntza ezinbestekoa izan da irakiar aire armada babesteko orduan ere, hegazkinak Erresuma Batuko enpresek eraiki zituzten bunkerretan ezkutatutik bait daude.

Atentatuen kontrako ekimena koordinatuko du EEEK

LUXEMBURG

Golkoko hasitako gerraren gatik, Europar Batasun talde arabiarrek ekintza armatuak ugaltu ditzaketela eta, Europar Elkarteko (EEE) Barne Arazoetarako ministroak atzo bildu ziren Luxemburg-en. Treviko Taldea estean zaio Barne ministroen biltzar honi, eta oraingo bilera, gai nagusia EEEKo hamabi estatuen ekimen polizia koordinatzea izan da, Irakek atentatuak eragin ditzakeela eta.

Estatuen segurtasuna mantentzeko koordinazioa indartzea erabaki zuten ministroek. Aldi berean, EEEKo estatuetan bizi diren «komunitate desberdinen arteko konbidentzia baketsua» mantendu behar dela azpimarratu zuten Treviko Taldekoek.

Estatu Batuetan, New York hiriko agintariek jakinarazu dutenez, beldur dira bertako poliziak ea atentatuen eragileak ez ote diren uniforme polizia edo militarrekin jantziko. Dendari batek salatu zuenez, bi arabiar joan zitzaizkion bere dendara polizia uniforme eske, eta horretxek piztu ditu zurrumurruak.

Turkian, bestalde, bi enpresa iparramerikarretan bi bonbek eztanda egin zuten atzo Istanbul hirian, kalte material ugari eraginez.

Iranen euri beltza Kuwaiten erretako petroliotegiengatik

GORKA ARRESE / DONOSTIA

Hamar minututan euri beltz koi-petsua egin zuen Iraneko hirietan urtarrilaren 22an, Ina agentzia iraniarrak adierazi duenez. Irakiarrek Kuwaiten erretako petroliotegietako keak hodei beltzak sortu ditu, ekialderuntz abiatu direnak. Aste honetako euriak beltz samarrak izaten ari zirela jakinerazi zuten iraniarrek, baina herenegun euriak ura eta koi-pea bota zuen.

Urtarrilaren 21eko gauean Texaco konpainia iparramerikararen Kuwaitek petroliotegiko putzu eta gordelekuak erre egin zituzten irakiarrek, eta beste bi petrolio putzu gehiago biharamunean.

Erreketa batzu izan diren arren, espezialisten ustez irakiarrek ez dute oraindik sistematikoki hasi petroliotegi eta lur-erreketen estrategia. Joandako astean indar multinazionalak aditu iparramerikarrek adierazi zuten, Irakek Kuwaitek petroliotegi guztiak minaz josi ditu, aipatu emiratotik atzera egin behar dutenerako lehertarazteko.

Arabia Sauditik jaurtitako misilek petroliotegiak jotzen baldin badi-tuzte, egundoko desastre ekologikoa izango dela uste dute adituek.

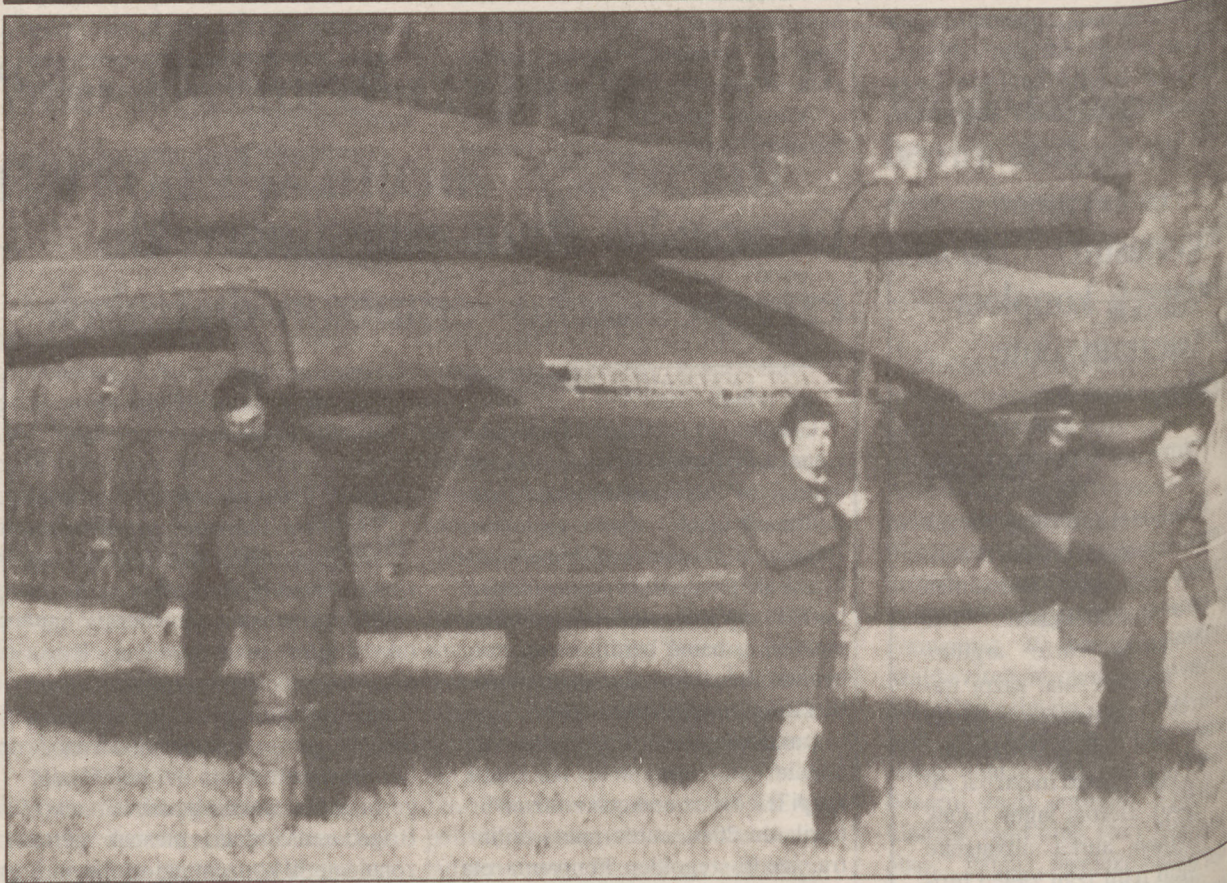
LONDRESEN
EKOLOGISTEN
BILTZARRA

Londresen pasatu den astean egindako ekologisten biltzar batean ondorio tamalgarriak agertu zituzten, baldin eta Kuwaitek petroliotegiak erretzen hasten badi-
dara.

Erresuma Batuko Desarme Nuklearraren Aldeko Erakundeko lehendakariordeak, John Cox-ek egindako azterketen arabera, mila petrolio putzu batera errez gero, bostehun mila tona ke beltz sortuko luke.

Ke kopuru handi horrek ez lieke eguzki izpiei pasatzen utziko, eta ondorioz asko behituko litzateke Golkoko hotzberoa. «Negu nuklearra» deitu dio egoera honi John Cox adituek: Asiako monzoi haizeak aldatu egingo lirateke, euri guxtitu eta uztak urritu. Milioika biztanleri eragingo lioke kalte honek.

Erresuma Batuko Ingurugiro Sailak Metrologia Bulego britainiarrei eskatutako azterketak ez ditu ondorio hobeak aurreratu. Kuwaitek urtean ekoizten dituen laurogei milioi tonelada petrolio erretzeko urtebete beharko litzateke. Ondorioa: sufre oxidoz, nitrogeno aktiboz, karbonoz eta gas karbonikoz betetako kea.

IRAKEK «itxurazko dianak» erabiltzen dituela esan zuen atzo Archie Hamilton Erresuma Batuko Defentsa Ministaritzaren Indar Armatueterako idazkariordeak. Haren arabera, «kartoi eta zurezko» tankeak paratu ditu Saddam Husseinek nazioarteko indarrak nahasteko borbardatu behar dituzten helburuez. 'Scud' misilaren antzekoak izan litezke ustezko jostailuetako asko. Hamiltoni jarraikiz gero, instalazio militarrek, arma kimiko

lantegiak, hegazkinak eta ibilgailuak eginak izan litzake Irakek zur eta kartoiz. Helburuak ormigoi eta metalez eginak direnentz bereizteko gai omen dira nazioarteko indarren hegazkinak, izpi infragorrietako sistemaren jabe dira eta. Argazkian, T-72 soviatar tankearen kopia, Lancelin Frantziako konpainiak egin eta Iraki saldua. Hauetako bakoitzaren prezioa 40.000 dolarrekoa da egiazkoa kostatzen dena baino berrogeitamar bider gutxiago.

Egipto, mendebaldearen aliatu tinkoa

Kanpo eta barne kritiken gaintetik tinko dirau Mubarak aliatuekin

Sudanek Egiptoko Asuan urtegia eraso lezake gerra Nilora hedatuz gero

Golkoko krisia eta gerraren gainean, Hosni Mubarak Egiptoko lehendakariak hartu duen jarrera ez dute begi onez ikusten egiptiar askok. 40.000 soldadu egiptuar daude frontearen, baina askoz ere bizilagun gehiago protestaka kaleetan. Gainera, inguruko beste estatu arabiarren jarrerak, ia isolatuta utzi du Mubarak.

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Egin zaizkion kritiken gaintetik, Hosni Mubarak *rais-ak* —buruzagia, arabieraz— ez du aldatu hasierako jarrera. Estatu arabiar baten okupazioa, hau da, Kuwaitena, ezin onar zitekeela mantendu du hasieratik, eta Iraki eraso izan eta gero ez du aldatu jarrera. Inguruko estatu arabiarrek, Iraken kontra horren gogor azaldu ez ziren arren, salatu zuten inbasioa, baina oraingo gerraren norabidea ere salatu dute, aliatuak Iraken suntsipenaren bila dabilzala eta.

Egipto eta Sudanen arteko erlazioa, bereziki, larritu egin da azken gerra piztu zenetik. Sudanek ez du Iraken kontrako jarrerarik azaldu krisi osoan —Iemen bezala, gutxi gorabehera— baina ez du, hala ere, estatu arabiar aliatuekin loturirik hautsi. Orain, ordean, Egipto bezalako estatu «kolaborazionista» baten kontra altxatu dira ahotsak Sudanen.

Khartum hiriburu sudaniarreko interes egiptiarren kontrako erasoak izan dira, eta Sudan bertako oposizioak salatu duenez, polizia eta gobernuak ez du ezer egin erasok ebartzeko. Khartumeko eskola egiptiarra eta Kairoko unibertsitateko egoitza Sudanen itxi egin behar izan dituzte, guzti hau dela eta.

Sudaneko manifestariak Saddam Hussein alderako oihuak eta Mubaraken kontrakoak egin zituzten, eta

Hosni Mubarak, 50 milioi lagunetik gora dituen estatu baten lehendakaria.

Sudanek Asuan urtegia bonbardatzea ere eskatu zuten.

sortzen duen aintzira handia, Nasser lakua, Sudanera ere heltzen da.

Mubarak berehala erantzun die mehatxu horiei. 24 ordu erantzun luke Sudanek eraso egingo balio Egiptori. «Asuan urtegia sinboloa da guretzat, Jizah-ko piramideak edo Esfingea bezala», esan du lehenda-

✓ Sudaneko manifestari irakizaleek Asuan urtegia bonbardatzea eskatzen dute.

Erasoa gauzatuko balitz 24 ordu erantzun lioke Egiptok, Hosni Mubarak esan duenez.

kari egiptiarrak. Urtegia zaintzeko neurriak berehala dekretatu ditu Kairoko gobernuak. Aire erasoaren kontrako misilak ezarri ditu, zentro turistikoak zaindaritzapean jarri ditu, eta asko itxi ere bai, atentatu beldurrez.

Magreb-en, Aljerian nagusitzen ari den jarrerarekin ere oso kritikoa izan da Mubarak. «Herrialde horren jarrerak harritu egiten nau, hainbeste lagundu bait genien iraultza garaian», esan du Aljeriari buruz Mubarak.

Kanpoko fronte horri ekin aurretik, barnean sortu zaion erantzuna zigortu du Mubarak. Kairoko prentsak igandean zioenez, 8.000 lagun atxilotu dira Egipto hegoaldean, Nilo Garaian, batez ere Minia, Asiat, Sohag eta Kena hirietan. Gobernuak ez du inolako komentariarik egin, baina dirudenez, bost hildako ere baziren poliziaren ekintza handi batean. Besteak beste, kalibre handiko arma automatikoak eta leherkariak ere aurkitu izan dituzte.

Oposizio progresistak ez du Mubaraken kontra gehiegi egin, baina islamisten aldetik, erantzuna oso gogorra izan da. Hauentzat, arabiarrentzat esperantza da Saddam Hussein, eta oso mingarria zaie gainera Egipto nolabait Israelen bando berean ikustea gerra honetan.

I. MARTIARENA

Nasser Egiptoko lehendakari zenaren semea Irak laguntzearen alde

KAIRO

Abdel Nasser Egiptoko lehendakari (1954-1970) izandakoaren semeak, Jaled Abdel Nasser-ek Iraken alde borrokatzeko eskatu die egiptiarrei, Kairoko Al Txaab egunkariari eskainitako elkarrizketan.

«Eraso iparramerikar, sionista eta mendebaldekoari aurre egin behar diogu eta Iraki lagundu» adierazi zuen. «Irak laguntzea arabiarren izatearen defentsa egitea da, Israelen gutizia, Nilotik hasi eta Eufrates hibaik bitarteko aberri judua sortzea bait da, eta ahal izanez gero Golfo Pertsiarretik hasi eta Pazifikorainokoa».

Khaled Abdel Nasser-en aitak, Gamal Abdel Nasser, 1954ean hartu zuen Egiptoko lehendakari eta erreferendumez onartu zuten 1956an. Israelen aurkako hiru gerratan parte hartu zuen, 1970ean bihotzekoak jota hil zen arte.

ISRAEL EN LAU GERRAK Israel eta nazio arabiarren arteko lau gerra izan dira azken berrogeitamar urtetan.

Israelen Independentziaren Gerra 1948ko maiatzaren 14ean hasi zen, Egipto, Libano, Jordania, Arabia Saudia, Irak eta Siriaren aurka. Israeliarrek irabazi zuten 1949an amaitu zen gerra hura, eta hirurehun arabiarrek beren lurraldeak utzi behar izan zituzten.

Bigarren gerra 1956ko urriaren 29an hasi zen, Egiptok Suez Kanala nazionalizatu nahi izan zuelarik. Israel, Frantziak eta Erresuma Batuek eraso egin zuten Egipto, Gazah eta Sinai herrialdeak bereganatuz.

Hirugarrenaren hasiera data 1967ko ekainaren 5koa da. Egipto, Jordania, Irak eta Siriaren aurkako izan zen. Sei Egunetako Gerra bezala izan zen ezaguna, eta Israelen Zisjordania, Sinai, Gazah eta Golan lurraldeak bereganatu zituen.

Laugarren Ramadam Gerra edo Yom Kippur Gerra bezala izendatu zuten, 1973ko urriaren 6an hasia, Egipto eta Siriak, Israelen eskuratutako Golan eta Suez Kanala berreskuratu nahi izatean.

Egiptoko zazpi izurriteak

tzeko islamiar elkarteak garatzen ahal dira. Aurrezki kuxak dira, legetik kanpo baina oso konkurrenteak. Interesdunei inolako garantiarik ematen ez zaien arren, 12.000 miloi dolar haienganatu dituzte. Elkargo ofizialak geldieraztea lortu dute.

■ LANGABEZIA. 2'8 miloi dira langabetuak herrialde honetan, hau da populazio aktiboaren % 18. Langilegoaren erdia eguneko hamar-hamasei orduz lan egitera dago beharturik hil bukaeraino iristeko.

■ BUROKRAZIA. Eskerga da, populazio aktiboaren laurdenak osatzen dute, hau da, 3'5 miloi pertsonak. Sektore publikoak % 70 kontrolatzen du ekonomia osoan. Funtzionarioei ordaintzea aurrekontuen bostena ematen da. Esan beharra dago edozein diplomatuk duela eskubidea, Konstituzioaren arabera, funtzio publikoan lanpostua izateko.

■ HEZKUNTZA. Bi gauza kaltegarri. Analfabetismoa, batetik, populaziotik % 60ri dagokiona. Gaitespena eta kalitate eza, bestetik. Fakultateko gazte laguntzaileek 760 libera (15.000 peze) kobratzen dute hiler eta katedradun irakasleek 2.200 libera. Egiptiar burmuinekin haien herrialdea utzi eta Emirgoetara, Estatu Batuetara zein Australiara jo behar dute.

■ SUPERPOPULAZIOA. Jaiotzen kopurua kontrolatzeko kanpainak oro izanik ere, Egiptok 50 miloi bizilagunetako muga gainditu zuen 1987an. Hogeigarren mendea amaitzean 75 miloi izanen dira egiptiarrak. 300.000 senar-emazte urtebete eman behar dute etxebizitza bila. Kairok hamabi miloi baino gehiago bizilagun du dagokioneko. Bab al Xaria auzategiak munduko dentsitate altuenetakoa du. Urtero oso jori den lurraldeko 500 hektarearen gainea doa hedatuz.

■ INTEGRISMOA. Fundamentalisten atxilotak egunerokoak dira. 'Haurride Musulmanak' baino erradikalago diren isilpeko erakunde txiki anitz dira. 'Jainkoaren erroak' dira guztietan aktiboak: Kairoko eta Assiut-eko unibertsitateetan dute eragina, Medikuntza Fakultateetan batik bat, eta baita Al Azhar-eko unibertsitate erlijiosoan ere.

■ INFLAKZIOA: % 25ekoa gutxi gorabehera urteko. Kilo bat haragi hamar libra egiptiar kostatzen da, hileko batz besteko alokairua ehun libra egiptiarretakoa izanik. Maiatz-ekainetan botila bat gasen prezioa % 130 gehitu da. Irinarena, olioarena eta arrozarena bikoiztu egin da epe berean. Azukrearen eta elektrizitatearen prezioa % 60 gehitu da; tabakoarena eta gasolinarena % 40. Guzti honek zio bakarra du: aurrekontuen defizita.

■ USTELKERIA. Beronen bitartez 'dirua koka-

Frantzia eta Espainia gatazkan

Gerra luze baterako prestatzen ari da Frantziako Gobernua

Chirac eta Giscardi Iraken egindako politikaz galdegin die Chevènementek

Frantzes politika munduan Iraki buruz garai batean egin zen politikaren inguruan, eztabaida handitzen ari zen atzo, bereziki Chevènement Defentsa Ministroaren hitzekin. Denbora berean, armadako buruzagien deklarazioek baita gobernuko enak ere, Ministroen kontseiluaren ondoren, gerra luze baterako prestatzen ari direla denak argitzen zen.

L.E. / BAIONA

Ministroen Kontseiluan, Chevènementek «oraitik goiti lurreko sistema operatiboa dela» jakinerazi du erakutsiz «orain, nahi duten lekuan, noiz nahi gure tropek ekintzak burutzen ahalko dituzte». Frantzes Jaguarrek bi eraso burutu zituztela atzo goizean, Irakiarren artilleria gune batzuen aurka, Kuwait Citytik hurbil, jakinerazi du Roquegeoffre jeneralak, Golkuan dagoen frantzes armadaren buruzagiak, erakutsiz «gatazka luzea» izango dela.

Parisen, Armadako informazio buruzagitzan, Sirpako Germanos jeneralak deklaratu du «potentzia goiti ari gara, infanteria, blindatu arin eta artilleriarekin». AMX 30 B2 tankeak gehitzeko prest daudela eta osasun zerbitzu eta ospitaleak alerta egoeran direla jakinerazi du.

MARTXOAN ARGIAKO IKUSIKO

Europe 1en Chevènementek martxoan arte itxoin beharko dela «argi ikusteko» erran du, gerra luze bat iragarritz. Ez du uste Saddam Hussein Kuwaitetik ateratzeko prest

Intsumiso bat atxilotu du Poliziak

BARCELONA

Astearte goizean Poliziak Sergi Rodríguez Mijpies gazte intsumisoa atxilotu zuen Barcelonako PSCren egoitzan. Astelehenetik 32 intsumiso zeuden entzerraturik alderdi sozialistaren egoitzan eta Polizia sartu zenean gazte guztiak kalera bidali ondoren, Sergi Rodríguez atxilotu zuten, La Modelo gartzelan ingesatuz Kontzientzia Eragozpenaren Mugimenduak (KEM) jakinerazi duenez.

Sergi Rodríguez Roses-en (Girona) jaio zen eta Barcelonan bizi da. Badajoz-en egin zuenez soldadutza, Badajozeko epaileak, bilatu eta atxilotzeko agindua eman zuen bere aurka. KEMek intsumiso horren askatasuna eskatu du eta soldadutzara joan behar duten gazte guztiei intsumiso egin daitezela eskatu die.

denik. Baieztu du ere, Israelen, Ingalaterran, eta gero ta gehiago Estatu Batuetan egiten ari den bezala, Iraken potentzial militarra oso gutxi ukitua izan dela: «artilleria kimiko asko dauka, lurreko fasean oztopo handia ekarriko duena». Jakinerazi du gerra hasiera geroztik frantzes airekoek sei eraso burutu dituztela. Bere ustez «Irakek 500 misila dauka eta 40 baizik ez ditu erabili oraindik» eta airekoiei dagokionez «Irakek 17 galdu ditu».

Politika munduan atzo Chevènementek eztabaida piztu zuen, bere politika ikuspegi batzuen aurka azken aste hauetan altxatu ziren RPR eta UDFekoekin. Hauek Ministroaren epeltasun edo dudak salatu zituzten, eta orain errefera bota die. Giscard lehendakari zelarik 74etik goiti eta Chirac Lehen Ministro, hauen politika Irakekin kolaborazio hestu bat izan baitzen, horretaz kondu galde egin nahi die: «ordu da garai hartako kooperazio franko-irakiarraz

Jean-Pierre Chevènement Defentsa ministroa soldadu frantziarrekin. REUTER

azalpenak eman ditzaten, eta nola Chiracek kontratu handi batzu izenpetu zituen, bereziki nuklear mailan, 1975ean».

Ministroak bi politikoen aurka erran du «huts egin dut pentsatu du-

dalarik orduko politikak zer ikusirik bazuela mundu arabeari buruzko ikuspegi batekin, zeren eta uste izan bait dut beren abertzaletasunagatik zela, baina orain ez zutela arrazoina harriturik konturatzen naiz».

Bushek gerra egun bateko kostua eskatu dio Felipe Gonzalezi

MADRIL

George Bush Estatu Batuetako lehendakariak Felipe Gonzalezi laguntza ekonomiko eta logistiko handiagoa eskatu dio gerrarako, telefonoz egindako elkarrizketan. 500 milioi dolar (50.000 milioi pezetan/2.500 milioi libera) eskatu dizkio la zabaldu da: gerra egun bat kostatzen dena. Iturri ofiziale informazio hori ezeztatu egin zuten.

Estatu espainiarrak ez dio oraindik erantzun eskaerari, baina printzipioz, estatubatuarren ahaleginaren ordainketan partaide izan nahi du, nahiz eta aipatutako zifra baino txikiagoarekin. James Baker Estatu idazkari estatubatuarrek ministro espainiarren bati azaldu dio estatu industrializatu guztien onerako izango dela erregimen irakiarren desagerpena eta horregatik ordaindu behar dela gerra; estatu guztien artean.

Iparramerikarrek gogoratu dute ekonomia espainiarra Ekialde Hurbileko petrolio inportazioen menpe dagoela eta Saddam Husseinen zabalbundeak mehatxatu egiten dituela errekurso horiek.

ALIATUEN LAGUNTZA BEHAR DU

Gastuak ordaintzeko estatu aliatuen laguntza ari dira eskatzen Estatu Batuek, batez ere Golko Perzikora soldadu gutxi bidali dituzten estatuei. Japonian eta Alemanian izan zenean, James Bakerrek dirua lortu zuen. Alemanian bakarrik 320.000 milioi pezetan lortu zituen. Orain egun gutxi Theo Waigel Eko-

nomia ministro alemanak diru kopuru hori handituko dela ziurtatu zuen bilioi erdi pezetara iritsi arte.

Japoniak ere bilioi erdi pezeta eman dizkio dagoeneko Washington-i eta Ryutaro Hashimoto Hazien da ministroa bilioi pezeta baino gehiagora iristea konprometitu da. Bi estatu horiek, Espainiak bezala, sinbolikoki hartu dute parte despiege militarrean, beraien Konstituzioen mugen arabera. Laguntza logistiko, sanitario eta humanitarioa eman dute. Alemaniak bonbaketa-riak bidali ditu Turkiara. Bi estatu horietan eritzi publikoa gerraren aurka dago erabat.

Bushek Gonzalezekin telefonoz izan zuen elkarrizketan «Basamortuko babes» operazioaren berri eman zion, hasierako aurrekontua gainditua zegoela esanez. Operazio horretan zirrikiturik ez izateko di-ruaren beharra aipatu zion lehendakari amerikarrak espainiarrari, operazioa asko luzatzen ari denez.

INFORMAZIOA GEZURTATU EGIN DUTE

Miguel Gil Bozemailearen ministroaritzako idazkariordeak informazio hori gezurtatu egin zuen. Espainiaren partaidetza bere garaian Europar Elkartearen bidez egin zela esan zuen. Bushek Gonzalezi laguntza logistiko gehiagoko eskatu zion ukatu zuen, «elkarrizketan Espainiaren jarrera gatazkan eskertu ziolako».

Europa Mendebaleko Batasunatik Espainia eta Belgikak bakarrik ez dute parte hartu zuzenean ekintza militarretan.

Hildako bat Libanon Banku Frantsesaren kontrako atentatuan

BAIRUT

Pertsona bat hil zen atzo Balbek-en (Libano) Banku Frantsesaren kontra lehegailuz egindako atentatuan, bertako Poliziak adierazi zuenez. Banketxearen atean dinamitaz osatutako lehegailuak eztanda egin zuenean hil zen zaindari lanetan ari zen enplegatua, Bairut-etik 84 kilometrotara (ekialderantz) dagoen Baket hirian. Kalte material handiak ere eragin zituen interes frantsesen kontra egindako atentatu honek. Frantziako Enbaxadako iturriek gezurtatu egin zuten Bairuten duten egoitzak atentatua jasan zuenik.

Bairuteko Banku Saudiarra ere eraso zuten atzo talde arabiar armatuek. Biktimarik ez zuen eragin baina kalte materialak bai. Banketxeo atean ipinitako dinamitaz egin zuten atentatu hau ere. Iraken aurka gerran partehartzen ari diren estatuetako interes aurka zuzentzen ari dira ekintzok.

GERRAREN kontrako greba egin zuten ikastetxe espainiar gehienek atzo, Ikasleen Sindikatuak eta beste zenbait taldek deituta. Estatu osoan bi milioi ikaslek grebari jarraitu ziotela adierazi zuten konbokatzaileek. Hiri gehienetan manifestazioak egin ziren gerraren kontra eta insumisioaren alde —Ikasleen Sindikatua insumisioa aldarrikatzearen kontra agertu bada ere—. Sevillan egindako manifestazioaren une bat isladatzen du EDUARDO ABADek hartutako irudiak. Atzoko grebak ez zuen kasik eraginik izan Euskal Herrian: euskal ikasleek gaur egingo dute Gerraren kontrako eguna.

Glasnost eta perestroika bizirik daudela oraindik dio Gorbtxovek

Errepubliketako lege «antikonstituzionalak» indargabetzea esijitu du

Mikhail Gorbtxov lehendakari sovieta-
demokraziarekin konprometituta dagoela errepikatu zuen herenegun prentsaurreko batean, nahiz eta gero eta kritika gehiago egiten dizkioten sektore erreformazaleetatik. Aldi berean, Baltikoko gertaerengatik penatuta zegoela adierazi zuen Gorbtxovek.

MOSKU

Perestroika (eraldakuntza) eta Glasnost (gardentasuna, bereziki komunikabideekiko) hitzek oraindik balioa dutela esan zuen Mikhail Gorbtxovek. «Perestroika, demokratizazio eta glasnost-a dira eta izan dira aginte presidentzialaren balore nagusiak», esplikatu zuen Soviet Batasuneko lehendakaria den Gorbtxov.

Hala ere, bere agintearen bost urte hauetan bere aholkulati nagusiak izan direnak dimisioa aurkeztzen ari dira, bata bestearen atzean. Stanislav Xatalin ekonomia kontseilariak dimititzeko eskatu zion Gorbtxovi herenegun, eta atzo, beste aholulari ezagun batek, Viatseslav Daxitxev, kontserbatzaileekin aliatu dela leporatzen zion artikulua batean Gorbtxovi.

Daxitxev eritiziz, gero eta esperantza gutxiago dago perestroikaren helburuak egiazko bihurtzeko. Baltikoko gertatatu izandako azken gertaerak azaltzen dutenez, «aspaldiko sistema zentralistaren ezaugarri nagusiak» errepikatzen ditu Gorba-

Aleksandr Bessmertnikh, Atzerri ministro berria, Gorbtxov lehendakariarekin.

BORIS IURTZENKO / AP

✓ Kontseilari dimititu berri baten eritiziz, gero eta esperantza gutxiago dago perestroikaren helburuak egiazko bihurtzeko.

txovek orain, esplikatu du Daxitxev.

SALBAKUNTZA NAZIONALERAKO BATZORDEAK

Gorbtxovek, aldi berean, Lituania eta Letonian izandako hildakoengatik «penatuta» dagoela adierazi zuen, baina errepublika horietako Salbakuntza Nazionalerako Batzordeak defendatu zituen. Lituania, Letonia

eta Estonian sortu diren Batzorde hauek bertako errusiarrek osatzen dituzte batez ere, gobernu independentisten kontra daude eta azken gertaeren eragiletzat dauzkate Baltikoko nazionalistek.

Batzordeak defendatuz gain, Baltikoko gobernuen «lege eta erabaki antikonstituzionalak» salatu zituen Gorbtxov lehendakariak. Independentzia lortzekotan, erreferendumez

eta legeak markatutako eran izan beharko lukeela aipatu zuen. Hala ere, militarrek beren kontura erabakiak hartzen ibiltzea «onartezina» zela aipatu zuen.

Herenegun baita ere, Anatolijs Gorbunovs Letoniako lehendakariarekin bildu zen Moskun Gorbtxovekin. Gorbunovsek «detaile itzaropentsuak» ikusi zituen elkarriketan, esan zuenez. Hala ere, Gorbtxovek «lege antikonstituzionalak» ezabatzea esijitu zion letoniarri, eta Gorbunovsek horretan ezetz esan zion. «Orain dugun errekitatean atzerakada ezinezkoa da», azaldu zuen bilera ondoren lehendakari independentziazaletak.

Mundu osoko ministroak Vienan migrazioa aztertzen

VIENA

Australia, Iparramerika eta Europako hogeitamahiru Barne Arazoetarako ministrari biltzartuko dira gaur Austriako Viena hiriburuan, ekialdeko herrialdeetako migrariei buruzko politika amankomun bat trazatzen hasteko.

Europako Kontseilua osatzen duten hogeitalau ordezkariekin batera, Australia, EEBB eta Canadakoak izango dira Vienako biltzar honetan. Eta migrarien herrialdekideen artetik, Polonia, Txekoslovakia, Errumania, Bulgaria, Jugoslavia eta Soviet Batasuneko ministrariak parte hartuko dute.

Ekialdeko herrialdeetako migrari langileen kopuruak gora egingo du oraindik datozen urteetan. Europako mugak libreki zeharkatu ahal izateko aukera berria izango delarik, migrarien norabideak orekatzeko izango da helburua. Arazoa aztertu eta politika amankomun bat martxan jartzeko lehen erizpideak erabakiko dituzte beraz gaurko egun osoan.

Biltzarren bultzatzaile nagusia Austriako gobernuak izan da, Europako Kontseiluaren babespean. Laguntzaileak izan dira baita ere, Nazio Batuetako Errefuxiatuen Komisio Gorena, Laneko Nazioarteko Erakundea, Migratzaile Nazioarteko Erakundea, eta Garapen Ekonomikoko Erakundea.

Alemania izan zen ekialdeko herrialdeetatik errefuxiatu gehien jaso zuena 1989 eta 1990ean. Duela bi urte milioi bat inguru heldu ziren, eta ia jasotako %4 bakarrik izan zen ofizialki onartua. Alemaniara heldutako errefuxiatuen %17,4 gainera Bavieran daude, eurentzat egokitu-tako zelaietan.

KGBk milaka agente izan lezake Alemanian

BERLIN

Hamar mila baino anitzez gehiago agente izan lezake KGBk Alemanian, Soviet Batasuneko zerbitzu sekretu honetako kide ohi batek azalduaren arabera. Aleman nazioartasuneko lekuko honen ustez, kalkulatu ziren hamar mila kideak Karlshort-en, Eki Berlinen, kokatu komandoaren menpeko indarrei dagozkie.

Zifra honi, baina, Mendebal Alemanian lanean diharduten agenteak behar litzazkioke gaineratu. Kasu honetan, KGBk Alemanian zuen sistema Stasi-ren (Eki Alemanian sare sekretua) indarrekoa izan liteke.

Inflakzioa kontrolatzeko, moneta masa murriztu nahi du gobernu sovieta- rrak

MOSKU

Berrogeitamar eta ehun rublotako billetek ez dute baliorik izanen herenegun aitazina Soviet Batasunean, Gorbtxov-ek sinatu eta atzo indarrean sartu zen dekretuaren arabera. Karatu egin ziren sovieta-rrak xedapen honen berri izatean. Mikhail Gorbtxovek ezarri berri du moneta masari buruzko kontrola. Atzodanik bostehun rublo hilero baizik ezinen dela ateratu ere ezarri da aipatu dekretuaren.

Inflazio kontrolatzea du helburu sovieta-rra gobernuaren neurri honek. Moneta masa gutxitu eta monetaren balorearen eta harez lor daitezkeen ondasunen arteko oreka sortzea izanen da bide. Isilpeko ekonomiaren berri diren mafiak nahi ditu jo dekretu horiek. Merkatu ofizialean duen balio berrogei bider kostatzen da dolarra

merkatu beltzean Soviet Batasunean.

Xedapenak, baina, kontrabandistak ezezik batera, populaziorik gehiena ere joko du, herrialde honetan dirua eskura gordetzea eta ez bankuan bait da ohitura nagusia, bertako bankuek oso interes murrizta ematen dute eta. Xedapena jakitean izugarritzko iladak sortu ziren Moskuko postetxearen inguruan, billete zaharkituak gantziatzen. Atzo ehun rublotako billeteak hamar rublotan saldu ziren.

Micislovas Trinis lituanier diputatuaren arabera, Moskuko gobernuaren xedapena «desjabetze» hutsa da eta «herrietako jendearengan izan den eragina batik bat, ia inoiz ez bait du dirua bankuan gordetzen». Lituaniako Legebiltzarrean ezbaian jarriko zuela erabaki hau iragarri zuen Trinisek.

Produktu eskasia da ekonomia sovieta-rraren azken aldiko gaitza.

Albaniako greba ugariei aurre egiteko lege berria

VIENA

Azken hilabeteotan Albaniako hiri nagusietako fabriketan egiten ari diren grebei aurre egiteko, Albaniako gobernuak bilera urgentea egin zuen atzo Tirane-n, Adn agenzia alemaniarrek ezagutarazi zuten.

Grebeak eragiten duten kalte ekonomikoa aztertu eta grebei aurre egiteko lege berri bat trazatzea izan ziren atzoko bilera aztertu ziren gaiak. Greba egunaren data zehaztea eta hamabost egun aurretik jakinaraztea derrigortu nahi du Gobernuak, eta bigarren greba egun bat erabakitzeko beste hamabost egun itxaron behar izatea.

Albaniako oposizioak puntu garrantzitsua irabazi du aste honetan, gobernuak hauteskundeak martxora arte atzeratzea onartu bait du.

Miliziei armak kentzeko agindua eman du jadanik Jugoslaviako Armadak

Errepubliketako indar armatuek ez dute gobernu federalaren epea bete

Jugoslaviako presidentziak baimena luzatu dio Armadari, armak bueltatzeko agindua bete ez duten legez kanpoko taldeak indargabetzeko. Gobernuak hilaren 21eko gauerdian ezarri zuen armak uzteko epea eta denbora tarte hau emandakoan, Armadak legea bete eratzeko manatua eman du.

BEOGRAD

Apirileko hauteskundeen ondorioz Kroazian osatutako gobernu nazionalistak milizia talde bereziak sortu zituen bere menpeko, serbiar ortodoxoen aurrean errepublikaren subrotasuna defendatzeko. Serbiar populazioa gehiengoa da Kroaziako kostaldeko hamarren bat herritan, eta bertako gobernutik autonomo izatea

erabaki zuen, errepublikaren osotasuna arriskutan jarritz.

Urtarrilaren 9an Jugoslaviako presidentziak armak uzteko agindua jakinarazi zuenez geroztik, Kroazia eta Esloveniako segurtasun indarrek defentsa neurriak areagotu egin dituzte. Bi errepublika hauek beldur dira Armadak, presidentziaren baimenaz eta Golkoko gertaeren aitzakiaz, botoen bidez aukeraturiko gobernu demokratikoak erasoko ote dituen.

Kroaziako biztanlegoak jakia pilatu eta bake ekintzak burutu ditu egunotan, Armadak edozein momentutan parte har bait lezake, beraren ustez, presidentzia eta errepublikako gobernuaren arteko tira bira hauetan. Hau dela eta, errepublika ko agintari nazionalistek Armada eta bizilagunen arteko borrokarik ez izateko deialdia zabaltu dute errepublikan osoan, istilu hauetan gatazkan sartuko liratekeen alde bietako

kroaziar gazteak hil egingo liratekeelako.

ARMAK UTZI NAHI EZ

Eslovenia eta Kroaziako gobernuak argi adierazi nahi izan zuten herenegun ez zituztela armak utziko. Presidentziaren epea amaitu eta hamabi ordu geroago bi errepublika hauek jarritako segurtasun neurri bereziek beren hortan zirauten Liubliana eta Zagreb-en, Eslovenia eta Kroaziako hiriburuetan. Poliziek, arma automatikoak eskuetan, Gobernuaren egoitza, aireportuak eta zenbait edifizio publiko kontrolatzen zituzten.

Lojze Peterlek, Esloveniako lehen ministroak, Jugoslavia estatu bezala laster baten desagertuko dela esan zuen atzo. Austriako telebistaren aurrean eginiko adierazpenetan, Peterlek gobernu federalak eta errepublikek dauzkaten ikuspuntu eta interes politikoak erabat ezberdinak direla azpimarratu zuen, eta bere burua hemendik urtebetera Eslovenia independenteko Estatuaren presidentzian ikus dezakeela esan zuen.

Tiananmen-eko lider baten kontra epaiketa Txinan

BEIJING

Wang Dan Tiananmen-eko gertaeren buruzagirik ezagunenaren kontrako epaiketa atzo hasi zen, Beijing-eko Birtarteko Arazoetarako Herri Epaitegian. «Iraultzaren kontrako propaganda» eta herri matxinadarako deia dira Wangen aurkako salaketak.

1989ko ekaineko aipatu gertaeretatik hilabetera harraitu zuten txinatar agintariek Wang Dan, hogeitairu urtekoa. Poliziak bilatutako estudianteen zerrendako lehen postuan ageri zen Wang. Iragan abenduan hogeit bat estudianteren kontrako jujementuak hasi ziren eta heldu diren asteetan ekinen zaio demokraziaren aldeko beste buruzagi txinatarrek epaitzeari. Wang Tiananmeneko gertakarietan eta 89ko udaberriko protestetan protagonismo handiena lortu zuten ikasleen artean dago Wuer Kaixi-rekin.

EUSKAKARAK

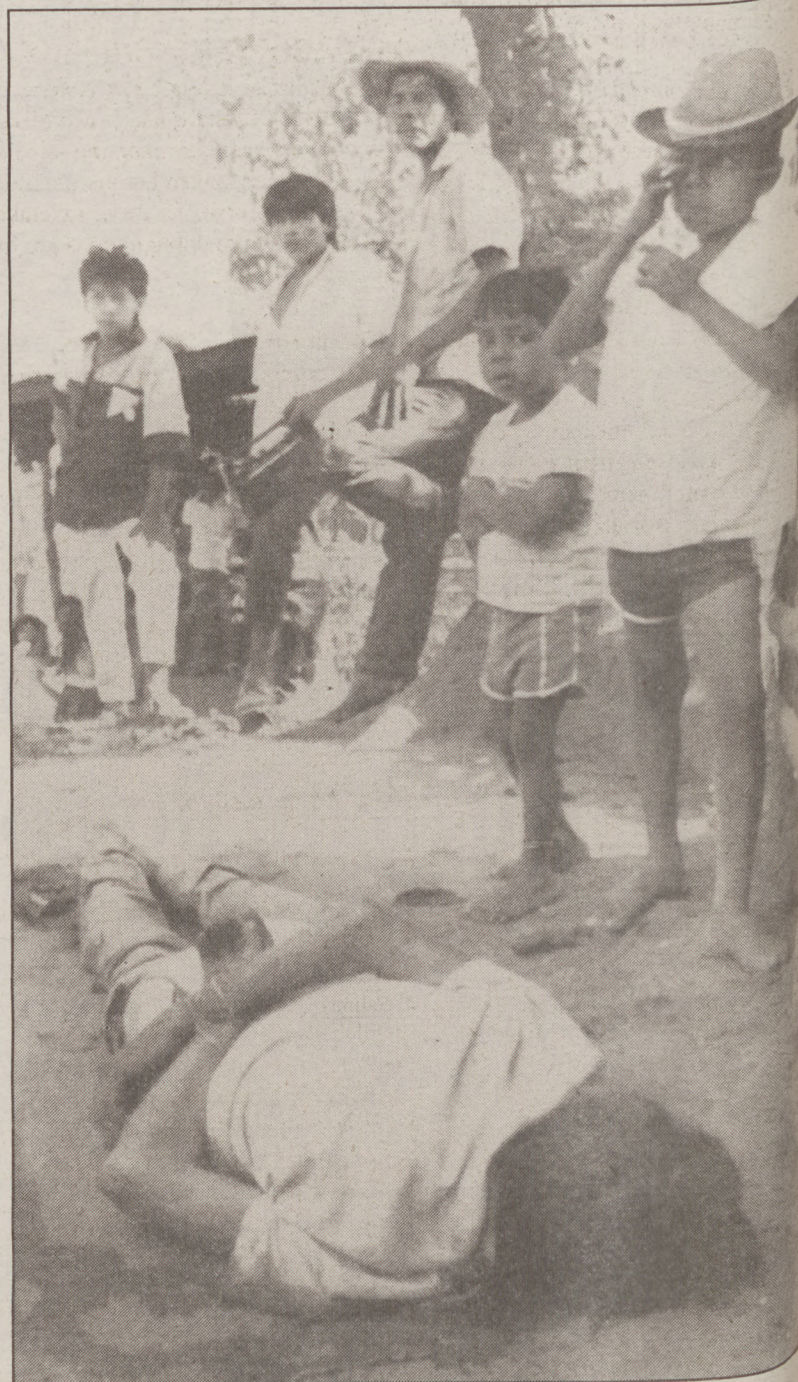
dek

BEHAR DU

**MANIFESTAZIO
NAZIONALA**

BILBON (La Casilla)

**Otsailak 2, larunbata
arratsaldeko 5.30etan.**

EL SALVADORreko armadak kontrolatutako

zonaldean hamabost pertsona hil ziren iragan asteartean eta beste pertsona batzuk zauriturik gertatu ziren, ustez familia batzuren aurkaketan, San Salvadorretik iparrean. Iturri militarrek azaldu zuten, ganibezko ebaketaz beterik zeuden hildakoak eta zauritutakoak. «Etsitasun zaharra» izan zen, militarren esanetan, sarraskiaren zioa.

FUTBOLA

Euskal taldeen markak lehenengo itzulian

Reala eta Athletica maldan behera eta Osasuna goiari eutsiz Liga erdian

Ligaren lehenengo itzulia amaitzean, euskal taldeek marka arras desberdinak lortu dituzte. Athletic eta Real denboraldi hasieran ezarritako helburuetatik urrun dira, eta Osasuna, askozaz aurrekontu txikiagoarekin, marka guztiak hausten ari da, diruak taldea ez duela egiten erakutsiz.

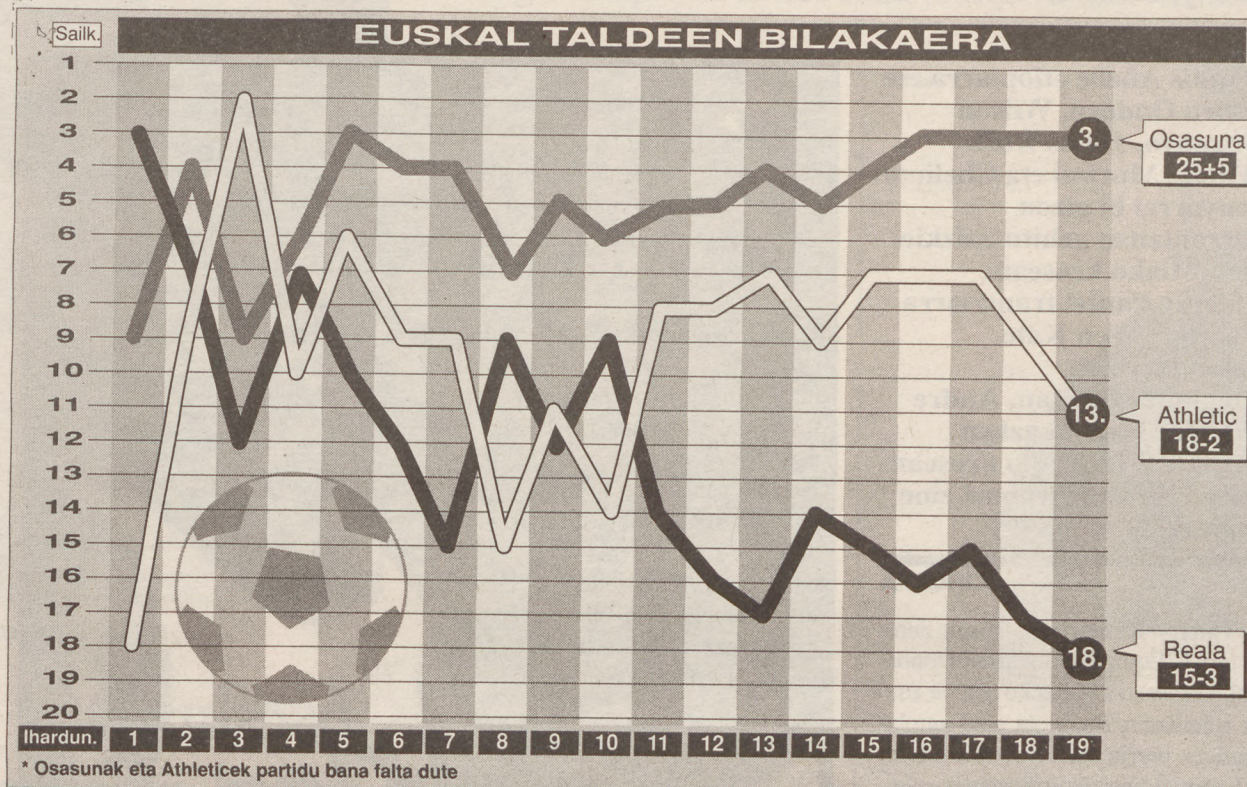
X.M./DONOSTIA

Osasunari El Sadarren bi puntu besterik ez dizkiote lapurtu, eta kanpoan bost berdinketa lortu ditu, Real Madridi 0-4 irabazteaz gain. Real ahul agertu da Atotxan, lau partidutan berdindu eta Athleticek kontra galduz; kanpoan, hiru berdinketa baino ez ditu lortu, Betis, Cadiz eta Castellonen aurka. Athletic dago-kionez, bi aldiz galdu du San Mamesen, eta beste bitan berdindu; kanpoan, Español eta Realaren kontrako lau puntuak besterik ez ditu lortu.

GOLIK SARTU EZIN Golak omen dira futbolaren saltsa. Horrela bada, donostiarrak lehor geratu dira denboraldiko lehenengo itzulian. Hemeretzi partidutan hamabost baino ez dituzte lortu, batzaz beste 0,79 partiduko; aspaldiko markarik txarrena. Hogeitalau egin dizkiote gainera Gonzalezi, atzekalde ahularen erakusgarri.

Athletic ere ez du oso fin ibili atearen aurrean, eta hamazazpi gol marka eskaxa da; Iruri gainera hogeitabat egin dizkiote.

Osasunak ez du alferrik Urban poloniarra, eta iruñearrak Ligako hirugarren goleatzaile onenak dira, hogeitabost golekin. Zabalzaren hamaikakoak hamabi gol besterik ez ditu jaso gainera, Atletico Madriden ondotik marka onena. El Sadar gain-

I. MARTIARENA

OSASUNAK ez du apenas gora beherarik izan lehenengo itzulian, grafikoak erakusten duenez. Bostgarren ihardunaldirako hirugarren portuan jarri zen, eta zazpigarrenaren jeitsi arren gorako bidea hartu zuen, azken lau ihardunalditan hirugarren postuari eutsiz. Ez da txantxetako, goikaldean mantentzeko puntu ugari bildu behar bait dira. Real

nola edo hala ibili da hamargarren ihardunaldira arte, baina Tenerifengaldu zuenetik ez du bururik altza eta maldan behera doa, nabarmen. Athletic aldiz, hemezortzigarren eta bigarren ere izan da; hamaikagarren ihardunalditik aurrera oreka lortu zuela zirudien, 7-9 postu artean, baina azken hiru partiduek beherantzako bidea eman diote.

diezina izan zaie talde gehienei, hiritan baino ez bait dute zulatu gorritxoan atea bertan.

Athletic eta Osasunak partidu bana dute jokatzeko, baina iazko denboraldiarekin alderatuz, Osasunak martxa paretua darama: aurtun hirugarren postuan badoa 25+5, iaz laugarren zegoen 24+6. Athletic ere ez du gora behera handirik, eta Lertxundiren hitzetan «Euskal Herriko selekzioa» izan nahi zuena hama-hirugarren postuan doa, iaz beza-

la, 17-1 marka 18-2 bihurtuta. Real aldiz, itxuragabetuta dabil iazko kanpainarekin alderatuz gero. Seigarren postutik hamazazpigarrenera jeitsi da, eta 24+4 hura 15-3 bilakatu da.

DIRUA ETA JOKOA Osasunak Ligako aurrekonturik txikienetarikoa du, baina inor gutxik bezalakako duintasuna. Fermin Ezkurra lehendakariak eredu behar luke izan hainbat eta hainbatentzat, ez bait

da makala futbol taldeak urterik urte superabita ematea. Zabalzaren umiltasunak ere ez du parekorik, eta Txoarreko gazteekin talde bikaina osatu du, Urban bezalako atzerritarak fitxatuz. 'Pitxitxia' errenta ona ari da ematen, golak sartzeaz gain taldearentzat jokatzeko bait du.

Donostiako Realean aldiz, bi atzeritar berriekin izugarritzko denboraldia egitea espero zuten. Helburu handiak eta tamainako aurrekontua ezarri zituzten, baina porrota sonatua

✓ Boronat bota zuten, eta Clementeren lepoa ere ez dago ziur, San Mameseko zaletuak taldeari txistuka hasi zaizkionean.

Osasuna gaindiezina bihurtu da talde askorentzat, eta El Sadar zelaian hiru gol baino ez dizkiote egin hamar partidutan, aldeko hamabost lortuz.

da. Boronat ere bota dute, une larrian, eta jokalaria zaharrak dira, Gajate, Gorritz eta Larrañaga bezalakoak, taldearen euskarri sendoenak.

Athleticek ez dio talde handia izateari utzi nahi, Euskal Herriko jokariak soilik fitxatuz. Clemente ere ekarri zuten, baina emaitzak ez dira lagun eta Barakaldokoaren lepoa ere kolokan dago. San Mameseko zalegoa taldeari txistuka hasia zaio, joko txarra aitzaki. Loren atzelari bikaina dela erakusten ari da; goleatzailea fitxatu zuten ordea, 300 milioi pezeta ordainduta.

BESTE ERDIA FALTA Kontuak ordea denboraldi amaieran eskatu behar dira. Realak hasierako helburuak betetzea ezinezko badu erte, promozio postuetatik urrunduta eta zaletuei joko hobia eskaintzeko aukera dute. Athleticen zail du hainbeste desiotako UEFArako postuetan sartzea, baina aukerarik badu oraindik. Osasunari oraingo maila ematen jarraitzea besterik ezin zaio eskatu.

Orain ordea, donostiarrak eta bilbotarrek badute kezkatzeko arrazoiak; eta iruñarrek poztekorik.

Euskal taldeak zenbakitan

Osasuna		
Jokalaria	Min.	Golak
M. Dominguez	1.589	1
Urban	1.587	11
Castañeda	1.575	—
M. Morales	1.530	—
Roberto	1.525	11
Bustingorri	1.496	1
Ibañez	1.472	—
De Luis	1.468	—
Ziganda	1.359	4
Pepin	1.350	—
Merino	794	—
Cholo	794	4
Larrainzar II	611	1
Sola	474	2
Unanua	90	1
Larrainzar I	90	—
Camilo	29	—
Jose Mari	12	—
Oscar	—	—
Edu	—	—
Grimes	—	—
Toledo	—	—
Pascual	—	—

Athletic		
Jokalaria	Min.	Golak
Iru	1.620	21
Alkorta	1.530	—
Salinas	1.370	—
Billabona	1.322	1
Loren	1.305	6
Valverde	1.280	—
Luis Fernando	1.179	—
Larrazabal	937	1
Ripodas	900	2
Mendiguren	897	1
Andrinua	856	—
Lakabeg	668	2
Urrutia	663	—
Gallego	615	—
Urtubi	571	2
Luke	570	1
Garitano	351	—
Estibariz	312	—
Tabuenca	270	—
Uribarrena	200	—
Eskurza	158	—
Iturrino	94	—
Merino	90	—
Cuellar	45	—

Reala		
Jokalaria	Min.	Golak
Gonzalez	1.710	24
Gajate	1.710	—
Larrañaga	1.710	—
Aldridge	1.710	8
Gorritz	1.620	—
Bengoetxea	1.620	—
Lasa	1.587	2
Richardson	1.542	—
Fuentes	1.278	—
Mentxaka	1.242	—
Atkinson	991	2
Agirre	393	1
Lunbreras	350	—
Luis Perez	319	—
Dadie	273	—
Uribe	195	—
Roteta	189	—
Carlos Martinez	91	—
Imanol	90	—
Alonso	72	—
Guruzeta	55	—
Loinaz	48	—
Santi	9	—
Vergara	—	—

SAN MAMES FUTBOL ZELAIA

Igandean, urtarrilak 27, 17:00etan

Liga Txapelketa, 1. Maila

ATHLETIC CLUB - C.D. TENERIFE

TXARTEL SALMENTA

TXARTELDEGIA: SAN MAMES STADIUMean

Ostiralean, 17:30etatik 20:00etara

Larunbatean, 10:30etatik 13:30etara eta

17:30etatik 20:00etara

Igandean, 10:30etatik 13:00etara eta

15:30etatik aurrera

EZAUGARRIA: «O» TXARTELERIA

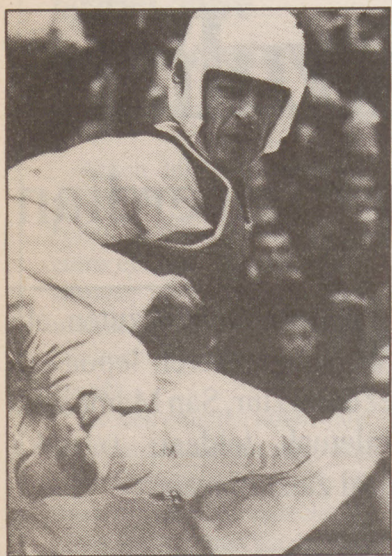
LEZAMAKO Kirol Instalazioak

Igandean, urtarrilak 27, 11:30etan

Ohorezko Gazte Maila

Bilbao A.C. - Real Avilés

TAEKWONDO

Taekwondo saioa.

Sei euskaldun
Espainiako Tae Kwon
Do-ko selekzioan

A.B. / IRUNEA

Espainiako Tae Kwon Do-ko selekzioa Nafarroako Gobernuak Larrabiden duen Teknikazio Zentruan dago bilduta, 92ko Joku Olimpiko prestaketa planaren barruan. Selekzioa hamasei kirolarik osatzen dute, horietariko sei euskalduna, nahiz eta hamar baino ez izan Larrabiden daudenak. Euskaldunak Enrique Mendaza, Edurne Berrio, Sonia Alvarez, Idoia eta Maria Angeles Jimenez eta Juan Solis dira, Euskal Herriak, eta bereziki Nafarroak, bost ordezkarietako, kirol honetan duten garrantzia garbi erakutsiz.

Lau egunen zehar, aukeratutako kirolariak plan fisiko eta psikologiko zehatz eta trinko bat burutu beharko dute, Nafarroako Gobernuaren Kirol Medikuntzaren Zentruaren zuzendaritzapean. Honako hau Nafarroan egiten den lehendabiziko konzentrazio nazionala da, eta joan den urtean Madrilen egin zen Batzar Nazionalen erabakiaren ondoren, selekzioari nolabaiteko jarraipena emateko Joku Olimpikoei begira, beti ere. Horretarako entrenatzaile talde bat osatu zuten Espainiako Federazioak, Ireno Fargas katalanak zuzendutakoa, eta Fermin Gomara nafar selekzionatzailearekin bere baitan.

LARRABIDEKO ZENTRU BERRIA Larrabideko zentru honetan bi hilabeteko egingo dira azterketa tekniko nahiz medikuak, zentru hone dituen baliabide teknikoak nahiz fisiologikoak oso egokiak bait dira kirol honetarako.

ATLETISMOA

Thierry Pantel, Marti Ten Kate eta
Andre Wallace Donostiako krosean

Kenyarrak Osoro Ondororekin eta Addis Abebe marokiarra ere karreran

Addis Abebe etiopiarra eta Osoro Ondoro, Wilson Omwoyo, Julius Korir, William Mutwol eta Chelimo kenyarrei bi gizon garrantzitsu gehitu zaizkie Donostiako krosean: Thierry Pantel frantziarra eta Marti Ten Kate holandarra. Emakumezkoetan, Andre Wallace izan da azken fitxaketa, Italicako krosean Susan Sirmari irabazi zion inglesa.

X.M. / DONOSTIA

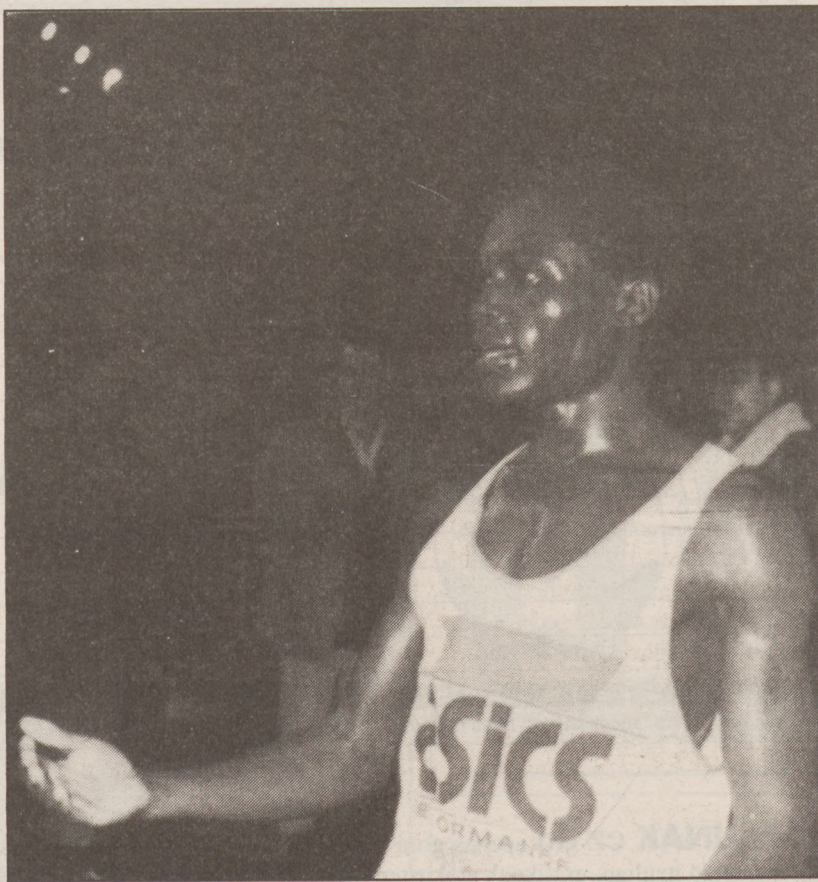
Thierry Pantel frantziarra here-negun L'Equipe egunkarian Donostiako krosean korritzeko asmoa zuela adierazten zuen, eta atzo antolatzaileek berria baieztatu zuten. Pantel, negualdian sasoiak onenean egoten den krosleria, etsai gogorra izango da afrikar andanarentzat.

Iaz munduko seigarren marka onena egin zuen Thierry Pantelek 10.000 metroan, eta iragan igandean Lilleko krosean, IAAF mailakoa, bigarren sartu zen Nutall ingelesaren ondoren, esprint gogorrean. Postu onak egin ditu aurtengo kros denboraldian frantziarra, eta igandeko probaren ondoren hiru asteko atsendaldia hartzeko asmoa duenez, karrera ona egiten saiatuko da.

Gizonezkoetan Marti Ten Kate holandarra izan da antolatzaileek iragarri duten azken atleta, iaz Munduko Kros Txapelketan hamaseigarren postua lortu zuena.

ONDORO KENYARREN BURUAN Osoro Ondoro Kenyako talde indartsuaren buruan dator. Iaz ere faborito irten zen Donostiako krosean, eta bigarren sartu zen, Ezequiel Bitok herrikidearen atzetik, karrera bikaina egin ondoren. Sasoi ikaragarri iritsi da Ondoro, eta iragan irandean Skah marokiarra, munduko txapelduna atzean utzi bazuen, negualdian bost garaipen lortu ditu dagoeneko: Bolbec, Limerick, San Silvestre, San Anton de Jaen eta Itallia.

Igandeko karreran lokatzak kez-

Osoro Ondoro Italicako krosa irabaztetik dator Donostiara.

EFE

✓ Osoro Ondorok zirkuito lehorra nahiago duela adierazi du, lokatz gainean ere karrera ona egiteko moduan dela gaineratzeko; sasoi ikaragarri dator.

katzen du batez ere Osoro Ondoro. «Zirkuito lehorra nahiago dut», adierazten du, «baina ez du axola, lokatzuta egonda ere asko korrituko dut», gaineratzeko. Munduko Kros Txapelketa du buruan Osoro Ondorok, baina umil mintzo da. «Kenyan korrikalari asko gara, eta lehenik bertako txapelketan sailkatu behar dut, Munduko Txapelketarako txartela lortzeko».

Umiltasuna alde batera utzita, Osoro Ondoro faboritoen artean sartzen da martxoaren 24ean korrituko den Munduko Kros Txapelketa irabazteko.

**ANDRE WALLACE
INGLESA
EMAKUMEZKOETAN**

Andre Wallace inglesa ere etorriko da Donostiako krosera, atzo jakine-

razi zenez. Wallaceek irabazi zuen Sevillan Italicako krosa, Susan Sirmaren aurretik. Kenyar honexek irabazi zuen Elgoibarko krosa, duela aste pare bat. Krosleria handia da beraz Andre Wallace, eta faborito agertzen da Anke Schaning alemaniarra eta Sally Ellis eta Alison Wyethen aurretik. Susan Sirmarekin batera lehia polita eskintzeko moduan izan daiteke Donostian. Anke Schaningek 32.39.78 marka ona du 10.000 metroan. Sally Ellisek aldiz ez du marka nabarmenik, baina kros denboraldi bikaina ari da egiten, eta bostgarren postuan dago munduko kros 'challengean'. Malluskeko krosean bostgarren sartu zen; Susan Sirma kenyarrak irabazi zuen proba hau, eta igandean elkarren ondoan izango dira biak Donostian.

Maila ona emakumezkoetan.

LABURREAN

URBAN Barcelonaren
ikusmiran dago
jadanik

Osasuna taldean diharduen Jan Urban poloniarra Barcelona taldearen ikusmiran dago jadanik. El Mundo Deportivo egunkariak atzoko edizioan adierazten zuenez, Barcelonako gida batzordea datorren denboraldiko egitasmoa prestatzen ari da, eta bertan poloniarren fitxaketa kontutan hartzen da. Mementu honetan Cruyffek hiru atzeritar ditu taldean, Koeman, Laudrup eta Stoichkov. Poloniarra Barcelonako laugarren atzeritarra litzateke ●

ESTATU BATUETAKO
tenis taldeak
atzerapena eskatu du

Estatu Batuetako Tenis Elkarteak (USTA) Estatu Batuetako Copa Davis selekzioak Mexikoren aurka jokatu behar zuten kanporaketa atzeratzea eskatu du. Otsailaren batetik hirua bitartean jokatu behar zen kanporaketa, Golkoko arazoak direla eta atzeratu nahi dute amerikarrek. Estatu Batuetako Federazioko lehendakariak adierazi duenez, jokalaria, senitarteko eta antolatzaileei galde egin ondoren hartu du erabaki hau ●

PETROVICEK Netsen
jokatuko duela
ziurtatu du

Drazen Petrovic jugoslaviarrak Portland Trail Blazers taldeetik Nets taldera pasatuko dutela adierazi du. Petrovicek esandakoaren arabera, operazio berdinean Denver Nuggets taldeko Walter Davis eta Netsko Greg Anderson sartuko lirateke. Drazen Petrovicek hiruko saskiratzaileen zerrendan bigarren postuan bukatu zuen aurreko denboraldia, baina aurtengo denboraldian Danny Ainge hartu du bere postua, eta Petrovicek 18 partidua besterik ez ditu jokatu ●

DOPING azterketa
ekiditzeko
sistema berria

Danny de Bie txirrindulari belgiarra Munduko Txapelketara joango den taldetik kanpo geratu da. Lehengo igandean Zillebeken jokatutako probaren ostean eginiko antidoping azterketan, Danny de Bie preserbagailu bat erabili zuen txisa «garbi» egiteko. 1978ko Tourrean Pollentierrek ere sistima hau erabili zuen. ●

Lurzoruaren Kudeaketa eta Desjabetzapen Zerbitzua

1991ko Urtarrilaren 10eko Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean, 7 zk.an, "Elduaen IV Potzua" Proiektura (4-RH-OH-15/90 Gakoa) behin betiko onartzea eman da argitara.

Iragarkian Proiektu honek erasandako ondasun eta eskubideen zerrenda zehatz eta banakatua ere ageri da.

Donostia, 1991ko Urtarrilak 14.

Gipuzkoako Foru Aldundia

Herriaren eta Garraio Departamentua

TENISA

Ivan Lendl eta Goran Prpić irabazi zion final laurdenetan.

EFE

Patrick McEnroe final erdian munduko hiru onenekin batera

MELBOURNE

Patrick McEnroek Australiako lehiaren final erdian sailkatzea lortu du, Stefan Edberg, Boris Becker eta Ivan Lendlekin batera. Munduko hiru tenislari onenak eta John McEnroeren anaia gaztea, denboraldi estraineko Grand Slamaren finalera sailkatzeko lehian dira, beraz, Melbournen.

McEnroe gazteak parerik gabeko grina erakutsi zuen Cristiano Caratiren kontrako partiduan, final laurdenetan. Lehenengo seta 7-6 irabazi eta bigarren 3-2 aurreratuta zihola, bizkarrean zaintiratu izan eta atsedenaldia eskatu behar izan zuen.

Jarraitzeko modua izan zuen ordea, eta Patrick 7-6, 6-3, 4-6, 4-6 eta 6-2 gailendu zitzaion Caratiri, hiru ordu 1' erdi luzatu zen partiduan.

Boris Beckerren kontra jokatu beharko du estatubatuarrek final erdian, alemaniarrek 6-2, 7-6 eta 6-3 irabazi ondoren Guy Forget frantziarari. Becker estraineko aldiz iritsi da txapelketa honetan azken saiora, eta finalerako bidea ez du itxuraz zaila. McEnroe 114. postuan bait dago ATPren sailkapenean.

Stefan Edberg ez zion Jaime Yzagari ezustekoa emateko aukerarik utzi. Suediarrak, aurrean inoiz izan den tenislari onena baitluten jokatu zuen, guztiz kontzentratuta, eta 6-2, 6-3 eta 6-2 irabazi zion peñarrari.

Estraineko jokoa Yzagari saka hautsiz hasi zuen partidua Edberg, eta honek zer eginik ez zuela ikusirik, behera etorri zen. «Partidua osoan Edberg sare ingurura noiz igoeneko erne egon naiz —adierazi zuen Yzagari partidu amaieran—. Kezka horrekin, kokilduta jokatu dut. Edberg, zelai kanpotik dirudien baita, eskuin hobia du, eta nik minutu gutxitan partidua galdutzat eman nuen». Yzaga kanpoan geratu arren

ez du emaitza txarra lortu, hogei-tahamabi urtean estraineko aldia bait da peruar bat Grand Slameko txapelketaren final laurdenetara sailkatzen dena.

**LENDL
ETA
EDBERG**

Ivan Lendl txekoslovakiarrak Goran Prpić kanporatzea lortu zuen, azkenengo bi set uste baino gehiago zaildu arren. Lehenengoan erraz menderatu zuen jugoslaviarra, bikain jokatu. Ondoren, ordea, arreta gehiago eskaini zien itokinei jokoari baino. Prpićek bi setak seina berdintzea lortu zuen, baina Lendlen esperientzia erabakiorra izan zen orduan, tie-break biak erraz irabaziz. Azken emaitza 6-0, 7-6 eta 7-6 izan zen, txekoslovakiarraren alde.

Edberg eta Lendl finalerdietan neurtuko dira beraz, bihar, eta iaizko finalaren errebantxa ezinezkoa izango da. Orduan, Lendl eskuratu zuen titulua, suediarrek urdaileko arazoengatik ezin izan zuelako partidua amaitu.

**EMAKUMEZKOEN
BART
FINALERDIAK**

Arantxa Sanchez Vicariok honez gero jokatu zuen Jana Novothnaren kontrako emakumezkoen estraineko finalerdia. Duela hamabost egun, Sidney Novothna 6-4 eta 6-2 nagusitu zitzaion espainiarri, eta elkarren arteko partiduen emaitzak ere txekoslovakiarraren aldekoak dira. Bost partidutik bakarira irabazi du Sanchez Vicariok, 89an Roland Garrosen. Moralez gainezka izango da gainera Novothna, final laurdenetan Steffi Graff kanporatu bait zuen.

Bigarren final erdia, Monica Seles jugoslaviarra eta Mary Joe Fernandez estatubatuarrek jokatu behar zuten: txapelketako bigarren eta hirugarren zerrendaburuek, alegia. Elkarren arteko azken bi neurketetan, Los Angelesen eta 90eko Mastersean, erraz nagusitu izan da Seles.

PILOTA

Salaberria: «Aurreko kuadroetan gehiago jokatzeko asmoa daukat»

Hirugarren partidua ere luze joango denaren susmoa dauka Goizuetakoak

Anoetan jokaturako partiduan behin eta berriz jaso zituen Salaberriak zaletuen txaloak. Izan ere, txapelketako ezuste nagusia izan da Goizuetakoa. Orain arte egindako jokorekin gustora baldin badago ere, ez dio inolaz ere txapela irabazteari uko egiten.

MIKEL ARRIETA / DONOSTIA

Jose Julian Salaberria izan da Eskuz Binakako Txapelketako nobedade nagusia. Hasiera batean enpresarietaz baztertuta, Mikel Unanueren lesioaren ondorioz sartu zuen Goizuetakoa aurreko kuadroetan. Txapelketa honetan aritzeko adinako joko maila duela erakutsi du jadanik Salaberriak, «urtero honelako papera eginez gero konformatuko nintzateke».

Hala ere, txapela irabazteari ez dio inolaz ere uko egiten, «kunplizeaz gain, ahalik eta ongien jokatu nahi izaten dugu pilotari guztiek. Horrek erresposabilitate handia ematen du». Txapela irabazi nahiak ordea, ez du Goizuetako itsutsen. «Partiduan baino txapelan pentsatzen jokatu genuen aurreko partidua. Orain berriz, nik behintzat Galarzak ez dakit, ez dut txapelan horrenbeste pentsatu. Ahalik eta ongien jokatu eta irabazten baldin badugu hobeto».

Aste honetan zehar behin eta berriz aipatu da Salaberriaren urduritasuna, eta askok hor ikusten dute

Txapelan baino partiduan pentsatuko duela dio Salaberriak. CARLOS VILLAGRAN

partiduko klabeetako bat. «Mementuz behintzat lasai nago, bihar ikusiko dugu nola erantzuten dudan».

**RETEGIRI
AURREAN
JOKATU**

Fernando Arretxek eta Ladis Galarzak partidua atzoko kuadroetan erabakiko dela adierazi zuten atzo orrialde hauetan. Salaberriak ordea, Retegirekin aurreko kuadroetan nor-

gehiagokan ibiltzea zaila dela jakin arren, saiatuko da. «aurreko kuadroetan gehiago jokatzeko asmoa daukat, baina partidua hasi arte ezin izango dugu erabaki». Asteartean hautatutako pilotekin, gustora agertzen da Goizuetakoa. Ladis Galarzaren pilotakadei aurre egiteko asmoz, aurreko bi partiduetan baino pilota arinagoak hautatu dituzte.

Retegi II: «Arriskatzeko duenak partidua galdu egiten du»

M.A. / DONOSTIA

Gutiz sendaturik ez baldin badago ere, Julian Retegi ostiralean jokatzeko prest dago. Hamabost egun hauetan ez du deus ere entrenatu, eta biharko partidua izango da lesioaren osteko lehen saioa. Erasungoak Eskuz Banakako Txapelketan pentsatzen du jadanik, eta ez zuen partidua hau gehiago atzeratu nahi.

Retegiren ustez Galarza menderatzea da gakoa, «hori eginez gero irabazteko aukera handia edukiko genuke». Galarza menderatzeko, Retegik behin eta berriz lagundu beharko du Arretxe atzeko kuadroetan, eta Erasungoak dioen bezala, «seigarren kuadroetik zail da ezer egitea». Aurrean jokatzeko atzean nagusitu egin behar da, «atzelariak neka arazi behar dira gero aurrean tantua bukatu ahal izateko».

Nafarraren hitzetan ikus daitekeenez, biharko partidua luze joan daiteke. «Gaur egun tantua erabakitzeko ez da erraza, pilotariak oso ondo prestatzen dira eta pilota txar ugari jasotzen dituzte». Julian Retegi ahalik eta gehien eustearen alde agertzen

Julian Retegi. CARLOS VILLAGRAN

da, «arriskatzeko dabilena tantua galdu egiten du, eta tantu horrek asko balio du. Bi orduko partidua jokatu behar baldin bada jokatu dugu, horretarako gaude».

Biharko partidurako Julian Retegik ez du pronostiko garbirik, eta bi bikoteek aukera berdinak dituztela uste du, «%50an gaude».

Karteldegia

Gaurko partidua

GALARRETA. 16.00.

Larrañaga - Zestau II / Urkia - P. Lekunberri. Elizalde II - Mujika I / Matxin II - Agerre. Genbe - Barrenetxea / Noain - Etxeberria. Lezea - Lizaso I / Urrutia - Ulzurrun.

EUSKAL. 16.00.

Arroyo - Urretabizkaia / Ezkurra - Eki-za. Intxauburu - Zubeldia / Urretabizkaia - A. Lekunberri. Aseginolaza I - Zestau I / Arregi - Ezkurdia II. Rekalde - Auzmendi / Altuna - Astrain.

DEPORTIVO. 16.30.

Garma - A. Zulaika / Agirre - Astola. Iturzaeta - Lizardi / Iriondo - Alustiza - Torre. Arribilaga - Langarika / Isusi II - Goldarazena. Lekue - Otxandiano / Landea - Maruri.

Biharko partidua

ANOETA. 22.30.

Intxauburu - Berna / Jaunarena - Retegi IV. Eskuz Binakako Finala: Retegi II - Arretxe / Salaberria - Galarza III. Arteaga - Maiz II / Ariznabarreta - Martinikorena.

GOGOETARI LEIHO

Birlibirlokearen eskola

BERGAMIN MAISUA zenak alderatu ohi zuen bertsogintza eta zezengintza.

EGUNKARIAren kultur orriotan berriz, bai Jon Sarasuak baita Iñaki Azkunek ere honi buruz zertxobait erantsi dute bertsolaritzaren kasurako. Aitatutako idazle guztiak mirestu arren, edota agian miresten ditudalako hain zuzen, horretaz ene ekarpentxoaz plazaratzeko asmoz nator baita ni ere. Ez, noski, orain arte idatzitakoaz ezer zuzentzeko ezta gehitzeko ere. Aitzitik, erabilitako metafora neregantuz arteetan, eta bertsolarien kasuotan bereziki, hain funtsezkoa den bapatekotasunaren ikerketari beste ikuspegi batzuetatik ekiteko bai-zik.

TOREOAREN MUSIKA IXILA

Izan ere, edozein jakintza mota aztertzerakoan sortzen zaigun lehenen argitu beharreko zalantza hauxe besterik ez da: nola sortu da?; edota beste era batez esanda: zer nolako prozedurak erabili beharra dago nahi den emaitza hori lortu ahal izateko? Bada, agerian utzi nahi dena trebeziak produzitzeko eta erreproduzitzeko mekanismoak dira. Galdera zaila bezain zaharra beraz.

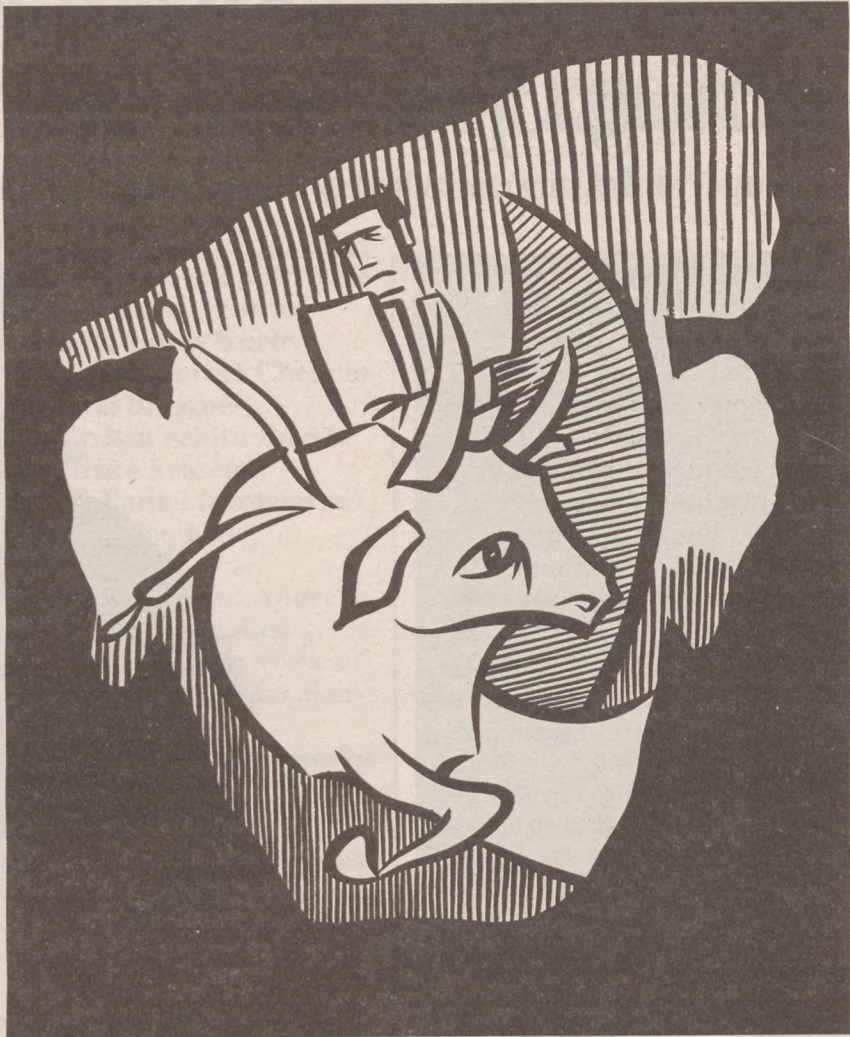
Hura da eta ez besterik edonolako eskola sortzean agertzen dena eta zer esanik ez artea, kirola edota zientzi-teknikaren eredueta sailkagaitzak diren eskoletan, toreo, dantza edo bertsoa kasu. Hauxe dela eta honela idazten zuen Basarrik duela hamar urte (El Diario Vasco, 1981-VII-11):

«Asko itzein da gure egunetan Bertsolari Eskolaz. 'Olako ta alako' tokitan Bertsolari Eskolak sortu dirala. Uztaidazute galdera hau egiten: ikasi ditekian zerbait ote da bertsolaritza? Berezkorik ez duanerentzat, itxasoan porruak aldatzea bezela dala esango nuke».

Iñaki Eizmendik goian adierazitakoaren urte beretsuan, José Bergaminen 'La musica callada

del toreo' ('Toreoaren musika ixila', Turner 81-4-14) liburuaren aurkezpenean Joselito toreaizailearen honako erizpide hau plazaratzen da: «Se puede aprender de todo menos eso: porque es un don que cada uno trae al mundo y el que no lo trae no será nunca torero de verdad».

Berezkoa, horixe dugu hitz magikoa, jazzale baten swing-a edo 'cante' zein zezenak direla hitzegiterakoan 'duende' ('iraxo') gisa adierazten dena. Aintzinako greziarrek areté deitzen zutena eta, dirudienez, ohizkoa suertatu zaigun birtute bezala itzuli beharrean trebetasun gisa hartzen omen zena. Beraz, bapatekotasuna irakatsi al daiteke?; ikasterik ba ote da?

AITOR HERNANDEZ

jokoa, jaia eta joera estetikoan murgildu; hau da balizko bertsozale nahiz toreozaileek beren gizarte praktiketan lortzen duten gozamina. Hauxe dateke eguneroko bizitzan edozein didaktikaren ardatza.

Dena dela, bertso zein zezenei buruzko iaotasunaren kontuan beste kontu bat badago, alegia erritmo bereziz nozitutako mogimendu eta pentsamendua. Nietzschek zioenez, hirugarren belarria dugun bihotzak bakarrik entzun ditzakeen erritmoak... baina hortan irekitzen zaigun hori beste batetarako utziko dugu irakurle.

FITO RODRIGUEZ BORNAETXEA

«Escara gustioco
dodaz maite...»

ADOLFO AREJITA

Igaro berri doguz Aita Manuel Larramendiren jaiotzaren hirugarren mendeurrenako berbaldiak eta bibliografi-erakusketa. Eta ekitaldion jarrai-jarraian atera deuskue 'Manuel Larramendi. Euskal Testuak' obratxo paregabea be, Patxi Altuna eta Joseba Lakarra atondurikoa.

Larramendik erderaz idatzi eban bere lanik gehiena, eta erderazkotik ezagutu be egin dogu batez be jakintsu hori, euskeraren alde sutsu ekin baezan be. Euskerazko lan apurak nekezago heldu izan dira irakurleagana. Zorionean betor liburuxko barria. Larramendiren euskal txatalok irakurtea miresgarri gertatzen jakuz behin eta barriro. Gatz egiten da sinestea, bere aldirako hain bizi, aberats eta jator idatzi zeitekeala, batez be sasoi hatako eta beranduagoko beste idazleen

lanaz erkatu
ezkero.

Euskeraren alde eta gaztelar hizkuntzalaririk ez zuten erasoi oldartuz Larramendik egin dauan ahalegiaren ekarria, bere Hiztegi

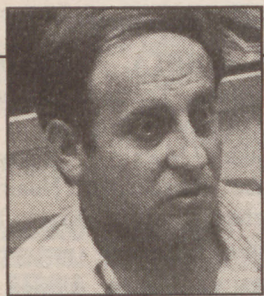

Hirueledunean edo 'El imposible vencido' euskal gramatikan errez ikusi daiteke. Baina, guztien artean, arlo bat nabarmendu gura neuke oraingoan: euskalki ezberdinenganako, eta berariaz bizkaieraganako, erakusten dauan estimazioa. Harrigarri eta pozgarri begitantzen jaku, bere sasoi hain gitxi landurik egoan euskalki bat polito ezagutzen ebalu ikustea. Bizkaierazko aditza eta bestelako berezitasunak ugarriak dira bere gramatikan, eta euskalki honen aldeko eretxiak be bai han-hor-hemen. Bere ostetxoan Aita Kardaberazek be adikortasun bardina erakutsiko eban mendebaldeko euskalkiaganako, eta ondo ezagutzen ebalu erakutsi gainera, 'Andere Eloorriarraren Erretorica' n esate baterako.

Aita Larramendik Gandara gemikarrari, honek egin barri eban gabon-kanta bat bialdu eutsanean egin eutsan erantzunean, hau gogoberotu gura leuke euskeraz idazten jarraitu dagian, eta honen euskerea aintzat hartzen dauala autortuz. Bizkaieraz egin gurarik emoten deuto amaieraz gutunari gainera: «ikusi dezazun ez agura modulloaren guisa, be zaldun gazte baten leguez obedetuco deusudala. Orra, bucatu daturaco verbegaz. Escara gustioco dodaz maite, ta gozo!»

Gaurko euskaldunentzat be irakatsi ederra Larramendiren berea ondo jakin eta landu arren, beste euskaldunen berbakunak be ezagutu eta aintzat hartzen ebazala erakutsi eban, gaur, hainbeste 'alfabetatu' dagoan aldi honetan, sarritan ikusten ez

HEMEROTEKA

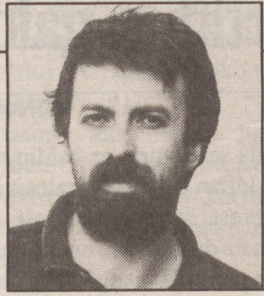

XABIER MENDIGUREN
ARGIA
1.322 zenbakia

«**A**ldetik, liburugintza politika bat indartuz ari da. Hor daude bekak eta literatura unibertsalaren itzulpen proiektua, baina pare-parean eta abiadura berean behar lukeen irakaskuntzaren prestakuntza eta egituraketa ez da egin. Politika oso bat hartu eta bere koerentzia guztian begiratu behar balitz erren ikusiko nuke alderdi horretatik. Politika baten atalak sortzen ari dira baina oraindik etorkizunari begira ez dago egin eta egin behar dago hori. Une honetan lau urteko lizentziatura izango den itzultzaile karrera aztertzen ari dira.

«**E**z dakit historiara pasatuko naizen pertsonaia artistiko gisa. Denen lagun izandako gizon bezala eta neure kanturen bat edo besterenagatik bai ordea. Zenbait herritara berrogei urte luzetan joan izan naiz urtero. Legazpiko Santa Marina auzategian, pago handi bat dago musikako kioskoaren ondoan, dagoeneko neurea dela iruditzen zaidana, urtero, uztailaren 18ko jaietan bere itzalean jotzen dudalako. Badaude zenbait herri, bene-benetan erretiroa hartzen utziko ez lidaketenak, eta, zilarrezko urtea dela eta, inoiz ezin ahatzuko ditudan omenaldiak egin dizkidatenak.

KAXIANO
EL DIARIO VASCO
1991-20

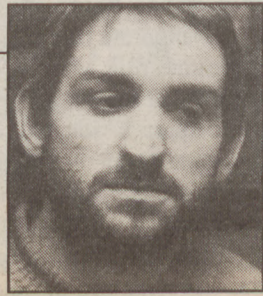

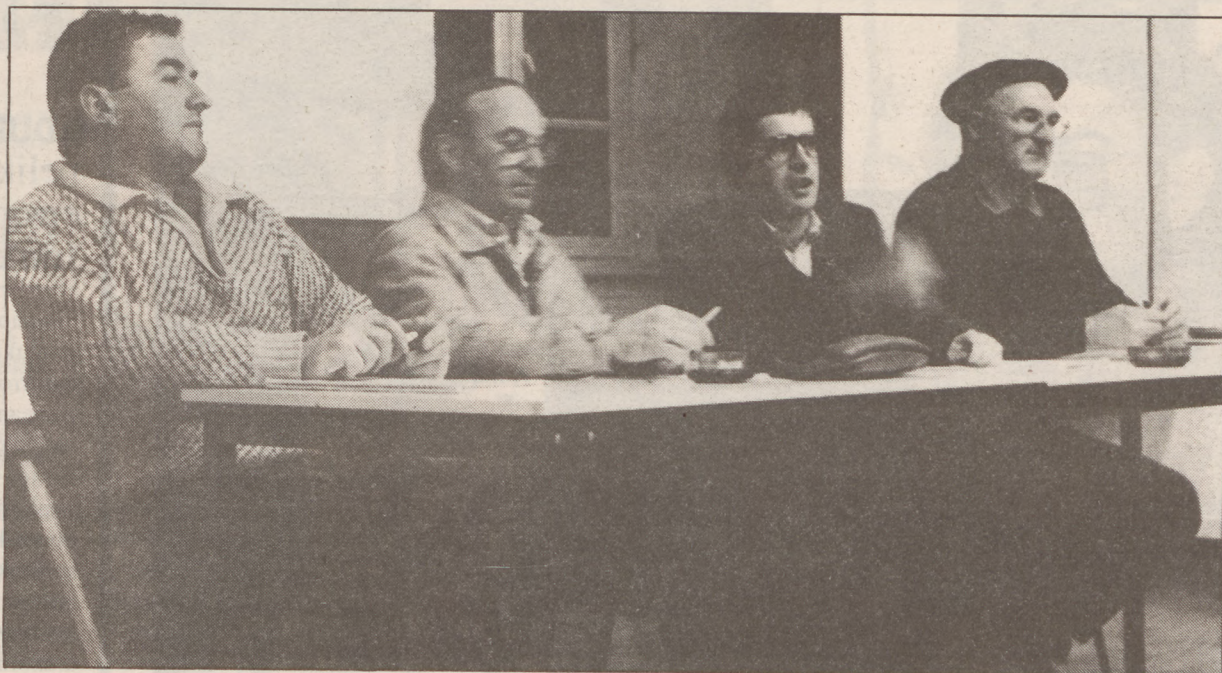
JOXERRA GARZIA
EGIN
1991-22

«**N**ik gero eta metaliteratura gehiago ikusten dut bazterretan. Ez da literaturaz diharduen literaturaz soilik, zerbait narratu eta bide-nabar narratzearen gorabeherak azaltzen dituen. Literatura beste erreferentzia gabeko literaturari ere metaliteratura esaten diot nik, unibertsoa literaturak mugatzen duen neurrian abiapuntua, helburua eta justifikazioa literatura duelako. Literatura funtzionala, bizitzaren zerbitzari apala izan beste pretentsio literariorik gabea, bigarren mailako iharduera sasiliterariotzat bazterturik dute literaturgile nahiz kritiko adituek.

«**G**olko Pertsiarreko gerri buruz eritzia ematea handi gertatzen zait. Egia da insumisoen aldeko kontzertuan parte hartu nuela, baina ez nuke berriz inoiz ere egingo horrelakorik. Kontzertu bakezaleak manipulatu daude. Kontzertu hura bakearen aldekoa zen eta Terra Lliuraren aldeko oihuak aditzen ziren. Horrek ez du zentzurik. Gainera, badago alderik neuk pentsa dezakedanaren eta neure kantuetan azaltzen dudaren artean. Harrez gero ez dut inoiz parte hartu berriz inongo ekin-tza ideologikotan, neure irudia jende-ari ikasgai moralak emateko ez erabiltzea erabaki bait nuen.

ALBERT PLA
EL MUNDO
1991-22

Ernest Alkat, Txomin Ezponda, Jean Louis Laka eta Mixel Lekuona iragan ostiraleko biltzar nagusian. Eskuinean, Mattin bertsolaria.

Bertsolaritza Iparraldean une garrantzitsu batean dabil gaur

Mixel Lekuona: «Gazteei herriko aberastasuna erakutsi nahi diegu»

Urte berri honen eginkizun ugarien ondoan, Izurako Biltzar Nagusian, Bertsolarien Lagunak elkarteak gazteei buruzko lanbide baten premia azaldu du. Hamar urteren buruan, elkarteak oinarritzko lan bat eratu nahi du.

LUZIEZ ETXEZAHARRETA / IZURA

Txomin Ezponda lehendakariak, Jean Louis Hariñordoki, Jean Louis Laka, idazkariak, Mixel Lekuona diruzainak eta Ernest Alkat irakasleak dute Iparraldeko bertsolaritzaren ardura nagusia,

inguruko hogeita bat lagunekin. Jende eskasa bertso saioetan da kezka nagusia, honekin euskararen egoera txarrak oinarritzen duen ezinbestearekin. Bi adarretara joko du aurtengo lanak. Alde batean saio egoki landuak prestatuko dira, aurtengo urtemugek moldatu egutegi bereziarekin. Bestalde, geroa, bertsolaritzaren irakaskuntza sendo batekin oinarrituko da, eskolatik hasiz.

ELIZANBURU ETA MATTIN Elizanburu eta Mattinek urte hau markatuko dute. Urte bukaeran ehun

urte zendu zela Sarako Elizanburu bertsolaria, honi bere herriak urte osoa es-

kainiko dio. Hasiko da otsailaren 17an bertso saio batekin: Jon Enbeita, Jon Sarasua, Arozena, Ezponda, Xanpun eta Alkatekin. Ahetzeko Mattin hainbat maitatua izan dena, duela hamar urte joana, irailaren 22an omenduko da.

Urteko beste puntu premiatsuak dira: Nafarroako Bertso Txapelketaren kanporaketa, martxoaren 3an Izuran, Bertsolari Txiki Hendaian, ekainean, Urepelen azaroko omenaldia Xalbadorri.

Elkarteak Mattin zenaren bertso bilketa handi bat hasten du, liburu bat agertzeko uda honetan.

Elkartearen hamar urteak Lakak baidorki baloratzen ditu, «etorkizuna se-

gurtatu delako doi bat, koordinatu, antolatu direlako gauzak». Elkartearen batasunean ikusten du indarra, «denak bat gaude helburuetan, bertsolari eta bertsozaleak».

Datozen urteetan, azaldu du, «euskara bizi den tokietan, bertsolaritza maitaez behar dugu, bertsoa esplikatuz, bertsoa estima dezaten, eta gustu hartuz berriak egin dezaten, eta orduan salbu gara».

Mixel Lekuonak hori lauizatzen du, «euskara ikasten» duten gazteen artean behar dugu erein bertsolaritzaren amodioaren hazia, zeren ez dut uste bera etorriko denik».

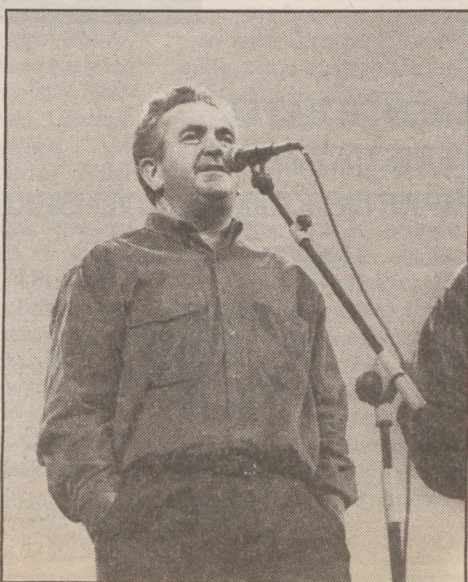
ALBISTEGIA

EUSKAL HERRIKO BERTSOLARI ELKARTEAK datorren otsailaren 2an, arratsaldeko 5ean, Lesakan egin beharreko ohizko batzarre nagusian, besteak beste, azken hiru urteetan Imanol Lazkano bertsolari azpeitiarraren eskutian izan den lehendakartzarako bozketa berria egingo da, eta baita zuzendaritza batzorde berriaren aurkezpena ere, 1990eko ekitaldien balantzea egin eta diru kontuak aztertzeaz gain.

ASTE BURUKO BERTSO SAIOAK.

Gaur bertan, iluntzeko 8etan, Gasteizko Villa Suso Jauregian Jon Enbeita, Igor Elorza, Mañukorta eta Abel Enbeita izango dira kantari, Gasteizko Bertso Eskolek eta Araba-Bizkaiko Bertsolari Elkarteak antolatutako jaialdian. Larunbeatean, hilak 26, Zegaman eta Donostian izango dira bertso saioak. Zegamako saioa 22'30etan izango da, bertako pilotalekuan, Andoni Egaña, Sebas-

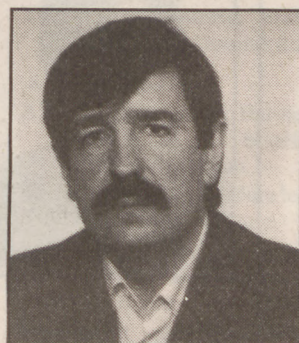
tian Lizaso, Iñaki Murua, Jon Lopategi, Mañukorta eta Anjel Peñagarikanoren partaidetzarekin; Pello Urretabizkaia izango da aurkezle eta Joxean Ormazabal gaijartzaile bertako Kirol Elkarteak antolatutako jaialdi honetan. Donostiako saioa Gros auzategiko Miren Bihotza ikastolako aretoan izango da, 22'30etan, eta Aitor Sarasua, Jon Maia, Arantzazu Loidi eta Jose Angel Salegi 'Lizarreta' izango dira kantari, 'Donostian Bertsotan' kanpainaren barne.

BAKARKA

Bertsogintza

ABEL MUNIATEGI

Bertsolaritza bilakaera bideetik abiatu da eta abiadura horri ez zaio oztoporik jarri behar. Bultz egin behar zaio. Bertsolaritza, poliki-poliki, aldatzen doa.

Bertsolaritza da gauza bat eta bertsogintza bestea. Bertsogintza ahapaldiak atondu, tolestu eta birbiltzea da. Hori bai, ahal denik eta ondoen. Hau da, bertsoa ondo tajutzea. Honetarako, bertsoaren forma egoki erabili behar da eta formarekiko jabetasun hau derri gorrezko da bertsolari izatera iristeko, baina ez da nahikoa. Bertsolaritzak bertsogintza suposatzen du, baina zerbait gehiago da. Ez da bertsolaritzarik bertsogintzarik gabe, harek hau gaudituz edo traszenditu egiten du. Bertsolaritzak injenioa, ikuspegia, ironiaren distantzia, plastizitatea eta abar eskatzen ditu, eta ez erreza denak batera biltzea. Bertsogintza ikasi egiten da, bertsolaritza ez hainbeste.

Bada gaur bertsogin besterik ez den bertsolari ustekorik.

Hala eta ere, kontuak kontu, bertsolaritzaren aldaketa honetan bertsogintzari kargu egin behar zaio. Gehiago, bertsolaritzaren aurrerapenak bertsogintzaren aldaketa eskatzen du.

Ahapaldiaren egitura, eza-gunegi egin den estruktura, aldatzen joan beharra dago.

Ahapaldiaren eta lerroaren luze-laburra berrizatu egin behar dira. Kontuz eta arretaz egiteko gauza da hau, baina

bide horri ekin behar zaio. Beto ahapaldi eta neurri berriak! Ez dut uste errimik posibilitate haundirik ematen duenik. Errima konsonantea dugu, bakarrik, eta egin litezen muntaiak molde berekoak izango lirake.

Zail da bertsolaritzaren aurreratzea bertsogintza aldatu gabe. Forma berriak aprobata eta ensaiatu behar dira. Ondorioz, doinu berriak ere etorriko dira. Txapelketek eskaini digute zerbait honetaz eta ondo dago, ze lehiaketatik itxaron behar duguna, batez ere, bertsoaren dinamizazioa da, fosilizatu ez dadin.

Bada honetan aurrelari den bertsolaririk, baina ez da baten edo biren lana, gailurrean dauden koblakariaren eginkizuna baizik. Bestela, betiko formatan, nahiz eta gun politiko ahapaldiak kantatu, bertso arrunt, ximple eta aburrituak entzuteko arriskuan egongo gara.

Santiago bideari buruzko liburua kaleratu du Iruñeko Udalak

IRUÑEA

Iruñeko Udaletxeak 'Heterodoxos en el camino de Santiago' liburua argitaratu du. Liburuak iazko martxoaren 11 eta 18 bitartean Iruñean gai honetaz egindako ihardunaldietako hitzaldi guztiak jasotzen ditu. Gonzalo Torrente Ballester, Vicente Cassanya, Juan García Atienza, Julio Paradejordi, Jose Maria Cirarda, Mario Satz, Fernando Sanchez Drago, Luis Miguel Martinez Otero, Jaime Cobreros Agirre, Tomas Gum i Enrich, Javier Ruiz Sierra, Juan Blazquez Miguel eta Jose Antonio Jauregiren testuak jasotzen ditu liburuak bere 203 orrialdeetan.

Arabako Diputazioak dirulaguntzen araudia finkatu du

GAZTEIZ

Arabako Diputazioak 1991n banatu beharreko kulturarako dirulaguntzak eskatzeko deialdiaren oinarriak onartu eta finkatu ditu. Guztira 63.500.000 pezetako (3.175.000 libera inguru) aurrekontua onartu da era guztietako ekintza kulturalak sustatu eta laguntzeko. Helburu kulturalak dituzten elkarte eta talde kultural publiko zein pribatuak izango dira laguntza hauek jaso ahal izango dituztenak.

Els Joglars taldeko kide bat eta Barakaldo antzokiko arduraduna atzoko prentsaurrekoan.

KEPA

Els Joglars talde katalana Barakaldon gaur eta bihar

Beren azken lana eskainiko dute: 'Columbia Lapsus'

Bihar eta etzi, 20'30etan, 'Columbi lapsus' izeneko bere azken obra eskainiko du Els Joglars talde katalanak Barakaldo antzokian. Atzo prentsaurrekoa eskaini zuten, Barakaldo antzokiko arduradunekin batera.

BARAKALDO

Albert Boadellak zuzentzen duen Els Joglars taldearen azken lana, aurreko bat baino gehiago bezala,

polemikoa gertatu da hainbat ikusle eta kritikarientzat, batez ere Vaticano kontuak agertzen dituelako. Marcinkus kasua, Juan Pablo Lehena heriotza, Vaticanoaren interes politikoak eta monarkiari buruzko zalantzak dira obra honek azaltzen dituenak.

Juan Pablo Lehena gizon xehe eta argia da obra honetan, baina Boadellak esaten duen moduan «horrelako gizon batek boterea eskuratzeko bati aukerarik ez duela erakusten du obra honek».

Estetika aldetik sinplea bada ere,

argiarekin eta soinuarekin joko handia eskaintzen du 'Columbia Lapsus' lanak, eta parte hartzen duten zortzi aktoreen lanaren aberasgarri gertatzen da joko hori.

Bestalde, obraren erritmoa musikak markatzen du hasieratik amaieraraino, Gioacchino Rosselliniren 'Il barbiere di Siviglia' operaren partituran oinarrituta.

Els Joglars taldea 1962an sortu zuten Albert Boadella, Carlota Soldevilla eta Anton Font-ek, eta bost urte geroago talde profesional bilakatu zen.

LABURREAN

BELDURREZKO

pelikula bat
errodutzen ari dira
Iruñean

Estudios Dena izeneko produktora, beldurrezko telesail bat errodutzen hasi zen herenegun Iruñean. Juan Osesen jatorrizko ideian oinarriturik, Luis Cortes-ek egin ditu hamahiru kapitulu izango dituen telesail honetako gidoiak. Zazpi milioi pezetako (350.000 libera) aurrekontua izango du kapitulu bakoitzak. Osasun aldetik arazorik ez badu, litekeena da Lola Gaos aktorea valenciarrek partehartzea lan honetan. ●

EGIPTOKO museoak itxita Golkoko gerra dela eta

Golkoko gerraren ondorioz sor daitezkeen arriskuak direla eta, Egiptoko agintariek, nazio honetako museoak eta ondasun artistikokoak erakusten dituzten guneak, ixteko erabakia hartu dute. Gisa-ko inguruak ere, Piramideak eta Esfingea dauden tokiak, itxi egingo dituzte, eta baita Sakara, Luxor eta Karnakeko gune arkeologiko ezagunak ere. Azken aldi honetan, Golkoko gerra dela eta, asko jaitsi da turismoa Egipton. ●

FELLINIK telebistarako lanak egingo ditu

Federico Fellini zine zuzendari italiarrak, ordubeteko iraupena izango duten lanak egingo ditu Italiako telebista estatutaren hirugarren katearentzat. 'Zuzendari baten apunteak' izenburu orokorra izango duten lan hauetan, «gogoetak jasoko ditut, balizko istorio zenbaiten apunteak», azaldu du Fellinik. ●

IRAGARKI MERKEAK

TEL.: (943) 42 69 96

H I K A ANTZERKIA

★ ETA OHEA EGIN GABE

★ TXAPLIN TROPELA

TEL.: (943) 43 00 10

EUSKARA IKASTAROAK
DONOSTIA: ALTZA euskaltegia. Txirrita Bertsol. 23. 39 43 75. MONPAS euskaltegia. San Franzisko 61. (Zemoria 5). 27 27 11. RIKARDO ARREGI. Sanchez Toca 1-1. 46 46 55. ERRETERIA: ORTZADAR euskaltegia. Beheko kalea 11. 52 66 57.

TEATRO PRINCIPAL-ANTZOKI ZAHARRA

GAUR OSTEGUNA Iluntzeko 9-etan

ALBERT PLA

KEPA JUNKERA

BI ESTILO ZEHARO DIFERENTE BATERA

KEPA JUNKERAREN TRIKIJAZZA

ALBERT PLAK CANÇO KATALANA INTERPRETATZEKO MODU BEREZIA

SARRERAK SALGAI

SARRERAK:

800 PTA.

500 PTA. (4 batera erosiaz)

300 PTA. (GAZTE TXARTELA)

GAZTERIA SAILA

GAZTE
PLAN
JOVEN

Donostiako
Udala
Ayuntamiento
de San Sebastián

KULTUR UDAL PATRONATUA
PATRONATO MUNICIPAL
DE CULTURA

PASAIKO UDALA

ANTZERKIA PASAIAN

Pasaiako Udal honek, bihar ostirala, arratsaldeko 8etan, Trintxerpeko frontoian, BEDEREN 1 taldeak emango duen "JACQUES ETA NAGUSIA" antzerkia erdaraz izango dela jakinarazten du, nahiz eta banatu diren txartelak, erdarazkoak ezean, euskarazkoak izan.

Pasaia, 1991ko urtarrilak 23

MUSIKA

• DONOSTIA

Albert Pla, Kepa Junkera.
Antzoki zaharrean 21.00etan.

ZINEMA-BIDEO

• AZKOIEN

«Tootsie». Jessica Lange-n zikloa. Kultur etxean 21.00etan.

• BILBO

«Barbary Coast». Zuzendaria: Howard Hawks. Arte Ederretako museoan 17.00etan.

«Los intocables». Zuzendaria: Brian de Palma. Deustuko uni-
bertsitateko hitzaldi aretoan
11.30 eta 19.00etan.

• DONOSTIA

«Aullidos». Zuzendaria: Joe Dante. Intxaurrendoko kultur etxean 19.30etan. Beldurrezko zine zikloa.

«El honor de los Prizzi». Altza-
ko kultur etxean 19.00etan.

• ELORRIO

«Bajo el peso de la ley». Zuzendaria: Jim Jarmusch. Arriola kultur aretoan 20.00etan.

• IRUÑEA

«El club de los poetas muertos». «El Campillo» Gizarte etxean 19.30etan. Askagintzak antolatua.

• OÑATI

«Cartas a Alou». Santa Ana zinema 20.00etan.

• SORALUZE

«Bagdad cafe». Zuzendaria: Percy Adlon. Herriko zineman 22.00etan

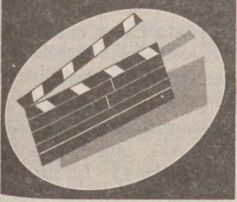
• TUTERA

«Mo better blues». Zuzendaria: Spike Lee. Versalles zineman 20.15etan. Muskaria zinekluba antolatua.

• ZARAUTZ

«House party». Zuzendaria: Reginald Haudlin. Modelo zinema 22.15etan. Zazazko zinekluba antolatua.

ZINE KLUBAK

IRUÑEA

El club de los poetas muertos
19.30

BERTSOLARITZA

• GASTEIZ

Mañukorta, Igor Elorza, Jon eta Abel Enbeita arituko dira kantari Villa Suso Jauregian 20.00etan hasita.

IHARDUNALDIAK

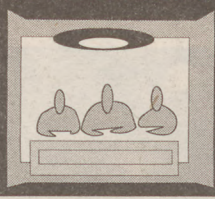
• BARAKALDO

V. mendeurrenari buruzko hitzaldia. Amañu Quetzal agiriko partaide bat izango da. San Vincenteko liburutegian 19.30etan.

• BILBO

Jazz-ari buruzko hitzaldi-kontzertua. «Jazzaren garrantzia: XX mendeko musikan izan duen eragina.» Pío Legrand eta

IHARDUNALDIAK

MUXIKA

Euskal musika
19.30

Mario Negretek zuzenduko dute hitzaldia. Juan de Antxieta aretoan 20.00etan.

• EIBAR

Soziolinguistika ikastaroa. Udaleko Euskara Batzordeak antolatuta, otsailaren 18an hasiko da. Informazioa: ☎ 118064.

• GASTEIZ

Arte bildumari buruzko hitzaldia. Amárica aretoan 19.30etan.

«Unibertsitari lan berriak» gaiaz mintzatuko da José M. Arévalo irakaslea. «Sagrado corazón» eskolako guraso elkarteak antolatua 20.00etan.

• GERNIKA

Urdaibari buruzko eztabaida AEKren eskutik. Gernikako kultur etxean 19.00etatik aurrera.

• IRUÑEA

Nobela bat nola egiten den jakiteko ikastaroa. Ikastaro hau Martxoaren lehen hasiko da. IPESek antolatua. Argibide gehiago: San Migel kalea, 8-2. ☎ 225991.

• MUXIKA

Euskal musikari buruzko mahai ingurua eta honen ostean, Luga-
garri folk taldearen ekitaldia.

Muxikako Euskara taldeko partaideek antolatu dute. Hitzariak: Roberto Moso (Zarama taldekoa) eta Ruper Ordorika abeslaria. Urretxindorra eskolako aretoan 19.30etan hasita.

• ONDARROA

Globho fantzinearen 10-11 alearen aurkezpena. Musika grabazioak, diapositibak, luntxa eta abar. 20.00etan gaztetxean.

• ORDIZIA

Mali-ri buruzko filmina emandua. Gaztetxean 20.00etan.

• TOLOSA

Gramatika ikastaroa. Irakasle elkarteak antolaturik. Kultur etxean Urtarrilak 30etik aurrera. Argibide gehiago: ☎ 455100.

• ZIZUR

Drogomenpekotasunari buruzko hitzaldia. Pizinetako areto nagusian 19.30etan.

ANTZERKIA

• BARAKALDO

Els Joglas taldeak «Columbi Lapsus» antzeztuko du. Barakaldo antzokian 20.30etan.

• GASTEIZ

Helduentzako antzerkia. Luis Elejalde eskolan 19.30etan.

ERAKUSKETAK

• ARRIGORRIAGA

Kultur etxea. José Treceño-ren argazkiak besteak beste. Urtarrilak 31 arte. Horrez gain, Dick Recalde-ren olioak. Otsailak 23 arte.

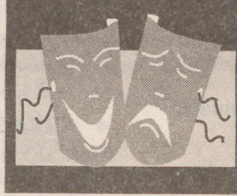
• AZPEITIA

Antxieta kultur etxea. Azpeitiko argazki lehiaketako lanak.

JOSE Carlos Iribarren pinturak batzutan dituen erakusketa dago ikusgai Donostiako Gipuzkoa Donostia Kutxaren Aretoan, Garibai kalean hain zuzen. Erakusketa hau hilabete honen 31 arte egongo da zabalik. Etapa luze batean egindako lan bilduma da eta era berean, etaparen bukaera dela adierazi du Iribarren.

ANTZERKIA

BARAKALDO

Els Joglars
20.30

Urtarrilak 26 arte.

Udaletxeko aretoa. £Galdutako paradisua' izeneko argazki erakusketa.

• BAIONA

Romero galeria. Irkus Robles-Arangiz Bernaolaren erakusketa. Urtarrilak 26 arte.

• BALMASEDA

Udal Ateneoa. Agustin Sagasti Jalon argazkilariaren lanak. Azken eguna.

• BARAÑAIN

Udaletxeko erakusgelan. Jose Manuel Barrigaren eskulturak. Urtarrilak 27 arte.

• BILBO

Barrainkua kultur etxea. Soledad Santistebanen lanak. Urtarrilak 31 arte.

La fundición. Jose María Peña. Urtarrilak 31 arte.

Arte galeria. Roberto Martín. Urtarrilak 31 arte.

Las Llamas galeria. A. Paez-en pinturak. Otsailak 5 arte.

Tabira galeria. Yoichi Tanaberen olioak. Otsailak 1 arte.

Torres galeria. Momoitio. Otsailak 5 arte.

Euskal museo. Bizkaiko Foru Aldundiak antolaturiko I. Lehiaketan saritutako komiki, kartel eta hainbat maketa. Urtarrilak 30 arte.

Bay Sala galeria. Gonzalo Román-en lanak. Urtarrilak 30 arte.

Aritza galeria. Lan grafikoa. Txillida, Elexpuru, Guerrero,... Otsailak 13 arte.

Ederti galeria. Mari Puri Herre-
ro-ren pinturak. Otsailak 16 arte.

Arte Ederretako Museoa. Jose Gutiérrez Solana-ren lanak. Otsailak 28 arte.

Manuel María Smith de Ibarra arkitektoaren lanak. Otsailak 28 arte.

Arteta galeria. Barjola, Toral, Naranjo, Alcorlo, Palencia, Ubeda eta abarren olio, akuarela, guasch,... Urtarrila osoan.

Iris galeria. Erakusketa kolektiboa. Urtarrila 31 arte.

Foru Artxibategia. Pedro Bernardo Villarreal «XVIII. mendeko ingeniariaren Euskal Herriko aportazioa». Otsailaren 20 arte.

Caledonia. «XX. mendeko Adituak». Urtarrilak 26 arte.

Vanguardia galeria. Iñaki Zaldunbideren pinturak. Urtarrila osoan.

Windsor galeria. Kurro Ulzurrun-en eskulturak. Urtarrilak 30 arte.

Arte Espin galeria. Gabon lanak. Urtarrila osoan.

BBVko erakusgela. «Bilbo mende biren tartean». Nikolas enparantzako erakusgelan urtarrilak 31 arte.

K-2 galeria. Juan Carlos Muñoz-en argazkiak. Otsailak 3 arte.

Montmartre galeria. Erakusketa kolektiboa. Otsailak 2 arte.

• DONOSTIA

Altxerri galeria. Caro Barojaren olio, marrazki eta bestelako lanak. Urtarrila osoan.

San Telmo museo. «Gure lehen urratsak». Otsailak 3 arte.

Garibai, GK erakusgela. Juan Carlos Iribarren pinturak. Urtarrilak 31 arte.

Etzeberria galeria. Elurrari buruzko erakusketa. Artistak: Juan Roldan, Larramendi, Erentxun eta abar. Urtarrila osoan.

Goiaz galeria. Galeria ondarea. Urtarrila osoan.

Dieciséis galeria. Alvarez Plagaró-ren pinturak. Otsailak 17 arte.

• DURANGO

Ezkurdi enparantzako erakusgela. Isabel Alonso Monge. Otsailak 2 arte.

• ERRETERIA

Gaspar galeria. Faustino Aranzabalen pinturak. Otsailak 3 arte.

• GASTEIZ

Araba sala. Caja Vital-eko langileen lanak. Otsailak 10 arte.

Trayecto galeria. Pedro Bericat-en lanak. Otsailak 23 arte.

Rubens galeria. Visconti akuarelistaren paisaiak. Otsailak 9 arte.

Luis de Ajuria sala. Jose Maria Pinto-ren akuarelak. Urtarrilak 27 arte.

Trayecto galeria. Pedro Bericat-en lanak. Otsailak 23 arte.

Olagibel kultur aretoa. Francisco J. Bugallo-ren pinturak. Azken eguna.

Amarica aretoa. Ramon Bilbao-ren pinturak. Urtarrilak 27 arte.

Organo Museoa. Jorge Escudero. Urtarrilak 30 arte.

San Prudencio sala. Santos Inurretaren pinturak. Urtarrila osoan.

Caruso kafea. Jose Antonio As-
tobizaren argazkiak. Otsailak 10 arte.

Ceramo galeria. Jorge Girbauren marrazki eta eskulturak. Urtarrilak 31 arte.

Pasar Sení kafetegia. Alex Jaioeren pinturak. Otsailak 2 arte.

Alea galeria. Eugenio Llamosas-en olioak. Urtarrilak 27 arte.

• GETARIA

Herriko erakusgela. Imanol Elorzaren pinturak.

• GASTEIZ

Araba sala. Caja Vital-eko langileen lanak. Otsailak 10 arte.

Trayecto galeria. Pedro Bericat-en lanak. Otsailak 23 arte.

Rubens galeria. Visconti akuarelistaren paisaiak. Otsailak 9 arte.

Luis de Ajuria sala. Jose Maria Pinto-ren akuarelak. Urtarrilak 27 arte.

Trayecto galeria. Pedro Bericat-en lanak. Otsailak 23 arte.

Olagibel kultur aretoa. Francisco J. Bugallo-ren pinturak. Azken eguna.

Amarica aretoa. Ramon Bilbao-ren pinturak. Urtarrilak 27 arte.

Organo Museoa. Jorge Escudero. Urtarrilak 30 arte.

San Prudencio sala. Santos Inurretaren pinturak. Urtarrila osoan.

Caruso kafea. Jose Antonio As-
tobizaren argazkiak. Otsailak 10 arte.

Ceramo galeria. Jorge Girbauren marrazki eta eskulturak. Urtarrilak 31 arte.

Pasar Sení kafetegia. Alex Jaioeren pinturak. Otsailak 2 arte.

Alea galeria. Eugenio Llamosas-en olioak. Urtarrilak 27 arte.

• GETARIA

Herriko erakusgela. Imanol Elorzaren pinturak.

• GETXO

Erromoko kultur etxea. Valentín Iglesias-en lanak. Urtarrilak 26 arte.

• HERNANI

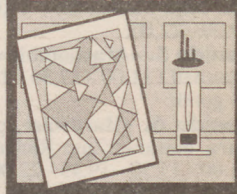
Biteri kultur etxea. Mª Jose Loiola Agirretxeren lanak. Urtarrilak 26 arte.

• HONDARRIBIA

Medievo galeria. Gerardo Pescador, Jose Luis Calzada, Raquel Condado eta Tasta-ren keramikak. Urtarrilak 30 arte.

Aireportuko erakustokia. Mila Atolaren pinturak. Urtarrilak 27 arte.

ERAKUSKETAK

BILBO

Jose Gutierrez Solanaren lanak

• IRUÑEA

Garcés de los Fayos kultur etxea. Argazkiak. Urtarrilak 27 arte.

Miseikordia etxea. Fernando Galle-ren argazkiak. Urtarrilak 30 arte.

Sarasateko Lankide Aurrezki kutxa. Jose Ignacio Agorretaren pinturak. Urtarrilak 27 arte.

Nafarroako museo. Juan Jose Akerretaren pinturak. Urtarrilak 27 arte.

Triki Traku aretoa. Belen Flamarique, Miriam Esteban, Marisa Mantxola eta Agurtzane Billaneren pinturak. Otsailak 2 arte.

• BILBO

Edorta Jimenezen «Atoiuntzia» liburuaren aurkezpena. Urretxindorra liburutegian 13.00etan.

• BILBO

Edorta Jimenezen «Atoiuntzia» liburuaren aurkezpena. Urretxindorra liburutegian 13.00etan.

• BILBO

Edorta Jimenezen «Atoiuntzia» liburuaren aurkezpena. Urretxindorra liburutegian 13.00etan.

• BILBO

Edorta Jimenezen «Atoiuntzia» liburuaren aurkezpena. Urretxindorra liburutegian 13.00etan.

• BILBO

Edorta Jimenezen «Atoiuntzia» liburuaren aurkezpena. Urretxindorra liburutegian 13.00etan.

KARTELEDEGIA

A R A B A

• GASTEIZ

Azul 1. «Rejas de cristal». Zuz: Marco Risi / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Azul 2. «Yu Dou». Zuz: Zhang Yimou / 17.30 - 20.00 - 22.30.
Gasteiz. «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
Samaniego 1. «La historia interminable II». / 17.15. «Malas influencias» / 19.45 - 22.00.
Samaniego 2. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Patrick Swayze, Demi Moore / 17.15. 13 gorak. «El señor de las moscas» / 19.45 - 22.00.
Samaniego 3. «Rocky V». Zuz: John G. Avildsen. Akt: Sylvester Stallone / 17.15 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
Samaniego 4. «Santa Cruz, el cura guerrillero». Zuz: Jose Mª Tuduri. Akt: Ramón Barea, Carlos Zabala. / 17.15 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
Mikeldi. «Caligula». Zuz: Tinto Brass. Akt: Peter O'toole, Lancelotti McDowell / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
Mikeldi. «Linea mortal» / 17.30 - 20.15 - 22.30.
Mikeldi. «El reencuentro del amigo» / 17.30 - 20.15 - 22.30.
Mikeldi. «Hardware, programado para matar». Zuz: Richard Stanley / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.
Mikeldi. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin / 17.30 - 20.15 - 22.30.
Mikeldi. «Escúchame». Zuz: Peter Fleischmann / 17.30 - 20.15 - 22.30. 13 gorak.

B I Z K A I A

• BILBO

Astoria. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin, Joe Pesci / 17.30 - 19.45 - 22.00.
Avenida 1. «Muñeco diabólico II». Zuz: John Lafia / 11.00 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
Avenida 2. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin, Joe Pesci / 11.00 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
Avenida 3. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Ladoire / 11.00 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
Avenida 4. «El cielo protector». Zuz: Bernardo Bertolucci. Akt: Debra Winger, John Malkovich / 11.00 - 17.00 - 19.30 - 22.00.
Avenida 5. «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall / 11.00 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
Avenida 6. «Hardware, programado para matar». Zuz: Richard Stanley / 11.00 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
Ayala. «Rejas de cristal». Zuz: Marco Risi / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Capitol. «Linea mortal» / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
Coliseo Albia. Ez dago emankizunik.
Consulado. «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
Campos Eliseos. Ez dago emankizunik.
Gran Via. «Impulso sensual». Akt: James Woods, Sean Young / 18.00 - 20.00 - 22.00. 18 gorak.
Ideal 1. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Ladoire / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.
Ideal 2. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus / 17.30 - 20.15 - 22.30.
Ideal 3. «Hardware, Programado para matar». Zuz: Richard Stanley / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.
Ideal 4. «Regreso al futuro III». Zuz: Robert Zemeckis / 17.30 - 20.00 - 22.30.
Ideal 5. «Santa Cruz, el cura guerrillero». Zuz: J. Mª Tuduri / 17.30 - 20.15 - 22.30. 13 gorak.
Ideal 6. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Ideal 7. «Pájaros de fuego» / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Ideal 8. «Pretty Woman». Zuz: Garry Marshall. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Izaro. Itxita.
Mikeldi. «El cielo protector». Zuz: Bernardo Bertolucci / 17.00 - 19.45 - 22.30.
Mikeldi. «37 horas desesperadas». Zuz: Michael Cimino / 17.15 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
Mikeldi. «Caligula». / Zuz: Tinto Brass / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
Multi 1. «Presunto inocente». Zuz: Alan J. Pakula. Akt: Harrison Ford, Greta Scacchi / 11.00 - 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

Multi 2. «Escúchame» / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Multi 3. «El novato». / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
Multi 4. «Muñeco diabólico II». Zuz: John Lafia / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Multi 5. «Nikita» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
Multi 6. «Darkman». Zuz: Sam Raimi / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Multi 7. «Rocky V». Zuz: John G. Avildsen. Akt: Sylvester Stallone / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
Multi 8. «Pretty Woman». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
Vistarama. «Batman». Akt: Jack Nicholson, Michael Keaton / 17.30 - 20.00 - 22.15.
X - 1 Aretoa. «Las buenas chicas del colegio Godiva» / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00.
X - 2 Aretoa. «Triángulo porno» / 11.30 - 15.15 - 16.45 - 18.15 - 19.45.

• ALGORTA

Gurea. Especial jueves / 17.30 - 19.30.

• BARAKALDO

Duplex A - «Rocky V». Zuz: John Avildsen. Akt: Sylvester Stallone / 17.30. 18 gorak.
Duplex B - «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall / 17.30. 13 gorak.

• DURANGO

Kurutziaga. Ez dago emankizunik.
Zugaza. «El río de la muerte» / 19.30. 13 gorak.

• GERNIKA

Gernika. Ez dago emankizunik.

• LEKEITIO

Antzoki. Ez dago emankizunik.

• MUNGIA

Laurel y Hardy 1. Ez dago emankizunik.
Laurel y Hardy 2. Ez dago emankizunik.

• ONDARROA

Alameda. Ez dago emankizunik.
Bide Onera. «Cazafantasmas II» / 18.30 - 22.15.

• SESTAO

Amezaga. «Arma letal II» / 20.00. 13 gorak.

• ZORNOTZA

Udal zinema. Ez dago emankizunik.

GIPUZKOA

• DONOSTIA

Amaia. «Uno de los nuestros». Zuz: M. Scorsese / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

KRITIKA

J.J. IRRIBAR

Artearen inguruko gogoetak

CARAVAGGIO

Zuz. Derek Jarman pro. Sarah Radclyffe arg. Gabriel Beristain mus. Simon Fisher Turner akt. Nigel Terry, Sean Bean, Tilda Swinton, Spencer Legish.

Derek Jarman ez da oso zinegile ezaguna, baina bere lanen artean filme bitxi eta harrigarri bat aurki dezakegu, «Sebastiane». Hau kristautasunaren santu ezagunaren bizitzan oinarritzen zen, baina ikuspegi gay batetik aztertua. «Caravaggio» filmean ere pertsonaia historiko batengana hurbiltzen da. Hau ere italiarra, baina Errenazimendu garaikoa. Michelangelo Caravaggio XVI eta XVII. mendetan bizi zen pintore Lombardiarra zen. Bere biografiak dioenez bizitza eta karrera labur eta zalapartatsuak izan zituen, baina hala ere eragin handia izan zuen ondorengo artean.

Astoria 1. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Ladoire / 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

Astoria 2. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Patrick Swayze, Demi Moore / 17.15 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Astoria 3. «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall. Akt: Jeff Daniels, Julian Sands / 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

Astoria 4. «Dos chalcados y un fiambre». Zuz: Emilio Estevez. Akt: Charlie Sheen, Emilio Estevez / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Astoria 5. «El poder de un Dios». Zuz: Peter Fleischmann. Akt: Edward Zentara, Alexander Filipenko / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Astoria 6. «Santa Cruz, el cura guerrillero». Zuz: Jose Mª Tuduri. Akt: Ramón Barea, Carlos Zabala / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Astoria 7. «Pretty Woman». Zuz: Garry Marshall. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Petit Casino 1. «El cielo protector». Zuz: Bernardo Bertolucci. Akt: Debra Winger, John Malkovich / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Petit Casino 2. «Quieto, muere, resucita». Zuz: Vital Kanevski. Akt: Dira Drukarova, Pavel Nazarov / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

Petit Casino 3. «Muñeco Diabólico II». Zuz: John Lafia. Akt: Alex Vicent, Jenny Agutter / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00. 18 gorak.

Principe. «Hardware, programado para matar». Zuz: Richard Stanley. Akt: Dylan McDermott, Stacey Travis / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Antzoki Zaharra. Ikus musika.

Rex. «Linea mortal». Zuz: Joel Schumacher. Akt: Kiefer Sutherland, Julia Roberts / 17.30 - 19.45 - 22.30.

Victoria Eugenia. Ez dago emankizunik.

Savoy. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin, Joe Pesci / 17.15 - 19.45 - 22.30.

• ARRASATE

Alai. «El cielo protector». Zuz: B. Bertolucci / 19.30 - 21.30.

• AZPEITIA

Soreasu. Ez dago emankizunik.
Zelaitxo. Ez dago emankizunik.

• BEASAIN

Usurbe. Itxita.

• BERGARA

Novedades. Ez dago emankizunik.

• EIBAR

Unzaga. «La historia interminable II» / 19.30 - 22.15.

• ELGOIBAR

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• IRUN

Avenida. «Muerte entre las flores». Zuz: Coen anaiak / 19.30 - 22.15. 18 gorak.

«SOLO o en compañía de otros» filmeko protagonista nagusiak Agustin Gonzalez, Juan Ribó, Ana Alvarez eta Francisco Bas dira. Filme hau Urquijo' andra-gizonen hilketan oinarritzen da. Pelikula Iruñean dago ikusgai.

Bidasoa. «El exorcista III» / 17.00 - 19.30 - 22.15.

• LAZKAO

Aleria. Ez dago emankizunik.

• LEGAZPI

Legazpi. Itxita.

• LEGORRETA

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• ORDIZIA

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• OÑATI

Santa Ana. Ikus zinema-bideo.

• MUTRIKU

Ederrena. Ez dago emankizunik.

• TOLOSA

Iparragirre. Ez dago emankizunik.

Leidor. Ez dago emankizunik.

• ZARAUTZ

Modelo. «Un puñado de polvo» / 19.30.

• ZUMAIA

Aita Mari. Itxita.

• ZUMARRAGA

Itzalon. Ez dago emankizunik.

Zelai Aristi. «El guerrero del amanecer» / 19.30. 18 gorak.

LAPURDI

• BAIONA

Atalante 1. «Tilai». Zuz: Idrissa Quedraogo. Akt: Rasmane Quedraogo, Ina Cisse / 16.30.

Atalante 2. «Attens moi au ciel». Zuz: Antonio Mercero. Akt: Pepe Soriano, Chus Lampreave / 18.30.

Atalante 3. «Gaspard et Robinson». Zuz: Tony Gatlif. Akt: Gérard Darmon, Suzanne Flon / 20.30.

Atalante 4. «Le cercle des poètes disparus» / 22.30.

Marine 1. «Mr. Quigley L'Australien». Zuz: Simon Wincer. Akt: Tom Selleck / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 2. «Maman j'ai rate l'avion». Zuz: Chris Columbus. Akt: John Hughes, Macaulay Culkin / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 3. «Memphis Belle». Zuz: Michael Caton. Akt: Matthew Modine, Eric Stoltz / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 4. «L'exorciste: la suite». Zuz: W.P. Blatty. Akt: George C. Scott / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 5. «Ski Patrol». Zuz: Richard Correll. Akt: Roger Rose, Ray Walston / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 6. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Patrick Swayze, Demi Moore / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban Plus. «Netchaiev est de retour». Zuz: Jacques Dery. Akt: Yves Montand, Vincent Lindon / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 1. «L'expérience interdite». Zuz: Joel Shumacher. Akt: Julia Roberts, Kiefer Sutherland / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 2. «Le Decalogue». Zuz: Krzysztof Kieslowski (B. B. azpittuluduna) / (VII-VIII) 14.30 - (IX-X) 19.45 - (VII-VIII) 22.15.

Vauban 3. «Pretty woman». Zuz: Garry Marshall. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 4. «Uranus». Zuz: Claude Berri. Akt: Gérard Depardieu, Michel Blanc / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 5. «La petite sirène». Walt Disney-ren marrazki bizidunak / 14.30. «Stella». Zuz: John Erman. Akt: Bette Midler, John Goodman / 19.45 - 22.15.

• MIARRITZE

Le Royal 1. «La discrete». Zuz: Christian Vincent. Akt: Fabrice Luchini / 15.00 - 21.00.

Le Royal 2. «Uranus». Zuz: Claude Berri. Akt: Gérard Depardieu, Michel Blanc / 15.00 - 21.00.

Le Royal 3. «Kickboxer». Zuz: David Worth. Akt: Jean Claude Van Damme / 15.00 - 21.00.

NAFARROA

• IRUÑEA

Gaiarre. Ez dago emankizunik.

Golem 1. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Ladoire / 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

Golem 2. «El novato». Zuz: Andrew Bergman. Akt: Marlon Brando, Matthew Broderick / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 3. «Santa Cruz, el cura guerrillero». Zuz: Jose Maria Tuduri. Akt: Ramón Barea, Carlos Zabala / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Golem 4. «Impulso sensual». Zuz: Harold Becker. Akt: James Woods, Sean Young / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Golem 5. «Linea mortal». Zuz: Joel Schumacher. Akt: Kiefer Sutherland, Julia Roberts / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Golem 6. «Ladrones de anuncios». Zuz: Mauricio Nichetti. Akt: Maurizio Nichetti, Caterina Sylos Labini / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Iturrana 1. «Las chicas de la tierra son fáciles» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Iturrana 2. «Monjas a la carrera» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Iturrana 3. «El exorcista III» / 17.30 - 20.00 - 22.00.

Iturrana 4. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Carlos III. «Aracnofobia». Zuz: Frank Marshall. Akt: Jeff Daniels, Julia Sands / 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Olite 1. «Pretty Woman». Zuz: Garry Marshall. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Olite 2. «El señor de las moscas». Zuz: Harry Hook. Akt: Paul B. Getty / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Olite 3. «El cielo protector». Zuz: Bernardo Bertolucci / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Olite 4. «Dos chalcados y un fiambre». Zuz: Emilio Estevez. Akt: Charlie Sheen, Emilio Estevez / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Principe De Viana 1. «Solo o en compañía otros...» / 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Principe De Viana 2. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus / 17.30 - 19.45 - 22.30.

Principe De Viana 3. «El reencuentro del amigo». Zuz: Jerry Schatzberg. Akt: Jason Robards / 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

URTARRILA

24

OSTEGUNA

7.31

17.23

Sortu

Gorde

30ean hiltete

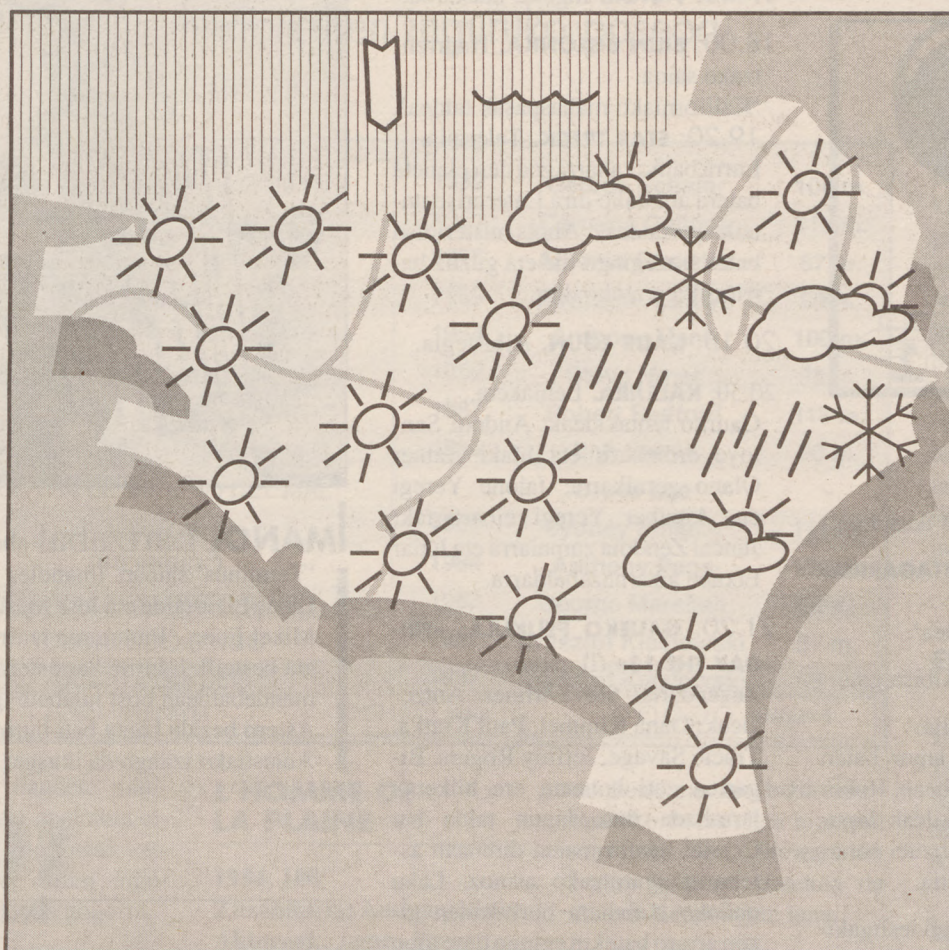
HOROSKOPOA

UXUE AGIRRE

- ARIES**
martxoak 21 — apirilak 20
Zorionekoa zarela konturatzen ez bazara, zuretzat kalte. Telefonoaren zaritari kasurik ez.
- TAURUS**
apirilak 21 — maiatzak 20
Aza hosto bat jar ezazu kapelarik ez baduzu. Honela barregarri izatea lortuko duzu.
- GEMINES**
maiatzak 21 — ekainak 20
Gustoko musika entzun ondoren, ezin izango duzu beste ezer egiteko denborarik izan.
- CANCER**
ekainak 21 — uztailak 20
Ez du balio tranpak egin ondoren zeure burua txapel-dun bezala aurkezteak.
- LEO**
uztailak 21 — abuztuak 23
Aingerutxo baten antzekoa ikusten baduzu burua, hegoak jaso, eta oso polita egongo zara.
- VIRGO**
abuztuak 24 — irailak 23
Oso erraza da, gezurrik ez duzula sekula esaten eta gezurra sartzea.

- LIBRA**
irailak 24 — urriak 23
Antzerkia egiteari utzi beharko diozu zure benetako izaera kanpora atera nahi baduzu.
- SCORPIUS**
urriak 24 — abenduak 23
Zure gaixotasuna ez da beste munduko ezer. Denei gertatzen zaie ohetik jaiki ezina.
- SAGITARIUS**
azaroak 23 — abenduak 23
Zure izenean esaten ihardun diren kontakizun zikinak direla medio herritaren bat itxaron.
- CAPRICORNIUS**
abenduak 22 — urtarrilak 20
Ezinezkoa da une batean bi maitale izatea. Beno gaur behintzat bukatuko zaizu.
- AQUARIUS**
urtarrilak 21 — otsailak 18
Ikusiko duzu zein erraza den alkandoraren botoiak lotzea. Behar baduzu eskatu laguntza.
- PISCES**
otsailak 19 — martxoak 20
Egunak aukera emango dizu gehien gorrotatzen duzun pertsona gehiago gorrotatzeko.

EGURALDIA

- EGUZKIA
- LAINOTUA
- ESTALIA
- EURI ZAPARRADA
- EURIA
- EKAITZA
- KAZKABARRA
- ELURRA
- ITSAS BAREA
- ITSAS KIRRIA
- ITSASKIA
- ITSAS HANDIA
- DENBORALEA
- HAIZE LEUNA
- HAIZE GOGORRA
- EKAITZ HAIZEA

Elurra Piriniotan

Panorama beltza nafarrentzat atzo iragarritakoa. Gaur ez da horrenbestera izango baina Euskal Herrian elurra egitekotan bertan egingo du, Piriniotan batez ere. Bestela, goizeroko behelainoak eta ekialdetik jotako haize bolada ahulak. Euri arriskua Nafarroako iparraldean.

Iragarpenak

Goizez behelainoak. Zeru ez oso lainotsuak

eta garbiak tartekatuko dira. Nafarroaldean euri arinen arriskua eta euria Piriniotan. Haizeak leunki joko du ekialde eta hegoekialdeko boladez. Tenperaturak ez du aldaketarik egingo.

Itsasoa

Ekialdetik jotako 2-3 indarreko haize boladak. Bisibilitatea 6 miliatan: ona, eskaxako tartekin. Behelainoa eta lainoak goiz partean. Hondoko itsasoa: iparraldetik metro bat inguru. Itsas-haizeari dagokionez, itsaskirria.

Atzoko minimoak aireportuetan

Bilbo	2
Donostia	2
Gasteiz	-1
Iruñea	-1
Miarritze	1

EFEMERIDEAK

Jose Antonio Ardanza EAEko lehendakari

1985. urteko urtarrilaren 24an Jose Antonio Ardanza Euskal Autonomi Elkarteko lehendakari berri izendatu zuen Gasteizko Legebiltzarak. EAJko Asanblada Nazionalak bere konfidantza erretiratu zion ordurarte Lehendakaria izan zen Carlos Garaikoetxeare, eta Ardanza proposatu zuen Ajuria Eneako lekua hartzeko. Gipuzkoako Diputatu Nagusi izateari utzi zion Ardanzak ardura berriari ekiteko.

1556. Historiak ezagutu duen lurrikararik gogorrenak 830.000 hildako eragin zituen Txinako Shensi probintzian.
1905. Errusiako tsarrak diktadura militarra ezarri zuen San Petesburgon, dekretu baten bidez.
1965. Winston Churchill lehen ministro britainiar ohia hil zen.

1969. Gobernuak larritasun egoera ezarri zuen Espainian hiru hilabetez, ikasleek egin zituzten manifestaldien ondorioz.
SANTORALA. Salesko Frantzisko.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera hotz egiteko: 07-33- aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera: 19-34. (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Konaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15 / 59 63 33 33
Prozeduraz kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59 63 55 55
Polizia	17
Basenako Suprefetura	59 59 09 19
Elkarri-gas arazoak	14 / 59 52 10 18
Errepideetako berri	56 96 33 33
Konseilu Orokorra	59 25 78 40
Gurutzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFO trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Radio telefonoz	36 99
Radio agiria (grabatua)	59 22 03 30
Radio zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak	088
Edulizangoa	092
Polizia Nazionala	091
Radio telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA

Suhiltzaileak	28 33 33
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepideetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Mifioiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santiago O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritetxea	28 28 00
'N' S' Esperanza' klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	27 35 00

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoko ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritetxea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresistentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritetxea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18

NAFARROA

SOS Deiak/Foruzangoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatri O.	27 38 12 / 61
Nafarroako ospitalea	10 21 00
Bideko ama birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12 / 51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

DENBORAPASA

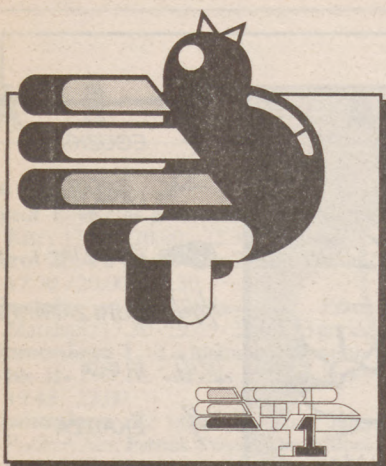
ENBIDO

HITZ GEZIDUNAK

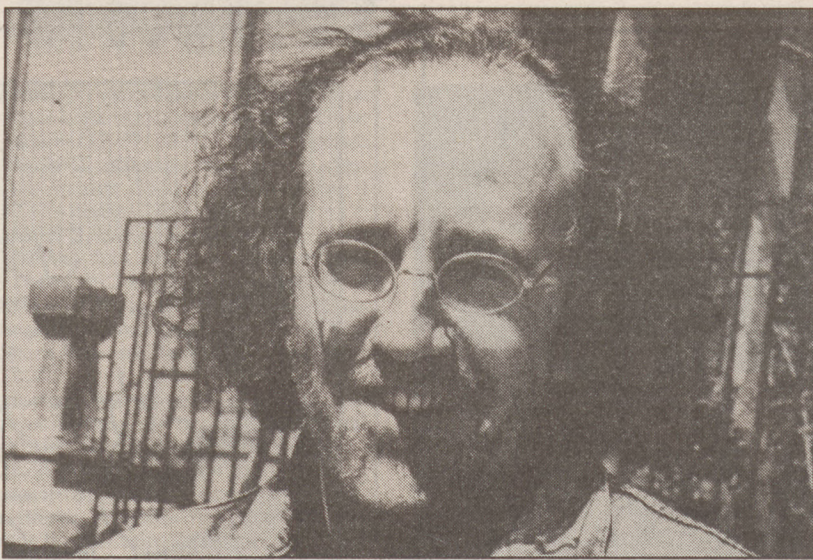
Geratokia ▼	Herri nafarra ▼	Aldian... ▼	Finkatua ▼
Beste aldera	Narraztia	Esku neurria	Ipar. al da?
▶	▼	▼	▼
Zati lau			
Sorburuak			
▶			
Nahas-turak			Bokala
Ogi egile			Auto giputzetan
▶		Ortzi, hitz elkar.	▼
		Atzizkia	
Jupiterren satelitea		Kontuz!	▶
Hala ere		Kontsonantea	
▶		▼	Bokala

AURREKOAREN SOLUZIOAK

AITZUR. AIZKORA. PALA. ZERRA. SARDE. INGUDE. TORLOJU. MAILU. ILTZE. ESKUARE.

13.18: **AURKEZPENA.**13.20: **VICTOR.** Ingeles ikastaroa.13.35: **SARAH MAITAGARRIA.** Marrazki bizidunak.
'Peter Gadar garbitzailea'.14.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.14.20: **RIPTIDE.** Telesaila.
Cody, Nick eta Boz lapur baten atzetik dabilta etengabe. Robin Duncan izeneko gaizkileak lapurretak burutu eta behartsuei banatuko die hondasun guztia.15.10: **FUTBOLA.** Bundesligako futbol partidua.
Bi partiduen laburpenak emango dira: Eintracht Frankfurt - Werder Bremen; Bayern Munich - Kaiserslautern.16.10: **AMAIERA.**17.43: **AURKEZPENA.**17.45: **VICTOR.** Ingeles ikastaroa.18.00: **BILIN BOLONKA.** Haurrentzako saioa.
'Kaliforniako mahaspasak taldea'.
19.20: **STAR TRECK.** Telesaila.
Lurra baino zaharragoa den planeta batera abiatuko dira Enterprise untziko partaideak. Ahots misteriotsu batek hitzgingo die eta guztiz harriturik geratuko dira.20.15: **GAUR EGUN.** Albistegia.20.50: **KALEJIRA.** Lehiaketa.
Gaurko lehiakideak: Andoni Santoya ordiziarra eta Iñaki Xabier Olano gernikarra; Jaione Yeregi eta Aitziber Yeregi eibartarrak; Juncal Zendoia zumaiarra eta Itziar Etxabe aizarnazabaldarra.21.20: **GAUEKO PELIKULA: «FRI-DAY THE 13»** (II zatia).

Zuzendaria: Steve Miner. Antzezleak: Dana Kimmel, Paul Kratka, Tracie Savage, Jeffrey Rogers. Bigarren zati honetan ere hilketak jarraitzen dute lagun talde bat Crystal lakura joaten direnean asteburua igarotzeko asmoz. Laku ondoko txabolara hurbiltzaen gizon arraro batekin egingo dute topo eta hortik aurrera hasiko dira istiluak.

23.00: **TERMINUS.** Magazina.
Lau gonbidatu izango dira gaurko saioan: Jon Mikel Euba, Europako 'Pinturako izarrak' saria irabazi duen artista; Afrikako mendebaldean bost hilabetetan egon diren Edurne Santisteban eta Itziar Elorza; eta azkenik Imanol abeslaria izango da. Aulestiako bentari buruzko erreportai bat ere emango da.23.45: **AZKEN ALBISTEAK.**23.55: **AZKEN TXANPA.**

IMANOL Lartzabal abeslariak pare bat doinu abestuko ditu 'Terminus' saioan. Imanolez gain beste hiru gonbidatu izango dira Elene Lizarralde eta Jose Mari Goikoetxeak aurkezten duten saioan: Jon Mikel Euba, 'Pinturaren izarrak' saria irabazi duen artista zornotzarra eta bestetik Edurne Santisteban eta Itziar Elorza, Afrikako mendebaldean bost hilabete igaro ondoren bueltatu diren gazteak. Astero bezala benta bati buruzko erreportai emango da eta gaurkoan Aulestiako izango da ikusgai.

KRITIKA

IXIDRO LABAIEN

ETB eta telebista pribatuak

CIES-ek eginiko azken azterketen arabera, Euskal Telebistak bere ikusle kopurua mantentzen du, TVE delarik kate pribatuen eraginez kopuru horren murrizketa nabarmenena jasan duena.

Kate pribatuak oraindik hiri handietan bakarrik ikusten direnez, Euskal Telebistako ikusentzule kopuruarengan ez dute eraginik izan. Lehen ere, kate pribatuak sortu baino

lehenago, hiri handietan, hots hirigune erdaldunetan, jendeak ez zuela Euskal Telebistatik ikusten esan daiteke. Beraz ETB-ren lehen katea ingurune euskaldun euskaldunetan bakarrik ikusten da tamalez, populazio eskasagoa duten inguruetan. Hauetara kate pribatuak iristen direnean, ikusiko dugu zein den berauek ETB-rengan duten benetako eragina.

Estatu Batuetako musika

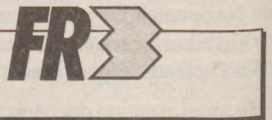
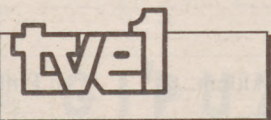
Estatu Batuetako mugimendu musikari buruzko lehen atala emango da da Telebista Espainiarreko 'Metropolis' kultur saioan. 'USA.FFWD' izenez, 1990 urteak musika alorrean eman duen garrantzitsuena aipatuko da: Hard-core rap musika, dantzalekuekako musika, heavy-metal gogorra... Edadean aurrera doazen artisten azken lanak eta musikaren industrian sartu berri diren taldeak komentatuko dira. Lehen saio honetan, The Pixies, Galaxy 500, Ultra Vivid Scene, Mazzy Star, Dee-life, Kid Frost, Hindu Love Gods, Anthrax, Camper Van Beethoven, Sonic Youth eta Suicidal Tendencies-en bideoak ikus ahal izango dira.

TVE-2 / 00.05

Abiadura Handiko Trena

TGV, Train de Grande Vitesse delakoaren inguruan egindako erreportai pantailaratuko du gaur A2 kate frantziarrak, 'Envoyé Spécial' saioan. Abiadura Handiko Trenak TGV-Mediterrannée ibilbide proiektua dela eta sortarazi dituen protestak plazaratuko dira erreportai programa honetan. «La bataille du rail» (Trenbideko gudua) izenburua duen dokumental hau, «Rock en bloc» eta «La vie de Willy» izenekoekin batera izango da ikusgai.

A2 / 20.45

.....: Golkoko gerra. CNN katetik.
13.27: **Simplemente Maria.** Foiletoa.
14.15: **Menu del día.** Sukaldaritza.
14.30: **Teleberri.** Albistegia.
15.00: **Al hilo de la noticia.** Elkarrizketa.
15.15: **Entrada libre.** (Errepikapena).
16.05: **Musika eta irudiak.**
16.20: **Bilin bolonka.** Haurrentzako saioa.
17.45: **Amazonas.** Foiletoa.
18.25: **Niña bonita.** Foiletoa.
19.20: **Deseame suerte.** Telesaila.
20.15: **Menu del día.** Sukaldaritza.
20.25: **Tal para cual.** Lehiaketa.
21.00: **Teleberri.** Albistegia.
21.45: **Iñaki, los jueves.** Magazina.
23.20: **Dallas.** 73.kapitulua. Telesaila.
00.10: **Ventana económica.**
00.20: **Ultimas noticias.** Albistegia.
00.25: **Al hilo de la noticia.** Elkarrizketa.
00.40: **Golkoko gerra.** CNN katetik.

08.00: **Avance TD.**
08.08: **Gimnasia.**
08.30: **Avance TD.**
08.38: **Videomix.**
09.00: **Avance TD.**
09.10: **En buena hora.**
10.15: **La isla.**
11.40: **Avance Telediario.** Albistegia.
11.45: **Santa Barbara.**
12.55: **Telediario.**
13.00: **Magazines territoriales.**
13.30: **Yo compro esa mujer.**
14.00: **Informativos territoriales.** Albistegia.
14.30: **No te rías que es peor.** Umorezko saioa.
15.00: **Telediario-1.**
15.35: **La dama de rosa.**
16.30: **Esta es su casa.**
17.20: **Avance telediario.**
17.25: **Stop, seguridad en marcha.**
17.55: **El duende del globo.** Umeentzako saioa.
18.00: **Los mundos de Yupi.** Haurrentzako saioa.
18.30: **Cajón desastre.**
19.20: **Informativos territoriales.**
19.30: **Las calles de San Francisco.**
20.30: **Telediario 2.**
21.00: **Locos por la tele.**
22.15: **El primi-juego.**
22.30: **Estrenos TV: «Prohibido».** Filmea.
00.15: **Diario nache.**

08.00: **Dibuja 2.** Marrazki bizidunak.
09.00: **TV. Educativa.**
11.00: **La hora de...**
12.00: **Noticias.** Albistegia.
12.05: **Galería de música.**
13.05: **Barrio sésamo.** Haurrentzako saioa.
13.30: **Dibuja 2.** Marrazki bizidunak.
14.00: **Webster.**
14.25: **Noticias.** Albistegia.
14.30: **Estadio 2.** Kirol saioa.
15.00: **Cifras y letras.**
15.30: **Paseo central.**
16.30: **Noticias.** Albistegia.
16.35: **Primera sesión: «Al fin solos, pero...».** Filmea.
18.05: **Noticias.** Albistegia.
18.10: **Historias de cada día.**
19.00: **Bioman.**
19.30: **Dibuja 2.** Haurrentzako saioa.
20.00: **Mr. T.**
20.30: **Cheers.**
21.00: **TVE-2 noticias.** Albistegia.
21.10: **Espiral: Detrás de la noticia.**
22.05: **Jueves cine.** «Tootsie». Filmea.
00.05: **Metrópolis.**
00.35: **Ultima sesión.** «Decálogo cinco».
01.40: **Ultima sesión: «Decálogo seis».** Filmea.

08.30: **Télé shopping.**
09.00: **Haine et Passions.**
09.40: **Histoires d'amour.**
10.05: **En cas de bonheur.**
10.30: **Les amours des années folles.**
11.00: **Drôles d'histoires.**
11.25: **Jéopardy!** Jokuak.
11.50: **Tournez... manège.**
12.25: **Le juste prix.**
12.50: **C'est bon a savoir.**
13.00: **Le journal**
13.35: **Les feux de l'amour.** Foiletoa.
14.30: **Côte ouest.**
15.25: **Tiercé-quarté.**
15.35: **Tribunal.**
16.05: **Paire d'as.**
17.00: **Club Dorothée.**
17.25: **Starsky et Hutch.**
18.20: **Une famille en or.**
18.50: **Santa Barbara.**
19.20: **La roue de la fortune.** Lehiaketa.
19.45: **Le bébé show.**
19.50: **Tirage du tac-o-tac.**
20.00: **Le journal**
20.45: **Tapis vert.**
20.50: **Navarro.** Telesaila.
22.25: **Ex libris.**
23.25: **Patinage artistique.**
00.20: **Au trot.**
00.25: **TF1 dernière.**
00.45: **Intrigues.**
01.10: **Tf1 nuit.**
01.45: **C'est déjà demain.**

08.30: **Amoureuxment vôtre.** Foiletoa.
09.00: **Amour, gloire et beauté.** Foiletoa.
09.30: **Matin bonheur.** Magazina.
11.30: **Motus.** Lehiaketa.
12.00: **Dessinez c'est gagné.** Lehiaketa.
12.30: **Les mariés de la A2.** Lehiaketa.
13.00: **Journal.** Albistegia.
13.35: **Météo 1, 2, 3, soleil.** Eguraldia.
13.40: **Générations.** Foiletoa.
14.25: **Les enquêtes du commissaire Maigret.** Telesaila.
15.55: **Papa poule.**
16.50: **Eve raconte Colette.**
17.10: **Les craquantes.** Umore telesaila.
17.35: **Des chiffres et des lettres.** Lehiaketa.
17.55: **Giga.** Gazteentzako saioa.
19.00: **Macgyver.** Telesaila.
20.00: **Journal.** Albistegia.
20.40: **INC.**
20.45: **Envoyé spécial.** Erreportaiak.
22.00: **«Escort girl».**
23.35: **Edition de la nuit.**
23.50: **Météo 1, 2, 3, soleil.**
23.55: **L'Estonie.**

08.00: **Continental.** Albistegia.
09.00: **Euromag.**
10.00: **Eurofax.**
10.30: **Babar-express.** Haurrentzako saioa.
10.40: **Les Badabocs.**
11.00: **Questions pour un champion.**
11.25: **Droit de cité.**
11.50: **Espace 3.** Egunko pertsonaia.
12.00: **Flash Albistegiak** orduero.
12.05: **Décrochage Régional.**
12.45: **Journal.**
13.00: **Sports 3.**
13.40: **Chers détectives à plumes et à sang.**
14.30: **Regards de femme.**
15.05: **Carré vert.**
16.05: **Zapper n'est pas jouer.**
17.30: **Amuse 3.**
18.15: **C'est pas juste.**
19.00: **Le 19/20.**
19.10: **Actualités régionales.**
20.10: **La classe.**
20.30: **Spot INC.**
20.50: **«L'homme de la plaine».** Filmea.
22.30: **Bugs Bunny.**
22.40: **Tex avery.**
22.50: **Soir 3.** Albistegia.
23.10: **«Le bataillon des lâches».** Filmea.
00.45: **Carnet des notes.**

GAURKO FILMEAK

'Decálogo': maitasun eta heriotzaren inguruko paseoa

ANDRES GOSTIN

15.30	A3	○	ACUSADO DE HOMICIDIO	1982	George Schafer	104 m.
15.50	T5	○○	DON CAMILO, MONSEÑOR	1961	Carmine Gallone	115 m.
16.35	TVE2	○○	AL FIN SOLOS, PERO...	1976	Antonio Gimenez	87 m.
20.30	C+(f)	○○	TOM ET LOLA	1989	Bertrand Arthuys	90 m.
20.50	FR3	○○○○○	L'HOMME DE LA PLAINE	1954	Anthony Mann	100 m.
21.20	ETB1	○○	FRIDAY THE 13	1982	Steve Miner	95 m.
22.00	C+(e)	○○○○	UN LUGAR LLAMADO MILAGRO	1987	Robert Redford	118 m.
22.00	A2	○○○	ESCORT GIRL	1986	Bob Swain	90 m.
22.01	A3	○	CONTRA EL IMPERIO DEL MAL	-	Bruce Lee	-
22.05	TVE2	○○○○	TOOTSIE	1982	Sydney Pollack	111 m.
22.30	TVE1	○○○	PROHIBIDO	1984	Anthony Page	109 m.
23.10	FR3	○○○	LE BATAILLON DES LACHES	1963	George Marshall	95 m.
00.35	TVE2	○○○○○	DECALOGO CINCO	1987	Krzysztof Kieslowski	57 m.
01.40	TVE2	○○○○○	DECALOGO SEIS	1987	Krzysztof Kieslowski	58 m.

○ TXARRA

○○ ESKASA

○○○ BALEKOA

○○○○ ONA

○○○○○ BIKAINA

DECALOGO, SEIS

1987, 58'

Zuzendaria: Krzysztof Kieslowski. **Aktoreak:** Grazyna Szapolowska, Olaf Lubaszko.

TVE-2, 01.40etan

Heriotza eta maitasuna laburbildu zituen Kieslowskik boskarren eta seigarren kapituluetan, antzoki komertzialetan orain arte estreinatu dituzten bakarrak. Lehenak Cannes txunditu zuen bere gogortasunarekin, taxistaren hilketak eta ondorengo hiltzailearen ejekuzioak benetako zinea gordetzen bait dute barnean. Xinplea, kupidarik gabea, gordina, krudela.

Langabezian dagoen mutikoa, taxista, eta abokatua elkartuko ditu heriotzak atmosferagor baten inguruan. Gogorra, oso gogorra.

Eszena trukelentzako hauek bukatu bezain pronto, Tomek gaztea azalduko zaigu Hitchcocken 'Leihindiskreitoan' balego bezala. Maitasuna prismatiko eta teleskopioaren bestaldean. Gauero gizon desberdinen bisitak jasoko dituen emakume heldua. Mutikoak gutunak desbideratuko dizkio lehenik, esnea partituko geroxeago, eta helatua hartzeko gomitea luzatuko azkenik. Amodioa. Larrrua bartzetuko duen benetako maitasuna. Larrurik gabea.

L'HOMME DE LA PLAINE

1954, 100'

Zuzendaria: Anthony Mann. **Aktoreak:** James Stewart, Arthur Kennedy.

FR3, 20.50etan

Anthony Mann eta James Stewarten arteko kolaborazioak titulu sonatuak eman zituen, baina 'Lautadako gizona' dateke elkarlan honek lortu duen filmerik borobilena. Mannen ohizko trebeziari, lehen planoak eta orokorrak lotzeko zuen abildadeari, indioen eta kolonoen gerrari buruzko hausnarketa serioa erantsi zion, istorio zoragarria eta emozioz betea eskainiz.

Akzioak erritmo bizia mantenduko du eta elkar hizketak zorrotzak dira. Stewartekin batera, gogoan izatekoa da Arthur Kennedyren lana.

TOOTSIE

1982, 111'

Zuzendaria: Sidney Pollack. **Aktoreak:** Dustin Hoffman, Jessica Lange, Teri Garr.

TVE-2, 22.05etan

Dustin Hoffman aktore ona bide da bere lagunentzat, baina ezin du inondik inora lanik aurkitu. Honela, emakumez jantzi eta ea suertarik baduen frogatuko du. Aurrerantzean dena errazagoa izango zaio, harik eta Jessica Lange neska

lagun batekin maitemindu eta honen aita berarekin txoratu-ko den arte. Historiak nahiko txatxua dirudi honela kondatuta, baina Pollackek grazia izugarria eman zion gidoiari, komedia atsegina eta barregarria burutuz. Horretaz aparte, suertea izan zuen bi aktoreen aukeraketarekin, biak bikain aritu bait ziren filme osoan. Jessicak oscar saria jaso zuen, baina Dustin oso ondo dago. Bere takoiak, ibilera, ahotsa, keinuak. Eta zelako muxua ematen dion Jessicari. Pollacken aziertoa, gutxitxo dituen horietarikoa.

ESCORT GIRL

1986, 90'

Zuzendaria: Bob Swain. **Aktoreak:** Michael Caine, Sigourney Weaver.

A-2, 22.00etan

Luxozko prostituzioa, espioitza, maitasuna eta suspentsea bildu zituen filme kurioa. Micheal Caine Ekialde Erdiko istiluak lardaskatuko dituen espia izango da eta Sigourney Weaver bera-ekin tarteka oheratuko den emakumea, emakume argia eta ikasia. Bien artean hainbat kolpe jasoko dute, zenbait kapipitetan endredatu, historia arraro bezain interesgarria osatu arte. Bi aktoreak fin dabil- tze beti bezala, Caineren elegantziari Sigourmeyren edertasuna parekatuz.

DECALOGO, CINCO

1987, 57'

Zuzendaria: Krzysztof Kieslowski. **Aktoreak:** Mirosław Baka, Krzysztof Globisz.

TVE-2, 00.35etan

LA CINQ

07.30: Youpi! 09.00: Club du Télé-Achat. 09.20: Anne jour après jour. 09.35: Les hommes de rose. 10.35: Lunes de miel. 11.00: Télécontact. 11.30: Les surdoués. 12.00: Le midi pile. 12.05: Public. 12.30: Un rien Mabil. 12.45: Le journal. 14.30: Le renard. 15.35: Bergerac. 16.30: Youpi l'école est finie! 18.35: Happy days. 19.05: Arnold et Willy. 19.30: Tel père tel fils. 20.00: Le journal. 20.35: Drôles d'histoires. 20.45: «Des filles canon». Téléfilm. 22.25: Reporters. 23.30: Tennis. 00.00: Le minuit pile. 00.20: Les hommes de rose. 01.15: Lunes de miel. 01.40: Anne jour après jour. 01.55: Tendresse et passion. 02.20: Voisin voisine. 03.20: Journal de la nuit. 03.30: Voisin voisine. 04.30: Tendresse et passion. 04.55: Voisin voisine.

23.45: 6 minutes. 23.50: Dazibao. 23.55: Sexy clip. 02.00: Venise. 02.50: La sixième dimension. 03.15: Culture pub. 03.35: Les Caraïbes. 04.25: Parcours santé. 04.50: Le Sahel.

CANAL+

08.05: Man zé bith a moi. 09.00: «Monsieur». Filmea. 10.25: Flash info. 11.00: Les inventions de la vie. 11.05: «Les belles américaines». 12.25: La grande famille. 13.30: «Act of piracy». Filmea. 15.10: 24 heures. 16.05: «Son alibi». Filmea. 17.35: Cinéma dans les salles. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Ca cartoon. 18.50: Top 50. 19.20: Nulle part ailleurs. 20.30: «Tom et Lola». Filmea. 22.10: Basket-ball. 23.40: «Bloody mama». Filmea. 01.10: «L'ironie du sort». Filmea. 03.00: Amaiera.

TELE 5

08.00: Marraski bizidunak. 09.00: Corin Tellado. 10.00: Vip. 10.30: Dias de baile. 11.15: Camino de luz. 11.55: Misión imposible. 12.45: La revancha. 13.30: La magia de Emmy. 14.00: Entre platos anda el juego. 14.30: Las aventuras de Teddy Ruxpin. 15.00: Señora. 15.50: «Don Camilo, Monseñor». Filmea. 17.40: Super guay. 19.00: Misión imposible. 20.00: Vip. 20.30: Campeon. 20.55: Hoy. 21.00: Telecupón. 21.15: Su media naranja. 22.00: Gran pantalla TV. 23.40: Entre hoy y mañana. 00.10: ¡Ay, que calor! 01.00: Los ángeles de Charlie. 01.55: Amaiera.

E3

08.00: Noticias. 08.05: La guarderia. 09.30: Noticias de la economía. 09.45: De tú a tú. 10.15: Pasarela. 11.00: Teletienda. 11.30: Noticias. 12.54: Teletienda. 13.00: Pasionaria. 13.50: Noticias. 14.00: Los segundos cuentos. 14.30: Embrujada. 15.00: Noticias. 15.30: «Acusado de homicidio». Filmea. 17.10: Teletienda. 17.20: Noticias. 17.23: La merienda. 18.50: Teletienda. 19.00: Bonanza. 20.00: La ruleta de la fortuna. 20.30: Noticias. 21.00: El equipo A. 22.00: Noticias. 22.01: «Bruce Le contra el imperio del mal». Filmea. 00.00: Noticias. 00.15: Lou Grant. 01.00: Escuela de periodismo. 01.45: La intrusa. 02.30: Amaiera.

CANAL+

07.00: Redacción. 07.10: Buenos días, buenos clips. 08.00: Redacción. 08.10: El tigre enmascarado. 08.35: ABC World News. 09.00: Redacción. 09.10: Los 40 principales. 10.00: «El regreso de los tres mosqueteros». 11.35: Piezas canal +. 11.50: «Cruce de caminos». 13.30: Redacción. 13.35: Tiny Toons. 14.00: «Manos de asesino». 15.40: «Karate Kid II». 17.35: Los cazafantasmas. 18.05: Hallo Spencer. 18.30: Los 40 principales. 19.30: Primos lejanos. 20.00: Redacción. 20.10: «así es la vida». 21.55: Redacción. 22.00: «Un lugar llamado milagro». 00.00: Redacción. 00.30: Música noche: Jazz. 01.00: Cine X. 02.30: Delgada línea azul.

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Hala Bedi Irratia.	FM 107.5
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	Gipuzkoa Herri Irr.	FM 99.8
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskalerria Irratia.	FM 91.0	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Gure Irratia.	FM 89.6	Xorroxin Irratia.	FM 107.5

Egin Irratia. 'Kale gorrian' goizeko magazinean Kepa Junkera trikitilariarekin izango da solasalditxo; soinu- jole bizkaitarrarekin, bere disko, proiektu eta asmoez mintzatuko dira. Fraisoro Nekazari Eskolako Martxel Aizpurua erlezainarekin elkarriketa

Euskalerria Irratia. Iruñean gazte eskalatzaile zenbaitek sortu berri duten enpresa batez mintzatuko dira 10.00etatik aurrera. Etxeetako paretetan konponketak egiteko, aldamiok jarri beharrean; gazte hauek, eskaladaren teknika medio, lanak merkeago eta azkarrago egiteko aukera eskaintzen dute.

Segura Irratia. Goizeko 10.15etan Kepa Junkerarekin elkarriketa, bere 'Triki Up' diskoaz eta gaur gauean Donostian emango duen kontzertuaz. 11.15etan Xabier Mendigurenek, Joseba Sarrionaindiaren 'Ainhoari gutunak' liburuz hitzegingo du.

Arrate Irratia. Eguerdiko saioan, Soraluze, Zaldibar eta Elgoibarko berriak emango dira. Bazkalostean orkestra musika goxoa izango da 17.00ak arte eta gaueko 21.30etan Txomin Garmendiarekin berriketalditxo.

Hala Bedi Irratia. Gaueko 21.30etan Golkoko gerrari buruzko informazio berezia emango da.

TVE2

EL ARTICO
Dokumentala

15:30

ETB2

INAKI
LOS JUEVES
Magazina

21:35

TVE1

ENTRE HOY
Y MAÑANA
Albistegia

23:45

A3

ESCUELA
DE PERIODISMO
Mahaingurua

01:00

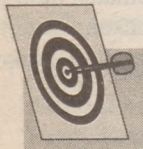
EGUNEKO DIANAK

Terexa Lekunberri

Euskal emazteak eta gaurko gizartea: hausdura eta jarraipena' izenburupean aurkeztua du tesia Terexa Lekunberri baxenafar etnologoak. Egungo emakumearen bizitzan zer nolako aldaketak izan diren azaltzen ditu lan honek, eta euskal emakumearen egoera bereziki aztertuta. Berarekin solastatu gara eta lan honen hainbat alderdi ezagutu ditugu. / 11

Els Joglars

'Columbi lapsus' izeneko bere azken obra eskainiko du Els Joglars talde kataluniarrak Barakaldiko Barakaldo antzokian, bihar eta etzi. Albert Boadellak zuzentzen duen taldearen azken muntaiak polemika piztu du hainbat ikusle eta kritikariren artean. Atzo emandako prentsaurrekoan Els Joglarseko obraren inguruko xehetasunak eman zituzten. / 26

Juan Hormaechea

Juan Hormaechea Cantabriako Gobernuko lehendakari ohiak, Maria Luisa Alonso Garcia bere koinatak zuzentzen duen Azafatas del Cantábrico sozietateari 25 milioi pezetatoko (1.25 milioi libera) balioa zuten lanak eskuratu zitzaion joan den urtean. 'Alerta' egunkariak plazaratu du Hormaechearen azken istilu honen berri. / 14

Mikhail Gorbaxov

Mikhail Gorbaxov Sobiet Batasunako lehendakariak demokraziarekin bat eginda zegoela errepikatu zuen herenegun prentsaurreko batean, sektore erreformazaleetatik gero eta kritika gehiago egiten zaizkio. Aldi berean, Baltikoko gertaerengatik penaturik zegoela adierazi zuen SESBko agintari gorenak. / 19

Albert Pla: «Nere musikak ez dauka ez mezu, ez bandera, ez pitokeriarik»

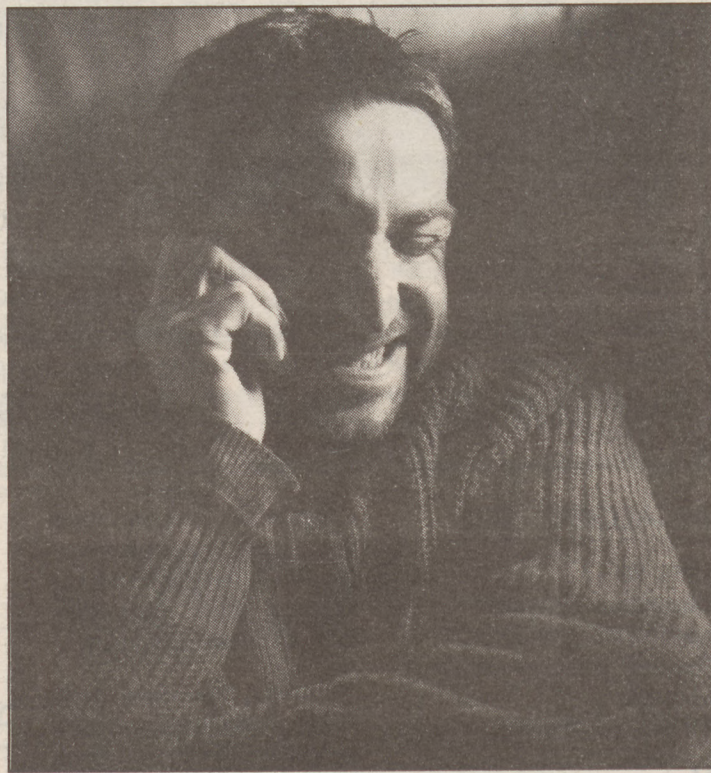
Kantari kataluniarra gaur izango da kontzertuan Donostiako Antzoki Zaharrean

JOXAN OIZ / DONOSTIA

Beharbada ez da elkarriketa bat egiteko erarik ortodoxoena (batez ere solaskidea kantautore kataluniarra denean): gaztelaz eta telefonoz. Halaxe izan zen, ordea, Albert Pla kantaria harrapatzeko fortunatu zitzaien modua. «Hik lasai, bota itzak galderak eta nik erantzungo diat», esanez apurtu zuen 'Telefonica'ren presentziak eragin zezakeen hotsura.

Bazterrotan ezaguna ez badugu, Katalunialdean egundoko arrakasta lortu du Albert Plak. Estatu espainiarreko mailan ere hasi egin dira bere musika goresen duten kritikak ugaltzen. «Horrek bost axola niri, izan ere gaur ondo erizten zaituzten beraiek, bihar gaizki esaka izango bait dituzu». Arrakastaren ederrak ezagutu berriak dituen Plak, orain hiru urte jaso zuen bere lehenengo saria, «estraineko kontzertua izan zen, Jaen-eko Kantautoreen Mostran, eta epaileak txunditurik utzi omen nituen, aho batez eman bait zidaten kantari hoberenaren saria».

Harrez gero bi Lp plazaratu ditu Albert Plak, azkena 'Aquí s'acaba el que es donava' izenekoa (Bestetik ez, akabo). «Nere asmoa ez da, hala ere, diskoak kaleratzea. Askok gustatzen zait grabaketa lana baina nere helburu hurbilena kantak egitea da, batez ere». Gaur Donostian egingo duen kontzertua hain zuzen azken diskoaren

SOSLAIA

Ahots eta soina duen Kantaria

Hogeitalau urteko kataluniar honek ehungintzan egin zuen lan (Sabadelleko guztiak bezala), plazaz plaza kantutuan aritu baina lehen. Ahoa ez ezik, gorputz oso mugitzen du abesterakoan, «izan ere gustatzen zait kantak ahal den ulergarriagoak egiten». 'Keinuzaletasun' honek, orokorrean bere musikak bezala, aurka zein aldeko eritzirik sortarazi ditu. Kritiko maltzur batek esanda da: «ez du balio eszenategirako, gehiegi mugitzen da»; eta beste batek, ordea: «bere pertsonalitate musikala, aktore on baten kualitatez osatzen da». Nik, berrit diot: ez dakit. Telefonoz egin bait nion elkarriketa.

promozio biraren markoan legoke. Ez da sarri askotan Kataluniatik ateratzen, ostera: «Oso zaila da katalaneraren esparrutik kanpo ezer egitea. Hemen Katalunian, bai. Jendeak ezagutzen zaitu. Generalitateak ere antolatuta du halako zirkuito bat. Urria da, ordea, ez bait ditu katalanez egiten ez duten autotoreak biltzen eta jende asko kanpoan geratu dira».

'Nova Canço' mugimenduen oinordekotzat jo du batek baino gehiagok, «ez da egia, aitzitik, berreskuratu nahi dute identitate hori eta horregatik hasi dira termino hori piztu nahian, denok zaku berean sartuz». Gaur egun horrelako definizioak ez duela zentzurik uste du.

Aldeko asko baditu ere, kontrako dextente dauzka, «ez dakit, agian nere proposamena erradikal xamarra delako, ez dakit, igoal zait». Erradikala bai, baina mezu agerikorik gabe dugu Albert, «nere musikak ez du ez mezu, ez bandera, ez pitokeriarik», esanez. «Errealitateaz hitz egiten dut baina asmatutikoa adibiderek, pasadizu fikzioak dira baina ez faltuak. Errealitatea mugetara eramaten dut, baina ez dut martizianoez kantatzen».

Gaztea da oso eta ez du etorkizunaz mintzatu nahi, «nik kantak egingo ditut eta ea zer gertatzen den, ikusi beharko dugu honek noiz arte iraungo duen», esan zuen Plak amaiera gisa.

LERRO GUTXITAN

ETA BIHAR

Elgorriagak Arrate menderatu eta etzi Kopako finalerdian

Elgorriaga Bidasoa 23-20 nagusitu zitzaion atzo Xerox Arrateri, Espainiako eskubaloia Koparen final laurdenetako partiduan. Nagusitasun handia erakutsi zuten Villarrealen mutilek Gandiako pabilioian, eta final erditarako txartela merezimendu osoz jaso dute. Hasieratik aurreratu ziren irundarrak, eta ez zuten arazo handirik izan abantailari eusteko. Larunbatean jokatu du Bidasoak final erdietako partidua, Avidesa-Teka partiduko irabazlearen aurka, Alziran.

LONDONen hazitako tximuak

dira hauek, Looe Tximuen Santutegian koxkorturikoak alegia. Oso preziatuak diren 'woolly' tximuok Brasilera eraman behar dituzte beren berezko bizilekuetara, nahiz eta, ziurrenik, heldu orduko ehiztari britaniararen batek ehizatuko dituen. Miss Rachel Hevesi dugu tximuen aldameneko andrea, expeditioaren arduraduna.

Tokirik ez eta gaixoa jantokian sartu

Granadako (Espainia) edadetu bat hiri bertako ospitaleko jantokian ingresatu behar izan zuten ohe eskasia zela eta, gaixoaren senitartekoei herenegun prentsaurrean adierazi zuten. Dolores Alvarez Morales larogei urteko emakumea, Granadako Ospitale Klinikoko 'Médica 1' izeneko jantokian topatu zuten aipatu familiakoek. Alvareztarrek «ospitaleko arduradunek ohizko gela pabiloietan tokia ez zegoela esan ziguten» dioten bitartean, heritxeko agintari zein bozeramaleek ez dute fitxik ere esan afera honi buruz, oraingoz behintzat.

Antzerkia 'Ikuskarietan'

Miguel Sagues Donostiako Antzokietako Udal Patronatoko zuzendariarekin egindako elkarriketa plazaratuko da bihar, 'Ikuskariak' izeneko orrialde berezietan. Solasaldiaren ardatza datorren astean Donostian hasiko den Nazioarteko Antzerki Jaialdia izango da. Horrezaz gain, eta antzerki munduko esparrutik irten gabe, Paco Obregon antzerki zuzendariari egingo zaio asteroko galdeketa laburra. Albistegia eta zinema estreinaldiei buruzko erreportai bat ere izango dituzue irakurgai.